

Projekt

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W JELCZU - LASKOWICACH**

z dnia ..... 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2021-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity - Dz. U. z 2020 r., poz. 713) w związku z art. 16b ust. 1 i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity - Dz. U. z 2020 r., poz. 1876) Rada Miejska w Jelczu-Laskowicach uchwala co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2021-2027, w brzmieniu określonym w załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Jelcza-Laskowic.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

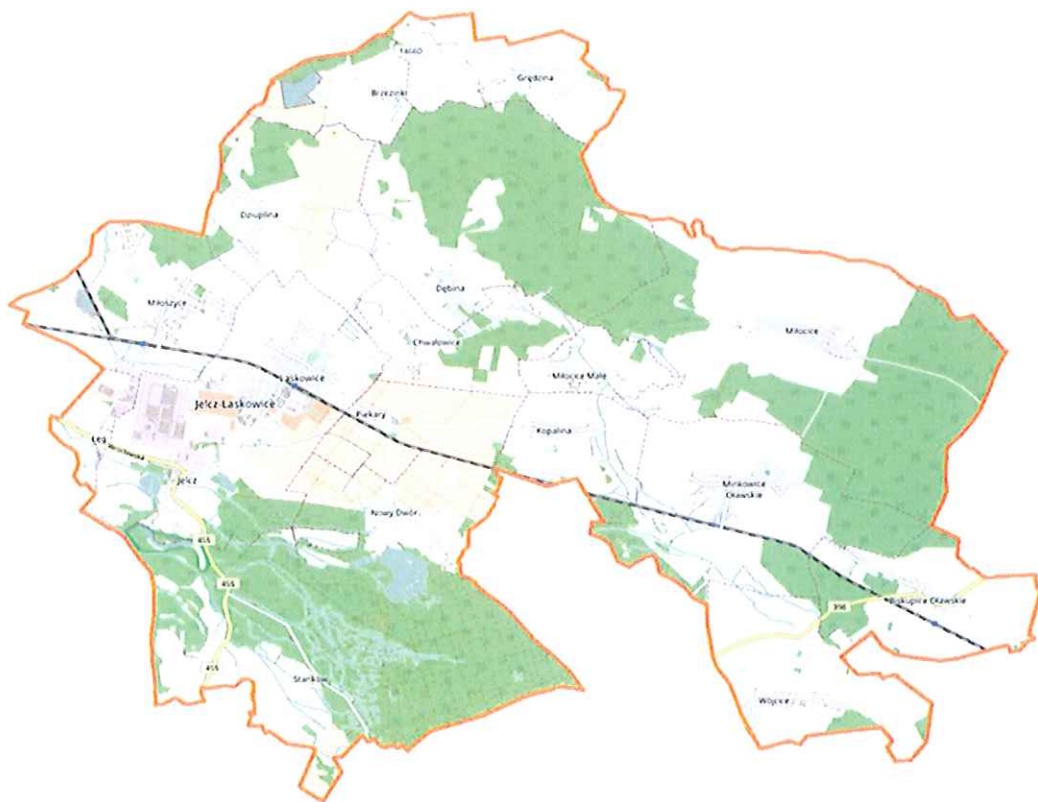
Radca Prawny
S. Pouch-Grukecki
mgr Tomasz Boruch-Gruszecki

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Jelczu - Laskowicach
z dnia ..... 2021 r.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2021-2027

Spis treści

Wprowadzenie4

Metodologia opracowania Strategii5

Podstawy prawne7

Spójność z dokumentami strategicznymi11

    Dokumenty europejskie12

    Dokumenty krajowe13

    Dokumenty regionalne14

Charakterystyka Gminy Jelcz-Laskowice15

    Położenie15

    Sytuacja demograficzna16

    Rynek pracy i sytuacja gospodarcza18

    Edukacja i wychowanie22

    Kultura, sport i rekreacja24

    Opieka zdrowotna25

    Działalność organizacji pozarządowych27

    Pomoc społeczna29

    Zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych36

Diagnoza sytuacji społecznej36

    Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej37

    Wsparcie osób niepełnosprawnych42

    Zdrowie psychiczne45

    Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych47

    Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie55

    Aktywność i integracja społeczna seniorów60

    Promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających
    wykluczeniu społecznemu64

    Wsparcie osób z problemem ubóstwa69

    Problem przestępczości73

Analiza SWOT75

Część programowa78

Misja i wizja rozwiązywania problemów społecznych**79**

Cele strategiczne i operacyjne**80**

Ramy finansowe Strategii**98**

System wdrażania Strategii**100**

System aktualizacji Strategii**101**

Komunikacja społeczna i promocja Strategii**102**

Monitoring**102**

Ewaluacja**103**

Wnioski i podsumowanie**104**

Bibliografia**105**

Spis rysunków, tabel i wykresów**106**

Spis rysunków**106**

Spis tabel**107**

Spis wykresów**108**

Wykaz skrótów:

MGOPS – Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

MGCK – Miejsko-Gminne Centrum Kultury

UM – Urząd Miejski

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

NGO – (ang. non-government organization) – organizacja pozarządowa

PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

GUS – Główny Urząd Statystyczny

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

KBPN – Krajowe Biuro Do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii

PARPA – Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

BP – Biblioteka Publiczna

KPP – Komenda Powiatowa Policji

ZI – Zespół Interdyscyplinarny

Wprowadzenie

Przemiany technologiczne, ekonomiczne i społeczno-kulturowe, które dokonały się w XX w. były przyczyną przeobrażeń w sferze życia społecznego i doprowadziły do zmiany starych i powstania nowych problemów społecznych. Problem społeczny określany jest jako niekorzystne dla społeczności zjawisko, zagrażające, niebezpieczne i konieczne do wyeliminowania. O problemie społecznym mówimy wówczas, gdy dane zjawisko spełnia kilka kryteriów: dotyczy wielu osób w społeczności, ma charakter powtarzający się, a nie jednorazowy, jest postrzegane i odczuwane przez członków danej społeczności jako istotne dolegliwości w życiu zbiorowym, domaga się rozwiązania i można mu zaradzić poprzez zbiorowe działanie¹. Wśród problemów społecznych występujących w polskiej rzeczywistości wymieniane są: alkoholizm, narkomania, niktynizm, ubóstwo, bezrobocie, przemoc, hazard, bezradność opiekuńczo-wychowawcza oraz wykluczenie społeczne. Jednym z instrumentów ekonomii społecznej jest tworzenie lokalnych strategii rozwiązywania problemów społecznych, które są ważnymi dokumentami odnoszącymi się do polityki społecznej, a odpowiednio przygotowane i wdrażane prowadzą do rozwiązania kluczowych problemów społecznych występujących na danym terytorium.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2021-2027² jest dokumentem wyznaczającym najważniejsze kierunki działań mających na celu doprowadzenie do zmiany niekorzystnych zjawisk społecznych na terenie Gminy. Wskazuje ona obszary problemowe, priorytetowe zadania służące przeciwdziałaniu tym problemom, a także zakładane rezultaty. Strategia jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego zwiększającego efektywność podejmowanych działań. Jej wdrażanie odbywa się poprzez szereg działań związanych z realizacją planów strategicznych. W celu zwiększenia skuteczności, konieczne jest systematyczne śledzenie zjawisk i problemów społecznych, które są przedmiotem Strategii.

Strategia będzie służyć osiągnięciu zaplanowanych celów, wraz ze szczegółowym określeniem sposobów dojścia do poprawy sytuacji społecznej w wybranych obszarach. W związku z tym, że rozwiązywanie problemów społecznych jest procesem długofalowym, w działalności lokalnej polityki społecznej potrzebne jest strategiczne podejście. Planowanie

---

¹ Kwaśniewski J., Rola diagnozy w rozwiązywaniu problemów społecznych.

² Na potrzeby niniejszego opracowania dla występujących w tekście sformułowań „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2021-2027” stosowana będzie skrócona nazwa „Strategia”.

strategiczne, polegające na podejmowaniu systematycznych działań, podczas których planowania jest przyszłość i wytyczane są najistotniejsze kierunki działań, uwzględnia długi horyzont czasowy. Strategia stanowi zatem ważny instrument zarządzania, dzięki któremu możliwe jest rozpoznanie i wdrażanie przedsięwzięć o charakterze społecznym oraz integracja różnych środowisk lokalnych w ramach wspólnie zaplanowanych i skoordynowanych działań.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2021-2027 zawiera kilka części składowych: charakterystykę Gminy, diagnozę sytuacji społecznej oraz część programową zawierającą misję, wizję, cele, zadania przewidziane do realizacji, zakładane rezultaty, system wdrażania, monitoring i ewaluację. W Strategii uwzględniono różnorodny zakres problematyki społecznej. Diagnoza sytuacji społecznej dokonana została w następujących obszarach:

- wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej,
- wsparcie osób niepełnosprawnych,
- zdrowie psychiczne,
- profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- aktywność i integracja społeczna seniorów,
- promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu,
- wsparcie osób z problemem ubóstwa,
- problem przestępczości.

Do każdego z tych obszarów wskazane zostały podstawowe informacje, działania interwencyjne i najważniejsze problemy wynikające z przeprowadzonej analizy danych

Podsumowując, Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2021-2027 jest wyrazem zintegrowanego planowania strategicznego. Określa sposób osiągnięcia wyznaczonych celów i pozwala wypracować sprawny i efektywny system pomocy, umożliwiający skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych. Pozwoli to na zapewnienie mieszkańcom Gminy Jelcz-Laskowice dogodnych warunków do rozwoju i przyczyni się do wzrostu poczucia bezpieczeństwa społecznego.

Metodologia opracowania Strategii

Podstawowe elementy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2021-2027 są tożsame ze strukturą innych dokumentów określających kierunki lokalnej polityki społecznej. Wskazane w nich cele, zarówno główne jak i szczegółowe, mają za zadanie przybliżyć Gminę do osiągnięcia wskazanego przez lokalne władze i mieszkańców pożądanego obrazu Gminy w przyszłości. Tym co wyróżnia Strategię od innych wiążących dokumentów i programów jest przede wszystkim jej okres obowiązywania oraz nadrzędność wobec nich. Mimo, iż horyzont czasowy nie został wskazany w Ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, powinien precyzować główne działania Gminy w zakresie zaspokajania społecznych potrzeb mieszkańców i niwelowania nierówności społecznych w długim okresie, tj. 5-10 lat. Jest to podejście zgodne z założeniami strategicznego planowania i zarządzania w administracji publicznej. W naukach o zarządzaniu wyróżnia się trzy główne poziomy planowania:

- planowanie strategiczne (długofalowe), w ramach którego określone zostają priorytetowe kierunki działań Gminy, cele i zasoby umożliwiające ich osiągnięcie;
- planowanie taktyczne (średniookresowe), czyli programy wskazujące zadania niezbędne do osiągnięcia celów głównych;
- planowanie operacyjne (krótkookresowe), które obejmuje jednorazowe lub cykliczne projekty i zadania pozwalające na realizację poszczególnych, mniej złożonych elementów planów taktycznych³.

Obligatoryjny charakter Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz jej istota i wpływ na kreowanie lokalnej polityki nakłada na jej realizatorów obowiązek tworzenia jej w sposób odpowiedzialny i spójny z zapisami zawartymi w nadrzędnych dokumentach strategicznych na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym oraz lokalnym.

Zdefiniowane w dokumentach strategicznych problemy oraz kierunki działań skierowanych na rozwój społeczno-gospodarczy Gminy i wsparcie mieszkańców w zaspokajaniu ich potrzeb, mają szczególne znaczenie dla opracowywania i wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Spójna wizja Gminy w przyszłości pozwala podmiotom realizującym zadania z zakresu polityki społecznej na wprowadzanie kompleksowych i adekwatnych do potrzeb mieszkańców działań.

Nadrzędność Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych nad programami o charakterze taktycznym, takimi jak Program Współpracy Gminy z Organizacjami

---

3 R. W. Gryffin (2004), Podstawy zarządzania organizacjami, Warszawa: PWN., s. 224-225.

Pozarządowymi, Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, czy Program Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi oraz Narkomanii, wymusza na podmiotach odpowiedzialnych za opracowanie i wdrażanie Strategii ujęcia w niej określonych elementów. Uwzględnienie ich oraz merytoryczna spójność dokumentów umożliwia pełne wykorzystanie potencjału Gminy w poszczególnych aspektach lokalnej polityki społecznej. Poniżej zawarte zostały elementy wchodzące w skład Strategii oraz poszczególne etapy jej opracowania.

Tabela 1. Etapy opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

L.P.	Etap	Charakterystyka
1	Analiza strategiczna	Analiza bieżącej sytuacji, problemów, barier oraz potencjału umożliwia wskazanie obszarów problemowych występujących w Gminie. Głównym źródłem informacji o sytuacji mieszkańców, ich problemów i głównych potrzeb jest analiza danych zastanych, czyli bieżącej dokumentacji urzędowej, danych demograficzno-gospodarczych, trendów społecznych oraz wnioski z przeprowadzonej na terenie Gminy Diagnozy Problemów Społecznych. Na tym etapie ocenie poddaje się również otoczenie jednostki samorządowej, które wpływa na jej rozwój i wykorzystanie dostępnych zasobów. Dodatkowym sposobem na określenie możliwości i ograniczeń Gminy jest Analiza SWOT, wskazująca na jej mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia.
2	Sformułowanie Misji i Wizji Strategii	Wizja zawarta w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest swoistym obrazem, do którego dąży Gmina za sprawą realizacji celów wskazanych w niej, natomiast Misja określa nadrzędny powód opracowania Strategii.
3	Określenie celów priorytetowych i zadań	W następstwie prawidłowo przeprowadzonej analizy strategicznej możliwe jest wskazanie głównych obszarów problemowych występujących na terenie Gminy. Wskazanie najdotkliwszych trudności mieszkańców i określenie kompleksowych działań minimalizujących ich skalę zapewnia realizację polityki społecznej zgodnej z oczekiwaniami i potrzebami, a także podniesienie jakości życia lokalnej społeczności.
4	Wskazanie sposobu wdrażania i kontroli realizacji Strategii	Ostatnim elementem Strategii jest określenie planu, zgodnie z którym ma zostać zrealizowana podczas okresu jej obowiązywania. Zarówno źródła i ramy finansowe, podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych celów, sposób komunikacji jak i sprawozdawczość mają niebagatelny wpływ na stopień i jakość jej wdrożenia, dlatego zarówno w trakcie, jak i po jej zakończeniu należy przeprowadzić ewaluację, umożliwiającą ocenę działań w odniesieniu do zamierzonych celów.

Źródło: opracowanie własne

Podstawy prawne

Opracowanie całościowej, spójnej i wieloletniej koncepcji rozwiązywania problemów społecznych danej gminy lub powiatu, podobnie jak inne dokumenty strategiczne, jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Podstawą jurydyczną do opracowania niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 920) oraz ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713), art. 17 ust. 1 pkt 1 i art. 19 pkt 1, który w powiązaniu z art. 16 b., ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1876), stanowi, iż do zadań własnych gminy o charakterze obligatoryjnym należy *opracowanie oraz realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka* – dla gminy, natomiast dla powiatu opracowanie i realizacja Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, *ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami*⁴.

Tworząc niniejszą Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych opierano się na kluczowych dla tej materii aktach prawnych tak, aby była ona kompatybilna oraz komplementarna z założeniami polityki państwa. Wśród najistotniejszych ustaw kompetencyjnych, nakładających na administrację rządową i samorządową określone obowiązki, należy wyszczególnić m.in.:

1. Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 2009 r. poz. 946),
2. ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1575 z późn. zm.),
3. ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.),
4. ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057).

AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE WSPARCIA RODZINY I DZIECKA

---

⁴ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1876).

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.),
2. ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2407),
3. ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1329),
4. ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1348),
5. ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 111),
6. ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 808 z późn. zm.),
7. ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359),
8. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.).

AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE OCHRONY ZDROWIA ORAZ PRZECIWDZIAŁANIU UZALEŻNIENIOM

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1492),
2. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 322),
3. ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 295 z późn. zm.),
4. ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 685).

AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE OŚWIATY, ZATRUDNIENIA ORAZ WSPARCIA SOCJALNEGO

1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 426 z późn. zm.),
2. ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1409 z późn. zm.),

3. ustawa z dnia 7 września 1991 r. systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1327),
4. ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 176),
5. ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 875),
6. ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia mieszkalnych na wynajem mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 508),
7. ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2133),
8. ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie Gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 611),
9. ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 266 z późn. zm.),
10. ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 53 z późn. zm.),
11. ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1398 z późn. zm.),
12. uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023,
13. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. z 2018 r. poz. 1061).

AKTY PRAWNE NORMUJĄCE ASPEKTY FINANSOWE

1. Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 23 z późn. zm.),
2. ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 284 z późn. zm.),
3. ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2020 r. poz. 568).

AKTY PRAWNE NORMUJĄCE POBYT CUDZOZIEMCÓW NA TERENIE KRAJU

1. Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 35),
2. ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1472),
3. ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 322).

Spójność z dokumentami strategicznymi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2021-2027 jest zgodna z kierunkami polityk w sferze społecznej zawartymi w dokumentach strategicznych realizowanych na poziomie Unii Europejskiej, Kraju, na poziomie Regionalnym oraz Lokalnym. Rozdział ten przedstawia opis wyżej wymienionych dokumentów strategicznych.

Dokumenty europejskie

„Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” jest kluczowym dokumentem społeczno-gospodarczym Unii Europejskiej. Strategia ta obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

- rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

W ramach trzech priorytetów tematycznych przygotowano siedem projektów przewodnich:

- „Unia innowacji” – projekt na rzecz poprawy warunków ramowych i dostępu do finansowania badań i innowacji, tak by innowacyjne pomysły przeradzały się w nowe produkty i usługi, które z kolei przyczynią się do wzrostu gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy;
- „Młodzież w drodze” – projekt na rzecz poprawy wyników systemów kształcenia oraz ułatwiania młodzieży wejścia na rynek pracy;
- „Europejska agenda cyfrowa” – projekt na rzecz upowszechnienia szybkiego Internetu i umożliwienia gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom czerpania korzyści z jednolitego rynku cyfrowego;
- „Europa efektywnie korzystająca z zasobów” – projekt na rzecz uniezależnienia wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów, przejścia na gospodarkę niskoemisyjną, większego wykorzystania odnawialnych źródeł energii, modernizacji transportu oraz propagowania efektywności energetycznej;
- „Polityka przemysłowa w erze globalizacji” – projekt na rzecz poprawy otoczenia biznesu, szczególnie w odniesieniu do MŚP, oraz wspierania rozwoju silnej i zrównoważonej bazy przemysłowej, przygotowanej do konkurencji na rynkach światowych;
- „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia” – projekt na rzecz modernizacji rynków pracy i wzmocnienia pozycji obywateli poprzez rozwój kwalifikacji przez całe życie w celu zwiększenia współczynnika aktywności

zawodowej i lepszego dopasowania popytu do podaży na rynku pracy, między innymi dzięki mobilności siły roboczej;

- „Europejski program walki z ubóstwem” – projekt na rzecz zapewnienia spójności społecznej i terytorialnej, tak aby korzyści płynące ze wzrostu gospodarczego i zatrudnienia były szeroko dostępne, a osoby ubogie i wykluczone społecznie mogły żyć godnie i aktywnie uczestniczyć w życiu społeczeństwa⁵.

Dokumenty krajowe

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2021-2027 jest zgodna z poniższymi dokumentami krajowymi:

- **Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju**, która ukazuje główne tendencje, wyzwania i schematy rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania państwa, a jej głównym celem jest poprawa jakości życia Polaków. Według Długookresowej Strategii, rozwój Polski powinien odbywać się w trzech strategicznych obszarach w sposób równoczesny: w obszarze konkurencyjności i innowacyjności gospodarki, w obszarze równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski oraz w obszarze efektywności i sprawności państwa.
- **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030**, która jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Kładzie ona nacisk na zrównoważony rozwój całego kraju, czyli zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych terytoriów, a w szczególności wspomaga rozwój tych obszarów, które nie mogą w pełni rozwinąć swojego potencjału rozwojowego lub utraciły funkcje społeczno-gospodarcze. Krajowa Strategia proponuje rozwiązania służące operacjonalizacji celów polityki regionalnej, a wraz z usprawnieniem mechanizmów i narzędzi koordynacji interwencji publicznej, szczególną wagę w systemie realizacji poświęca projektom strategicznym.
- **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030**, której celem jest *rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni*

---

⁵ Europa 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.

*uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia*⁶. W Strategii wyznaczono 5 celów szczegółowych:

1. Wzrost zatrudnienia.
  2. Wydłużenie okresu aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych.
  3. Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.
  4. Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej.
  5. Podniesienie kwalifikacji i kompetencji obywateli.
- **Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030** stanowi kontynuację Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020, a jej głównym celem jest wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków. Realizacja celu odbywa się w 3 obszarach:
    1. Współdziałanie – społeczeństwo obywatelskie,
    2. Kultura – tożsamość i postawy obywatelskie,
    3. Kreatywność – potencjał kulturowy i kreatywny.

Dokumenty regionalne

Na poziomie regionalnym najważniejszymi dokumentami strategicznymi dla Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jelcz-Laskowice są: Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2030 roku wraz z Dolnośląskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2021-2027 (DRPO 2021+) oraz Strategia Rozwoju Powiatu Oławskiego.

---

⁶ Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030.

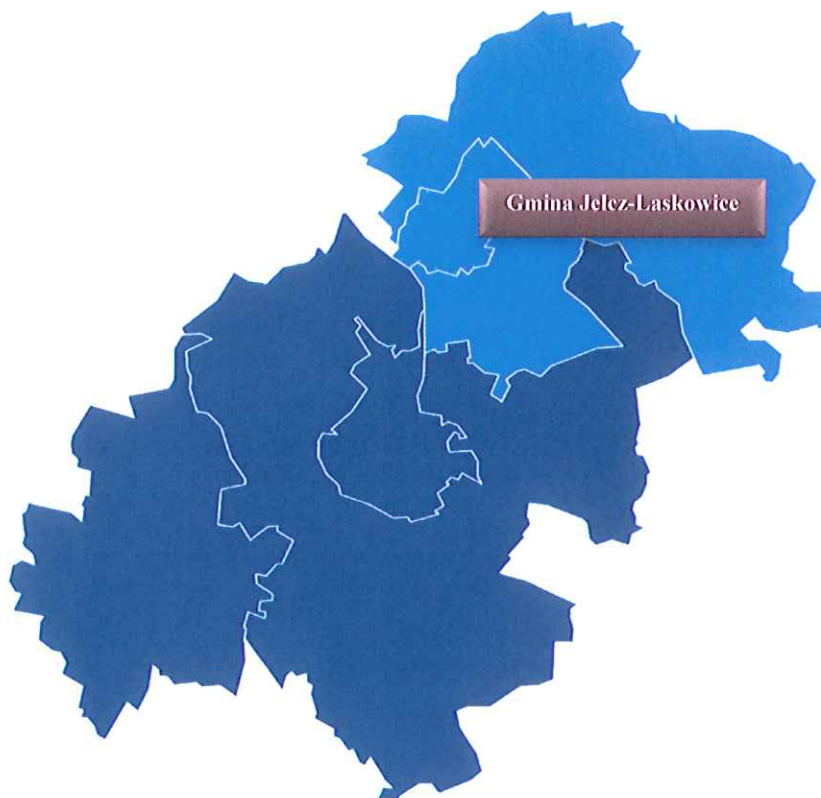
Charakterystyka Gminy Jelcz-Laskowice

Położenie

Gmina Jelcz-Laskowice położona jest we wschodniej części województwa dolnośląskiego. Graniczy z gminami: Czernica, Oleśnica, Bierutów i Olawa. Składa się z 15 wsi i miasta Jelcz-Laskowice, położonego około 25 km od Wrocławia w kierunku południowo-wschodnim, 20 km od Oleśnicy w kierunku południowym i 12 km na północ od najbliższego miasta Olawy.

Mapa 1. Położenie Gminy Jelcz-Laskowice na mapie powiatu olawskiego

Źródło: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Jelcz-Laskowice_\(gmina\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Jelcz-Laskowice_(gmina))

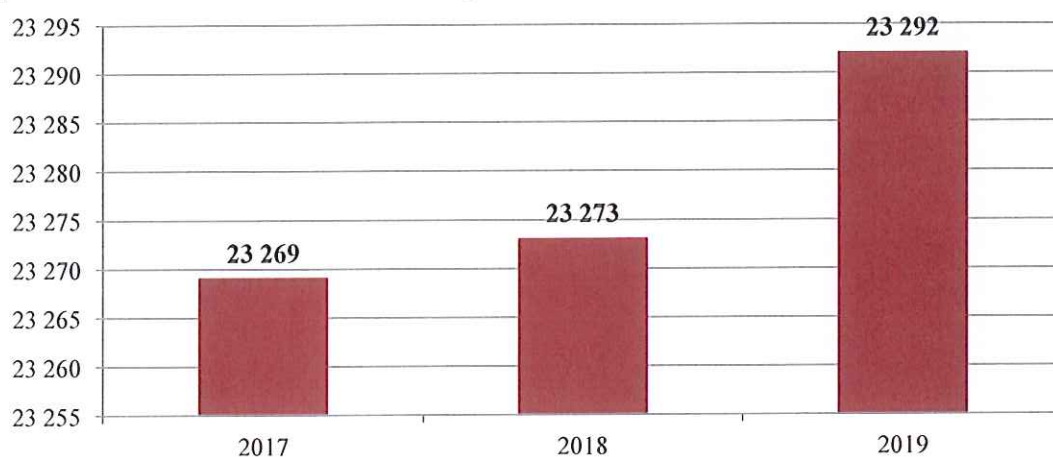
Jelcz-Laskowice leży przy drodze wojewódzkiej nr 455 łączącej Wrocław z Olawą oraz przy linii kolejowej nr 277 łączącej Wrocław Brochów z Opolem Groszowicami. Powierzchnia Gminy wynosi 16 810 ha, a powierzchnia miasta 1 760 ha.

Sytuacja demograficzna

Struktura demograficzna, będąca rezultatem procesów demograficznych w przeszłości, determinuje kształtowanie się zjawisk demograficznych i społecznych w przyszłości. Rozpoznanie istotnych cech, zjawisk i procesów społecznych jest także kontekstem dla weryfikacji kierunków dotychczasowych działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, a co za tym idzie umożliwia wnioskowanie dotyczące wymaganych w tym zakresie zmian, zarówno w odniesieniu do skali interwencji, jak i jej rodzaju.

Gminę Jelcz-Laskowice zamieszkuje 23 292 osoby (stan na 31.12.2019 roku). Na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba mieszkańców wzrosła, co obrazuje poniższy wykres. W stosunku do roku ubiegłego wzrosła o 19 osób, natomiast w porównaniu do roku 2017 o 23 mieszkańców.

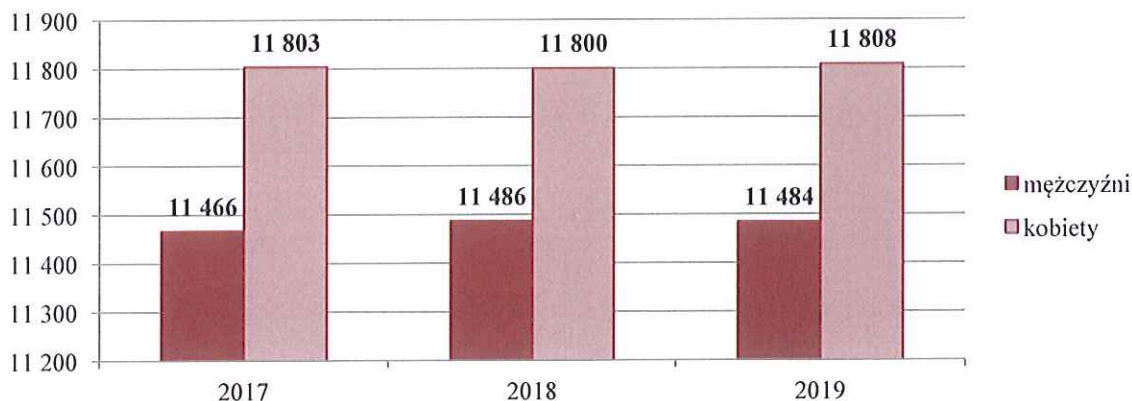
Wykres 1. Liczba mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice w latach 2017-2019

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Liczba mężczyzn zamieszkujących Gminę Jelcz-Laskowice jest nieco mniejsza od liczby kobiet - mężczyźni stanowią 49,3% ogólnej liczby ludności (11 484 mężczyzn), natomiast kobiety 50,7% (11 808 kobiet). Współczynnik feminizacji w Gminie wynosi 103, co oznacza, że na każdych 100 mężczyzn przypadają 103 kobiety.

Wykres 2. Liczba kobiet i mężczyzn zamieszkujących Gminę Jelcz-Laskowice na przestrzeni lat 2017-2019

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów jest w Gminie Jelcz-Laskowice dodatni i wynosi 0,73 na 1000 mieszkańców (stan na koniec 2019 roku). Jest to wartość nieco większa w porównaniu do wartości w całej Polsce, gdzie wynosi - 0,91. Na przestrzeni lat 2017-2019 przyrost naturalny w Gminie Jelcz-Laskowice był zawsze dodatni, jednak w omawianym okresie dostrzegalny jest jego systematyczny spadek. W 2017 kształtował się na poziomie 2,24, w 2018 roku – 0,77, z kolei w 2019 roku – 0,73.

Tabela 2. Przyrost naturalny w Gminie Jelcz-Laskowice na przestrzeni lat 2017-2019 na 1 000 ludności

wyszczególnienie	2017	2018	2019
urodzenia żywe	11,29	9,41	9,56
zgony	9,05	8,64	8,83
przyrost naturalny	2,24	0,77	0,73

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Struktura ludności w Gminie Jelcz-Laskowice według ekonomicznych grup wieku w roku 2019 przedstawia się następująco:

- 18,6% jest w wieku przedprodukcyjnym – 15 lat i mniej;
- 60,3% mieszkańców Gminy jest w wieku produkcyjnym – dla kobiet jest to między 16-59 rokiem życia, a dla mężczyzn między 16-64;
- 21,1% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym (65 lat i więcej dla mężczyzn, 60 lat i więcej dla kobiet).

Poniższa tabela prezentuje ekonomiczne grupy wieku w Gminie Jelcz-Laskowice. Na przestrzeni lat 2017-2019 dostrzegalny jest stopniowy wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności. Odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym utrzymuje się na względnie stałym poziomie, natomiast osób w wieku produkcyjnym spada.

Udział osób w poszczególnych ekonomicznych grupach wiekowych w Gminie prezentuje się podobnie jak wskaźniki w całym kraju. W Polsce jest to 18,1% osób w wieku przedprodukcyjnym, 60% w wieku produkcyjnym oraz 21,9% w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 3. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2017-2019

wyszczególnienie	2017	2018	2019
wiek przedprodukcyjny	3 709	3 764	3 744
wiek produkcyjny	15 173	14 865	14 637
wiek poprodukcyjny	4 387	4 657	4 911

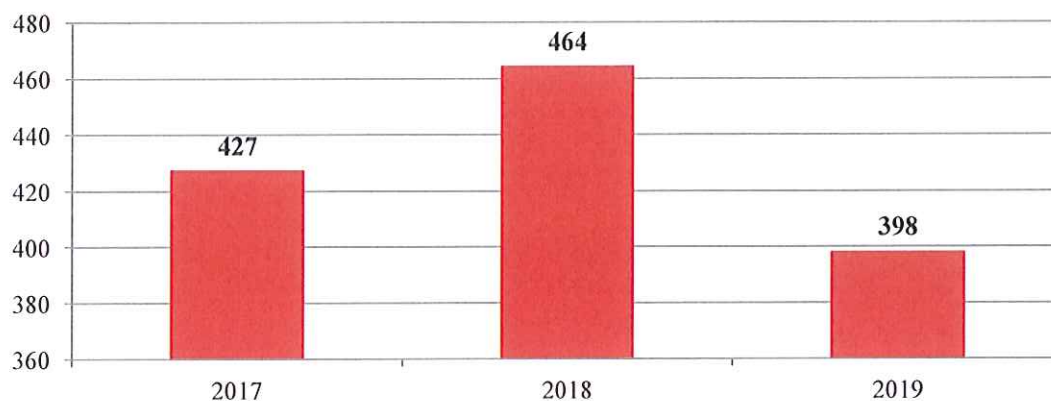
Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Rynek pracy i sytuacja gospodarcza

Ważnym wskaźnikiem w ocenie rynku pracy jest stopa bezrobocia rejestrowanego, która jest wyrażonym w procentach stosunkiem liczby osób zarejestrowanych jako bezrobotne w urzędach pracy, do liczby ludności aktywnej zawodowo (zasobu siły roboczej danej populacji).

Na przestrzeni lat 2017-2019 można zauważyć wahania liczby osób bezrobotnych w Gminie Jelcz-Laskowice. W 2017 roku 427 osób było zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, po czym ta liczba w 2018 roku wzrosła do 464 osób, a w 2019 roku zmalała do 398 osób.

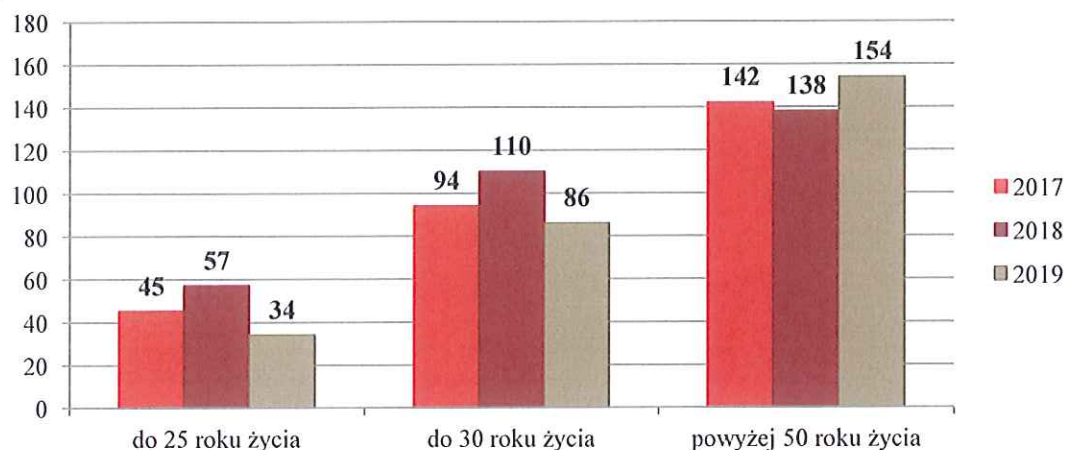
Wykres 3. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

W Gminie Jelcz-Laskowice największe trudności w znalezieniu pracy mają osoby po 50 roku życia. Szczegółowe dane dotyczące wieku osób pozostających bez pracy w latach 2017-2019 ukazuje poniższy wykres.

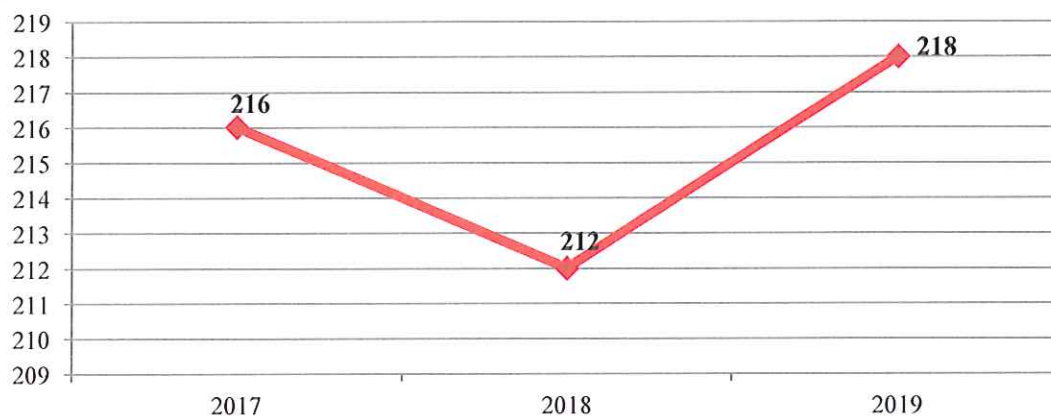
Wykres 4. Liczba osób bezrobotnych z podziałem na wiek

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

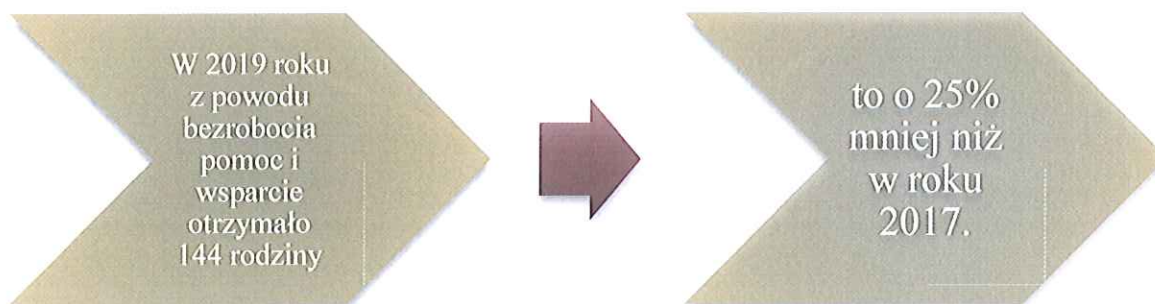
Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy przez dłuższy okres w latach 2017-2019 wahała się. W 2017 roku bezrobotnych długotrwale było 216 osób, w 2018 roku 212 osób, a w 2019 roku 218 osób.

Wykres 5. Liczba osób bezrobotnych długotrwale w latach 2017-2019

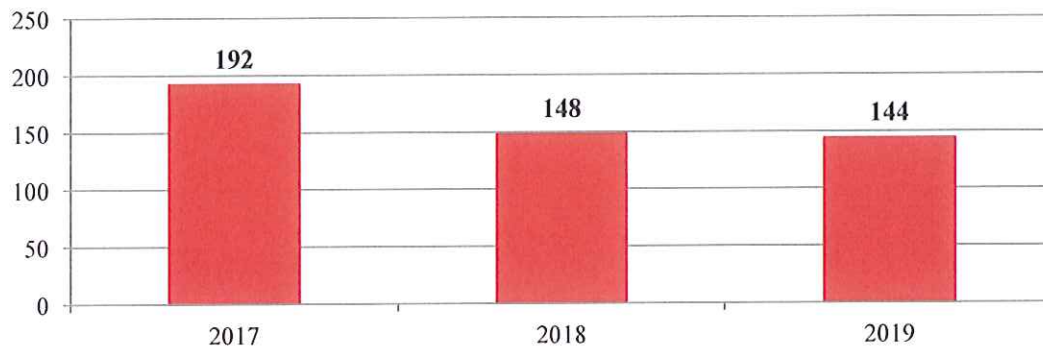

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Według Oceny Zasobów Pomocy Społecznej z 2019 roku, bezrobocie jako powód udzielenia pomocy i wsparcia przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, znalazło się na trzecim miejscu pod względem liczby rodzin korzystających z pomocy.

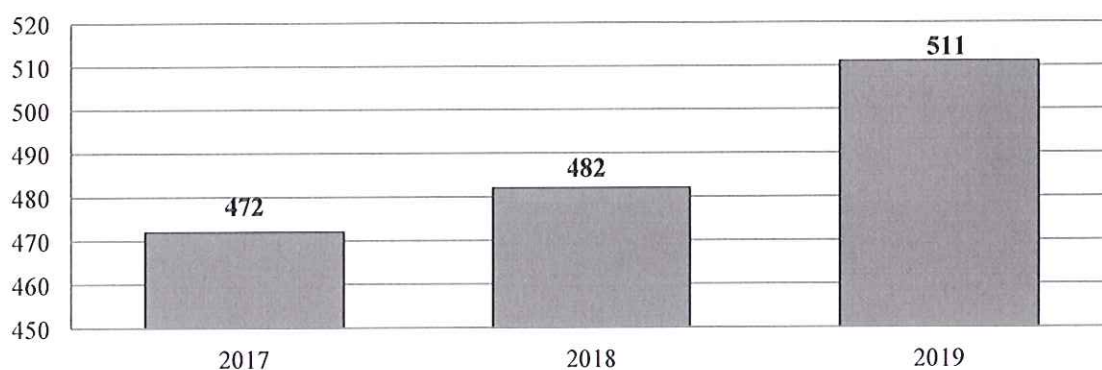
Wykres 6. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia z powodu bezrobocia w latach 2017-2019

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za lata 2017-2019

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego za 2019 rok, w Gminie Jelcz-Laskowice na 1000 mieszkańców pracowało 511 osób⁷. W ciągu ostatnich trzech lat ulegała systematycznemu wzrostowi.

Wykres 7. Liczba osób pracujących na 1000 ludności w Gminie Jelcz-Laskowice na przestrzeni lat 2017-2019

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

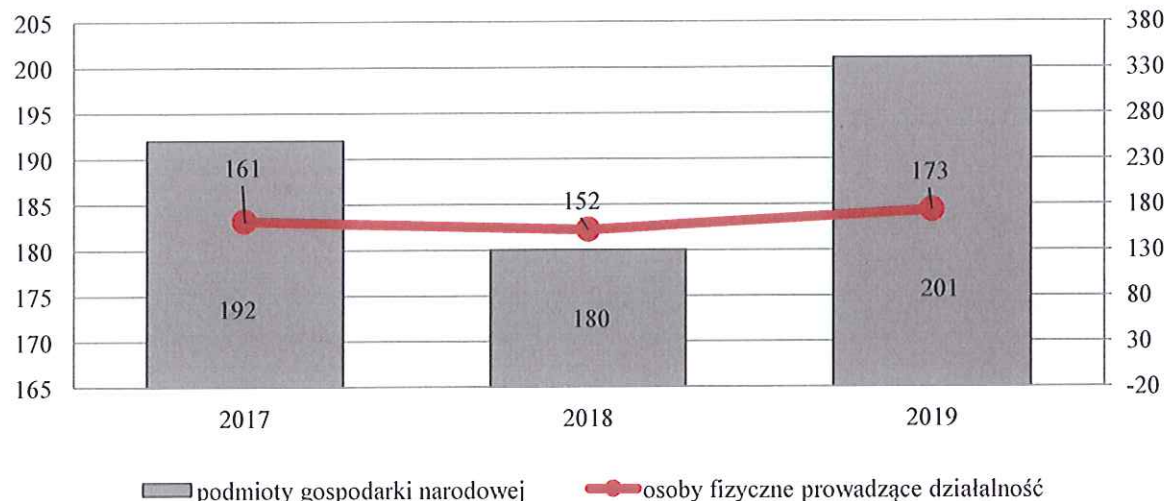
Jednym ze wskaźników określających aktywność gospodarczą danej zbiorowości, jest liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na danym terenie. W Gminie Jelcz-Laskowice na koniec 2019 roku w rejestrze REGON zarejestrowanych było łącznie 201 podmiotów gospodarki narodowej, w tym większość stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – było ich 173. Podobnie sytuacja wyglądała w 2018 roku, kiedy to osób fizycznych prowadzących własną działalność było 152, natomiast wszystkich podmiotów prowadzących działalność – 180. Na przestrzeni lat 2017-2019 liczba podmiotów

⁷ Bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w Gminie Jelcz-Laskowice ulegała wahaniom.

Wykres 8. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w latach 2017-2019

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Zgodnie z poniższą tabelą, prywatna działalność gospodarcza w Gminie koncentruje się głównie na handlu hurtowym i detalicznym; naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle (55 podmiotów). Ważnymi sekcjami są również: budownictwo (38 podmiotów), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (16 podmiotów), przetwórstwo przemysłowe (15 podmiotów) oraz działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (15 podmiotów). Najmniej zarejestrowanych jest natomiast działalności związanych z górnictwem i wydobywaniem (1 podmiot) oraz rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem, rybactwem (3 osoby).

Tabela 4. Rodzaj prowadzonej działalności osób fizycznych w Gminie Jelcz-Laskowice (stan na koniec 2019 roku)

sekcja	liczba
budownictwo - sekcja F	38
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – sekcja G	55
przetwórstwo przemysłowe - sekcja C	15
transport i gospodarka magazynowa - sekcja H	7
pozostała działalność usługowa - sekcja S, T	20
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna - sekcja M	16
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo - sekcja A	1
opieka zdrowotna i pomoc społeczna - sekcja Q	3
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi -	15

sekcja I	
informacja i komunikacja - sekcja J	9
edukacja - sekcja P	4
działalność finansowa i ubezpieczeniowa - sekcja K	5
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją - sekcja R	4
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca - sekcja N	7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją - sekcja E	3
działalność związana z obsługą rynku nieruchomości - sekcja L	3
górnictwo i wydobywanie - sekcja B	1

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Największa ilość podmiotów gospodarczych działających w Gminie Jelcz-Laskowice według klas wielkości to mikro-przedsiębiorstwa zatrudniające 0-9 pracowników - jest ich 97,1 na 1 000 mieszkańców (stan na koniec 2019 roku). Małych przedsiębiorstw zatrudniających 10-49 pracowników jest w Gminie 3,2 na 1 000 mieszkańców. Działalność prowadzą również 0,9 średnich przedsiębiorstw (na 1 000 mieszkańców) zatrudniające 50-249 pracowników oraz 0,2 dużych przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 250 pracowników.

Rysunek 1. Liczba podmiotów zarejestrowanych na terenie Gminy Jelcz-Laskowice według klas wielkości (stan na koniec 2019 roku) na 1 000 mieszkańców

97,1	mikro-przedsiębiorstwa
3,2	małe przedsiębiorstwa
0,9	średnie przedsiębiorstwa
0,2	duże przedsiębiorstwa

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Edukacja i wychowanie

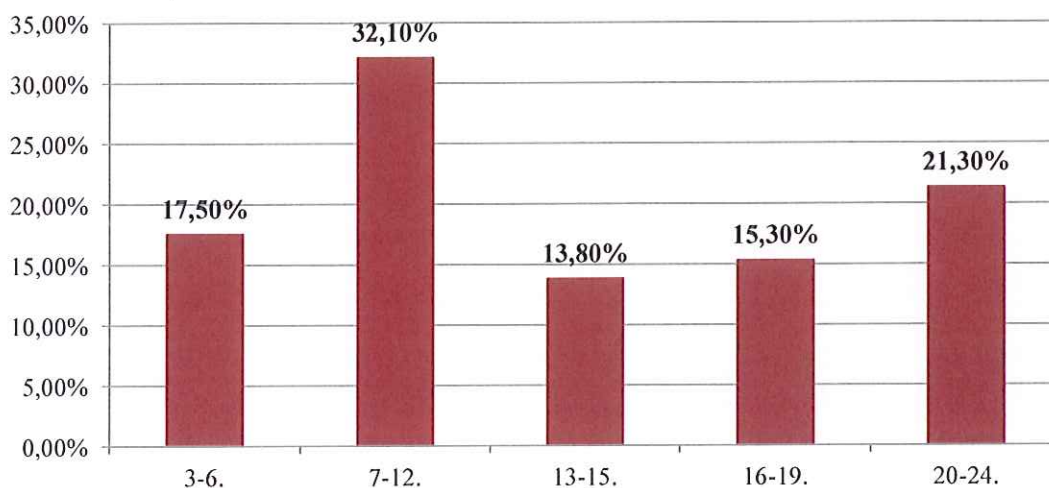
W Mieście i Gminie Jelcz-Laskowice funkcjonuje sześć szkół gminnych, jedna powiatowa i dwa publiczne przedszkola. Są to: Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 im. św. Jana Pawła II przy ul. Świętochowskiego, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 im. Marii

Skłodowskiej-Curie przy Al. Młodych, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 im. Bolesława Prusa, prowadząca zajęcia dydaktyczne w dwóch budynkach - przy ul. Prusa oraz przy ul. Hirszfelda, Publiczna Szkoła Podstawowa im. Maratończyków Polskich w Miłoszycach, Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Minkowicach Oł. oraz Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Wójcicach, Publiczne Przedszkole nr 1 przy Al. Wolności oraz Publiczne Przedszkole nr 2 przy ul. Liliowej. Organem prowadzącym Zespołu Szkół przy ul. Techników jest Starostwo Powiatowe w Oławie.

W wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) w 2019 roku było 5 199 mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice, w tym 49,6% stanowiły kobiety. Rozpatrując kwestię ludności Gminy z podziałem na poszczególne edukacyjne grupy wiekowe możemy zauważyć, że najwięcej osób miało w przedmiotowym roku 7-12 lat (32,10%). Na drugim miejscu pod tym względem znalazły się osoby mające 20-24 lat (21,30%), natomiast na trzecim mające 3-6 lat (17,5%). Ludność Gminy według edukacyjnych grup wieku w 2019 roku prezentuje poniższy wykres.

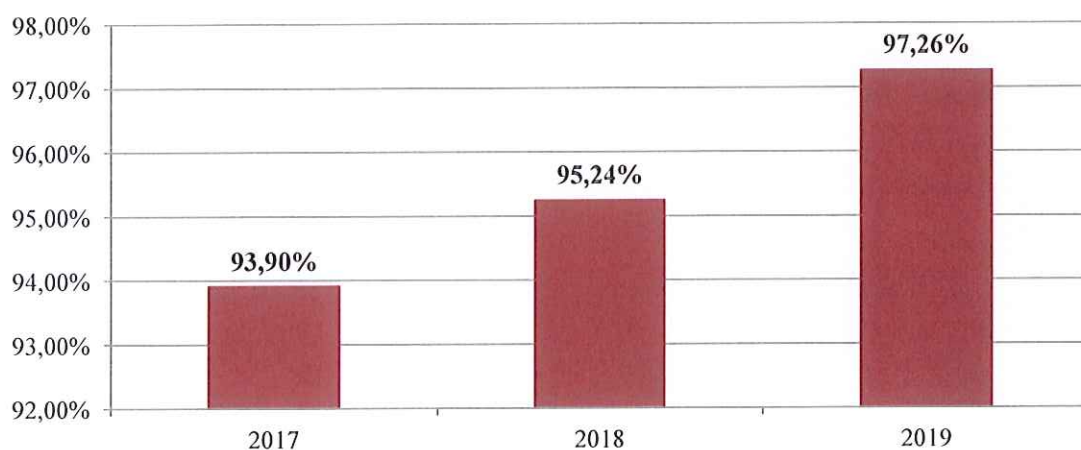
Wykres 9. Ludność Gminy Jelcz-Laskowice według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2019 roku

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Współczynnik skolaryzacji netto, definiowany jako relacja liczby osób (w danej grupie wieku) uczących się na danym poziomie kształcenia do liczby ludności w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania. W 2019 roku kształtował się on na poziomie 97,26%, co oznacza, że w stosunku do lat poprzednich uległ wzrostowi.

Wykres 10. Współczynnik skolaryzacji netto dla szkolnictwa podstawowego na terenie Gminy Jelcz-Laskowice

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku, wśród mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice:

14,8% ludności posiada
wykształcenie wyższe,

3,4% wykształcenie
policealne,

12,7% średnie
ogólnokształcące,

19,0% średnie
zawodowe,

25,6% zasadnicze
zawodowe,

5,0% gimnazjalne,

18,0% podstawowe
ukończone,

1,7% nieukończone
podstawowe.

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Kultura, sport i rekreacja

Działające od 14 lat Miejsko-Gminne Centrum Kultury ma na swoim koncie wiele spektakularnych wydarzeń, a organizowane przez nie imprezy przyciągają setki widzów. W 2017 roku MGCK włączyło się w obchody 30-lecia nadania praw miejskich Jelczowi-Laskowicom. Wystąpiła orkiestra Filharmonii Lwowskiej pod batutą Krzesimira Dębskiego.

Jelczańska publiczność dobrze przyjęła Macieja Niesiołowskiego z orkiestrą i solistami czy artystów Lwowskiej Opery i Baletu.

Ważniejsze zadania planowane do realizacji przez MGCK:

- opracowywanie i przygotowywanie spektakli, wieczorów poetyckich oraz spotkań autorskich; ścisła współpraca z Miejską Biblioteką Publiczną i jej filiami w celu propagowania literatury; zajęcia i przeglądy teatralne oraz filmowe; promocja lokalnych artystów, wystawy z dziedziny plastyki, malarstwa, fotografii, rzeźb i innych;
- rozwijanie umiejętności gry na instrumentach muzycznych oraz tańca aktywne włączenie się do programu „Śpiewająca Polska”;
- organizowanie i promowanie historii i patriotyzmu zarówno narodowego jak i lokalnego.

Według danych z 2019 roku w Gminie Jelcz-Laskowice działały 4 biblioteki i filie publiczne posiadające księgozbiór liczący 38 006 wolumenów. We wszystkich placówkach zatrudnionych było 8 pracowników.

Na terenie Miasta i Gminy działają dwa kluby kolarskie, tenis stołowy, gimnastyka dla kobiet, karate, siatkówka, koszykówka. Jednak najczęściej działa sekcje piłki nożnej.

Tradycje sportowe Jelcza-Laskowice sięgają lat 60. XX, kiedy w klubie Moto-Jelcz trenowali mistrzowie Polski, medaliści mistrzostw świata oraz olimpijczycy. Oddane do użytku w 2015 roku Miejsko-Gminne Centrum Sportu i Rekreacji dało nowy impuls do rozwoju sportu. W 2017 roku Centrum Sportu było areną igrzysk sportów nieolimpijskich The World Games 2017. W jelczańskiej hali sportowej swoje mecze rozgrywają KS Acana Orzel Futsal Jelcz-Laskowice i TS Faurecia Volley Jelcz-Laskowice. Odbywają się tu zawody o Puchar Świata w Tańcach Latynoskich i Standardowych.

Na terenie Gminy działają ośrodki jeździeckie. Ośrodki te zajmujące się hodowlą i szkoleniem koni sportowych, umożliwiają naukę jazdy konnej, skoki przez przeszkody, jazdę rekreacyjną w terenie i wiele innych atrakcji. Niektóre zapewniają zakwaterowanie i pełne wyżywienie.

Opieka zdrowotna

Świadczenia medyczne na rzecz mieszkańców Gminy skupione są głównie w Mieście Jelcz-Laskowice. W drodze restrukturyzacji likwidowanego SPZOZ, w 2002 roku powstała Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna Sp. z o.o. w której gmina jest głównym udziałowcem

posiadając 100 % udziałów. W strukturach Spółki świadczenia medyczne sprawowane są przez dwa niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej: NZOZ Przychodnia Rejonowo Specjalistyczna Sp. z o.o. prowadzący działalność medyczną finansowaną głównie przez Narodowy Fundusz Zdrowia oraz NZOZ JELMEDICARE, którego działalność jest finansowana z innych źródeł. W strukturach przedstawionych powyżej zakładów opieki zdrowotnej działają następujące poniżej podane poradnie i pracownie:

- Poradnie:
  - Poradnia ogólna,
  - Poradnia ginekologiczno – położnicza,
  - Poradnia dermatologiczna,
  - Poradnia okulistyczna,
  - Poradnia zdrowia psychicznego,
  - Poradnia otolaryngologiczna,
  - Poradnia chirurgiczna,
  - Poradnia chirurgii urazowo – ortopedycznej,
  - Poradnia neurologiczna,
  - Poradnia pediatryczna,
  - Poradnia kardiologiczna,
  - Poradnia nadciśnienia tętniczego,
  - Poradnia urologiczna,
  - Poradnia medycyny pracy,
  - Poradnia leczenia uzależnień.
- Pracownie:
  - Pracownia diagnostyki obrazowej RTG,
  - Pracownia diagnostyki laboratoryjnej,
  - Pracownia badań metodą Holtera,
  - Pracownia testów wysiłkowych,
  - Pracownia EEG,
  - Pracownia EKG,
  - Pracownia USG,
  - Pracownia audiometrii i spirometrii.

Ponadto w przychodni funkcjonuje dział rehabilitacji oraz gabinet medycyny szkolnej i szkoła rodzenia.

NZOZ Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna Sp. z o.o. posiada filie:

- Poradnia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) w Miłoticach, ul. Główna 4.
- Poradnia lekarza POZ w Wójcicach, ul. Główna 96.
- Poradnia lekarza POZ w Minkowicach Oławskich, ul. Kolejowa 30.

Na terenie Gminy oprócz NZOZ Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna Sp. z o.o. działają również:

- NZOZ „MEDICOR” w Jelczu-Laskowicach, ul. Bożka 11;
- NZOZ „PROMED” w Jelczu-Laskowicach, ul. Bożka 13, oddział przy ul. Techników 14 (Osiedle Fabryczne);
- NZOZ „JELMED” w Jelczu-Laskowicach, ul. Kasztanowa 7.

Działalność organizacji pozarządowych

Organizacje pozarządowe to wszystkie podmioty, które nie są organami lub jednostkami podległymi administracji publicznej (rządowej i samorządowej) oraz których działalność nie jest nastawiona na osiągnięcie zysku⁸. Do roli organizacji pozarządowych można zaliczyć: budowę kapitału społecznego przez tworzenie sieci powiązań międzyludzkich, mobilizacja grup społecznych i jednostek do większej aktywności „obywatelskiej, politycznej, kulturalnej, artystycznej czy religijnej”⁹. Oprócz wspomnianych, ważną rolę omawianych instytucji jest dostawa usług nieopłacalnych z punktu widzenia sektora prywatnego oraz takich, których nie jest w stanie, z racji braku odpowiednich narzędzi, dostarczyć państwo. Zadaniem takich grup jest między innymi zapewnienie dóbr i usług w dążeniu do poprawy warunków ekologicznych, opieki zdrowotnej, przeciwdziałanie łamaniu praw człowieka, a także walka z głodem¹⁰.

Na obszarze Gminy Jelcz-Laskowic funkcjonują organizacje pozarządowe, które działają na rzecz społeczności lokalnej oraz stanowią ważne zaplecze i potencjał do rozwiązywania problemów społecznych. Należą do nich między innymi:

- Fundacja Ewy Naworol,
- Stowarzyszenie Abstynenckie „Tęcza”,
- Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju i Integracji Chwałowic,
- Fundacja „PO PROSTU RAZEM”,
- LZS "Dolomit" Chwałowice,

---

⁸ <https://poradnik.ngo.pl/>

⁹ J. Oniszczuk, Współczesne państwo w teorii i praktyce. Wybrane elementy, s. 269.

¹⁰ M. Yaziji, J. Doh, Organizacje pozarządowe a korporacje, s. 15.

- LZS "Pogoń" Kopalina,
- LZS "Tramp" Dziuplina,
- LZS "Widawa" Grędzina,
- LZS "Czarni" Piekary,
- Uczniowski Klub Sportowy "Dwójka",
- LZS "Zalesie" Wójcice,
- LKS "Huragan" Minkowice Oławskie,
- LKS "Polonia" Miłoszyce,
- LKS "Czarni" Jelcz-Laskowice,
- LZS "Blues" Jelcz – Laskowice,
- Kolarski Klub Sportowy "Moto" Jelcz-Laskowice,
- MLKS "Victoria",
- Uczniowski Klub Pływacki "Manta",
- UKS Moto-Jelcz-Laskowice,
- ULKS "Młodzik",
- Szkolny Związek Sportowy,
- Klub Sportowy "Pegaz",
- Klub Modelarstwa Samochodowego,
- Klub Sportów Ekstremalnych,
- Młodzieżowy Związek Sportowy "Wypoczynek",
- Liga Obrony Kraju,
- Miejsko - Gminne Zrzeszenie Ludowych Zespołów Sportowych,
- Miejsko - Gminny Związek Sportowy,
- JELCZAŃSKA AKADEMIA PIŁKI NOŻNEJ ORZEL.

Obszary, kierunki i formy realizacji wspólnych zadań i współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi określone zostały w *Rocznym Programie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2020* zatwierdzonym uchwałą Nr XVI.125.2019 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 29 listopada 2019 roku.

Głównym celem programu jest: *„lepsze zaspokojenie potrzeb społecznych oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice.”*

W kontekście prawidłowości i efektywności prowadzenia działań w Gminie, niezwykle istotnym potencjałem jest kadra Urzędu Miejskiego oraz jednostek

organizacyjnych (m.in. MGOPS, placówek oświatowych). System realizacji zadań publicznych determinuje całokształt działań rozwojowych, w szczególności planowania i realizowania inwestycji, w tym finansowanych ze środków zewnętrznych, wdrażania nowych metod zarządczych oraz obsługi klientów (mieszkańców, przedsiębiorców, inwestorów, turystów itp.). To właśnie jakość pracy administracji w ogromnej mierze narzuca tempo rozwoju wspólnoty lokalnej. Podstawą wdrożenia w życie założeń Strategii będzie partnerstwo i skonsolidowane podejście do obszarów problemowych. Skala i charakter wyzwań rozwojowych, przed jakimi stoi samorząd w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, wymagają kompleksowego ich rozwiązywania oraz działania z wykorzystaniem efektu synergii (uzyskiwanie zwielokrotnionych korzyści dzięki umiejętnemu połączeniu części składowych całości).

Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Główną jednostką wykonującą zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Jelcz-Laskowice jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Zadania Ośrodka z zakresu ustawy o pomocy społecznej polegają w szczególności na:

1. przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
2. pracy socjalnej;
3. prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
4. analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
5. realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
6. rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym z zakresu pomocy społecznej, realizowanych przez Ośrodek należą:

1. opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;

2. sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej;
3. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
7. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
8. przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
9. opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
10. praca socjalna;
11. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
12. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
13. dożywianie dzieci;
14. sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
15. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
16. pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
17. sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
18. utworzenie i utrzymanie ośrodka, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
19. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;

20. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do zadań własnych gminy realizowanych przez „Ośrodek”, należą:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
2. przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
3. prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
4. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
5. współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechnianie informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez Ośrodek należą:

1. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
2. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
3. prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
4. realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom;
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
7. wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

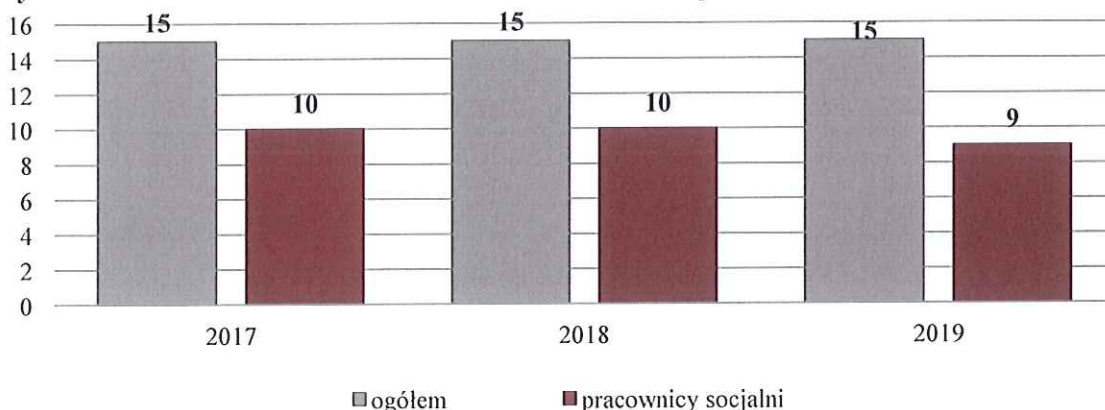
Ośrodek realizuje zadania własne Gminy, zadania zlecone Gminie przez administrację rządową z zakresu pomocy społecznej, zadania wynikające z rozeznaczonych potrzeb Gminy, bądź z rządowych programów pomocowych na podstawie i w granicach obowiązujących

aktów prawnych. MGOPS realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej kieruje się ustaleniami przekazanymi przez wojewodę. Wykonując zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej kieruje się natomiast ustaleniami Burmistrza oraz uchwałami Rady Miejskiej.

Na koniec 2019 roku w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jelczu-Laskowicach zatrudnionych było 15 pracowników, w tym 9 pracowników socjalnych. W stosunku do roku 2017 i 2018 zauważalny jest spadek liczby zatrudnionych pracowników socjalnych.

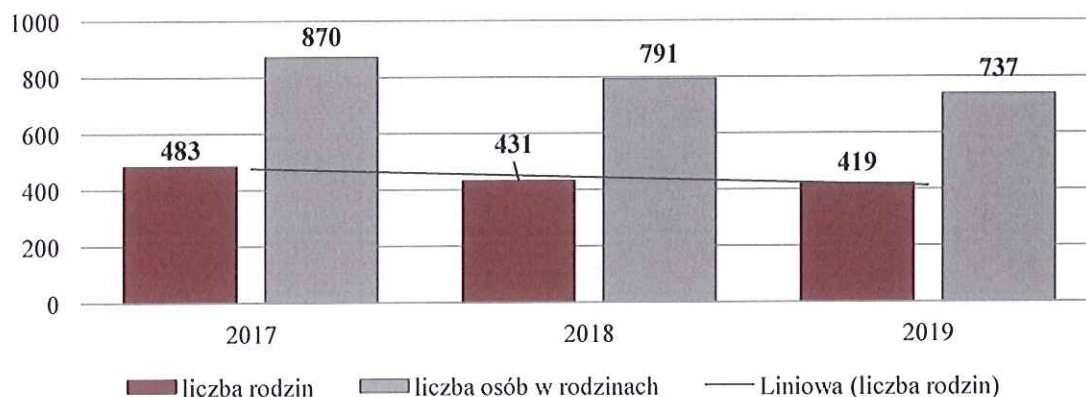
Wykres 11. Kadra MGOPS w Jelczu-Laskowicach na przestrzeni lat 2017-2019

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2017, 2018 i 2019 rok

Na przestrzeni lat 2017-2019 liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Jelcz-Laskowice ulegała systematycznemu spadkowi. W 2019 roku z pomocy skorzystało 737 rodzin – to o 15% mniej niż w 2017 roku. W stosunku do 2017 roku zmniejszyła się również liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Dynamikę zmian obrazuje naniesiona na wykres linia trendu.

Wykres 12. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w Gminie Jelcz-Laskowice w latach 2017-2019

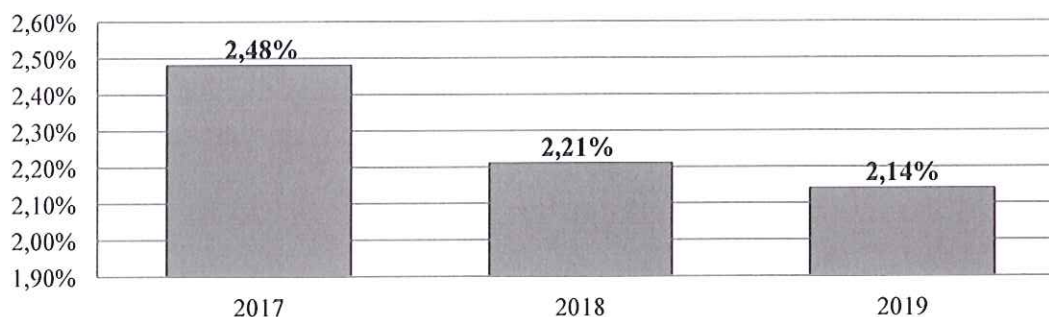

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2017, 2018 i 2019 rok

Liczba pobierających świadczenia pomocy społecznej na 1 tysiąc mieszkańców określana jest jako wskaźnik deprivacji lokalnej. Na przestrzeni lat 2017-2019 wartość tego wskaźnika systematycznie spadała. W 2019 roku wyniosła 2,14%, w 2018 roku – 2,21%, natomiast w 2017 roku – 2,48%. Dane w tym zakresie zaprezentowane zostały na poniższym wykresie.

Wykres 13. Wskaźnik deprivacji lokalnej na przestrzeni lat 2017-2019

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2017, 2018 i 2019 rok

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na ekonomiczne grupy wieku i płeć. Z danych tych wynika, iż w 2019 roku korzystały z tego typu pomocy 292 osoby w wieku produkcyjnym, 130 w wieku przedprodukcyjnym oraz 161 osób w wieku poprodukcyjnym. Pod względem płci widoczna jest dysproporcja – korzystających z pomocy społecznej kobiet było więcej niż mężczyzn (liczba kobiet - 299, liczba mężczyzn - 284). Analizując dynamikę zmian dostrzec można wahania liczby osób w wieku poprodukcyjnym, którym udzielono wsparcia. Wahala się również liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym oraz przedprodukcyjnym.

Tabela 5. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć według liczby wypłaconych świadczeń w latach 2017-2019

wiek	2017		2018		2019	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0-17	0	0	111	58	130	59
produkcyjny	399	166	286	126	292	120
poprodukcyjny	178	151	152	121	161	120
ogółem	577	317	549	305	583	299

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2017, 2018 i 2019 rok

W 2019 roku świadczenia pieniężne zostały udzielone 222 mieszkańcom Gminy Jelcz-Laskowice, natomiast świadczenie niepieniężne 290. Na przestrzeni omawianych lat widoczna jest tendencja spadkowa w zakresie liczby osób otrzymujących świadczenie

pieniężne oraz spadek liczby osób korzystających ze świadczeń niepieniężnych. Dane statystyczne w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2017-2019

pleć	2017	2018	2019
świadczenie pieniężne	231	223	222
świadczenie niepieniężne	367	307	290

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2017, 2018 i 2019 rok

Osoby długotrwale korzystające z pomocy społecznej to te, które w ciągu ostatnich 3 lat (36 miesięcy) były zarejestrowane w systemie świadczeń pomocy społecznej przez co najmniej 18 miesięcy. Na przestrzeni ostatnich trzech lat, liczba osób długotrwale pobierających świadczenie zmniejszyła się z 256 w 2017 roku do 254 w 2019 roku. Oznacza to spadek o 2 osoby. Różnice w zakresie płci osób długotrwale pobierających świadczenie w 2019 roku nie są widoczne – mężczyźni stanowili 50% wszystkich osób, którym świadczenie to zostało przyznane.

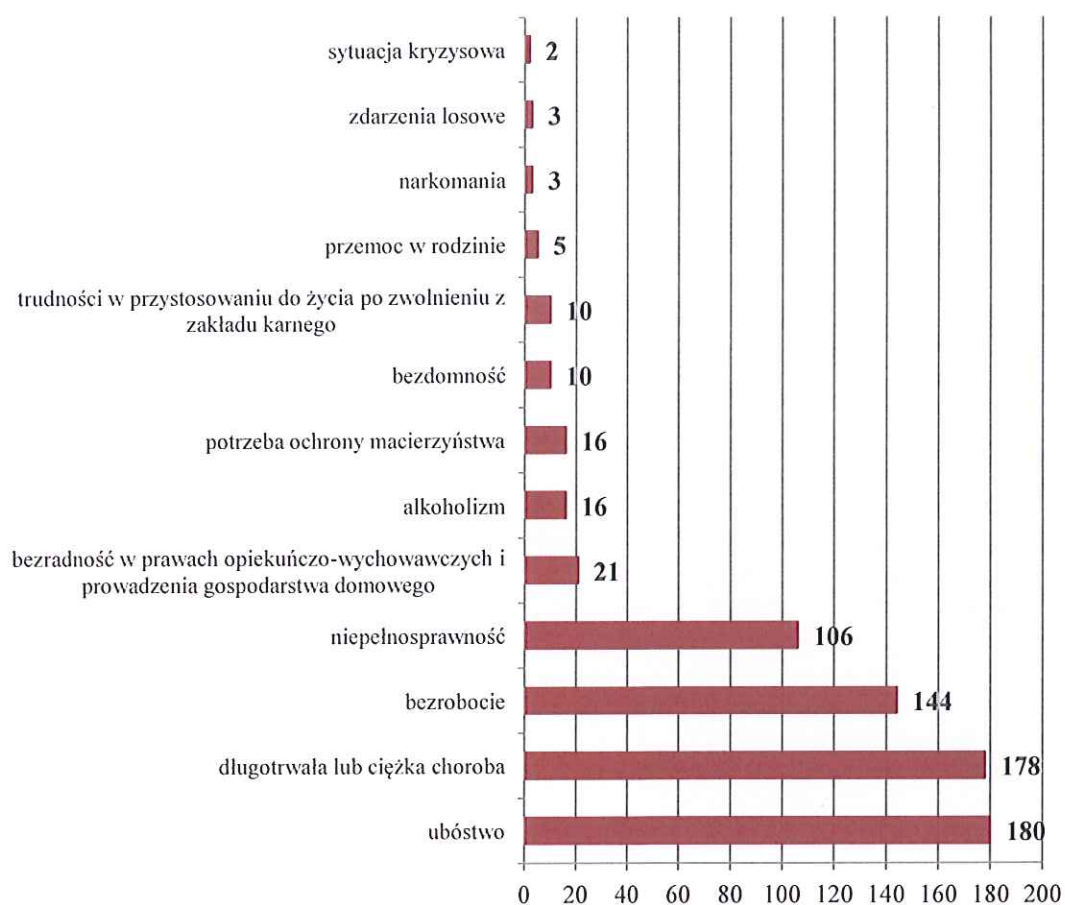
Tabela 7. Liczba osób długotrwale pobierających świadczenie w podziale na pleć w latach 2017-2019

pleć	2017	2018	2019
kobiety	185	144	127
mężczyźni	71	134	127
ogółem	256	278	254

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2017, 2018 i 2019 rok

W 2019 roku najczęstszym powodem przyznawania pomocy społecznej w Gminie Jelcz-Laskowice było ubóstwo - z tego powodu pomoc otrzymało 180 rodzin. Na drugim miejscu pod względem liczby rodzin, którym udzielono pomocy społecznej znajduje się długotrwała lub ciężka choroba (178 rodzin), natomiast na trzecim – bezrobocie (144 rodzin). Wśród powodów udzielania świadczeń charakteryzujących się znaczną ilością rodzin je otrzymujących, znajduje się także niepełnosprawność (106 rodzin).

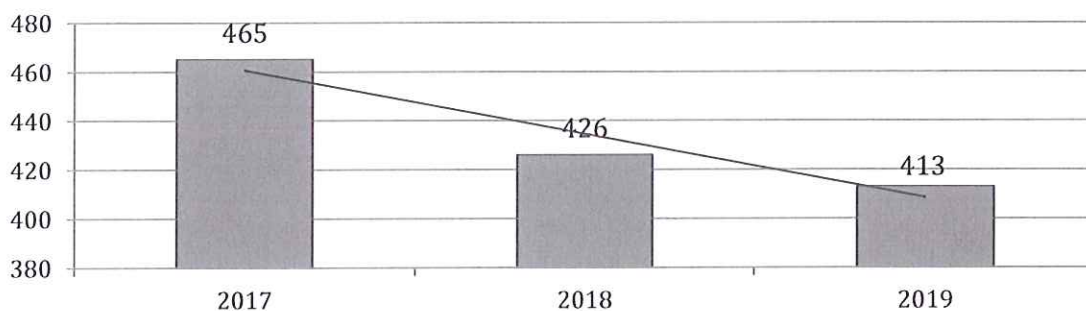
Wykres 14. Powody udzielania świadczeń w 2019 roku (liczba rodzin)

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące liczby rodzin, z którymi przeprowadzono wywiady środowiskowe w okresie od trzech ostatnich lat. W 2019 roku przeprowadzono je ze 413 rodzinami, w 2018 roku ze 426, a w 2017 roku ze 465. Na przestrzeni ostatnich lat liczba rodzin ulegała spadkowi. Dynamikę zmian obrazuje naniesiona linia trendu.

Wykres 15. Liczba rodzin, z którymi przeprowadzono wywiady środowiskowe na przestrzeni lat 2017-2019

Zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych

Poniżej przedstawione zostały zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych funkcjonujące na terenie Gminy Jelcz-Laskowice. Należą do nich:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- placówki oświatowe,
- Komenda Powiatowa Policji w Oławie,
- Miejsko-Gminne Centrum Kultury w Jelczu-Laskowicach,
- Biblioteka Publiczna Gminy w Jelczu-Laskowicach,
- placówki służby zdrowia,
- Punkt Konsultacyjno-Informacyjny,
- organizacje pozarządowe, kościoły oraz inne podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (NGO).

Diagnoza sytuacji społecznej

Na podstawie danych empirycznych przekazanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jelczu-Laskowicach, danych Głównego Urzędu Statystycznego, Powiatowego Urzędu Pracy, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Policji, do każdego z obszarów wymienionych we wprowadzeniu do Strategii przeprowadzono analizy diagnostyczne (diagnoza sytuacji społecznej), w skład których wchodzi charakterystyka i

skala problemu oraz podejmowane działania interwencyjne. W części diagnostycznej przedstawiona została również analiza SWOT¹¹.

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

■ Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do ich wypełniania. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Wsparcie rodziny polega w szczególności na:

1. wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
2. rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
3. podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
4. pomocy w integracji rodziny,
5. przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
6. dążeniu do reintegracji rodziny,
7. pracy z rodziną,
8. pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wszystkie jednostki pomocowe działające na terenie Gminy w określony sposób zajmują się wspieraniem rodziny w różnych obszarach jej funkcjonowania, a ich integralne, holistyczne oddziaływania pozwalają uzyskać zamierzone efekty i wprowadzić istotne zmiany w zakresie funkcjonowania instytucji rodziny. Główną jednostką organizacyjną zajmującą się szeroko rozumianym wspieraniem rodziny jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który służy pomocą rodzinom z Gminy znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, prowadzi działania zmierzające do zaspokojenia niezbędnych ich potrzeb i umożliwiające życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. W dalszej części dokumentu przedstawione zostały dane dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy i wsparcia instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny oraz podejmowane przez te instytucje działania.

---

¹¹ Analiza SWOT wskazuje czynniki mające wpływ na możliwości interwencji, w podziale na mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia. Mocne i słabe strony to czynniki wewnętrzne (GMK), takie na które mamy wpływ i takie które odnoszą się do teraźniejszości; szanse i zagrożenia to czynniki zewnętrzne (województwo, kraj, Europa), takie na które mamy niewielki wpływ i takie które mogą odnosić się do przeszłości.

W 2019 roku zostały przyznane łącznie 1 653 świadczenia rodzinom posiadającym jedno dziecko, 2 164 świadczenia rodzinom z dwójką dzieci, 2 101 świadczeń rodzinom z trójką dzieci oraz 2 835 świadczeń rodzinom z czwórką lub większą liczbą dzieci. Szczegółowe dane w zakresie liczby przyznanych świadczeń niepieniężnych oraz pieniężnych przedstawia poniższa tabela.

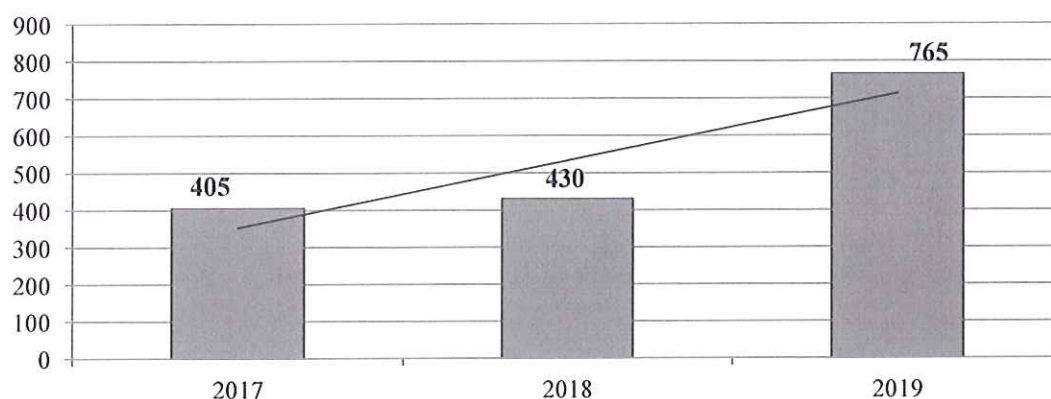
Tabela 8. Rodzaje świadczeń, z których korzystały poszczególne typy rodzin z dziećmi w 2019 roku

liczba dzieci	ogółem	świadczenia pieniężne	świadczenia niepieniężne
jedno dziecko	1 653	203	1 450
dwoje dzieci	2 164	85	2 079
troje dzieci	2 101	42	2 059
czworo i więcej dzieci	2 835	21	2 814

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

Na kolejnym wykresie zaprezentowana została średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2017-2019. Możemy zauważyć, że ze świadczeń tych w 2019 roku korzystało średnio 765 rodzin, czyli o 89% rodzin więcej niż w roku 2017. W latach 2017-2019 dostrzegalny jest zatem dynamiczny wzrost średniomiesięcznej liczby rodzin korzystających z tego typu świadczeń.

Wykres 16. Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2017-2019

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

Dodatkowym świadczeniem wspierającym rodzinę jest „świadczenie wychowawcze 500+”. Program Rodzina 500+ został wprowadzony ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci i funkcjonuje od 1 kwietnia 2016 roku. Świadczenie wychowawcze przysługuje rodzicom bądź opiekunom dziecka do dnia ukończenia przez nie 18. roku życia w wysokości 500 zł miesięcznie. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Szczegółowe zestawienie liczby rodzin i świadczeń w latach 2017-2019 prezentuje poniższa tabela. W 2017 roku ze świadczenia wychowawczego 500+ korzystało średnio 1 439 rodzin na łączną kwotę 12 740 207,00 zł, w 2018 roku – 1 444 rodziny, a wydatkowano na to 13 291 733,00 zł, natomiast w 2019 roku – 1 458 rodzin, na co przeznaczonych zostało 18 816 085,00 zł. Na przestrzeni lat 2017-2019 nastąpił niewielki wzrost średniej liczby rodzin, pobierających to świadczenie.

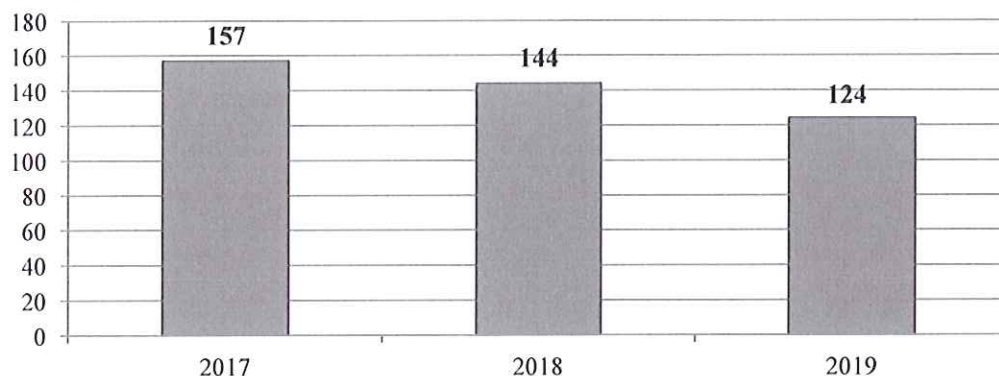
Tabela 9. Średnia liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego oraz kwota świadczeń na przestrzeni lat 2017-2019 (dane dotyczą okresu od stycznia do czerwca)

wyszczególnienie	2017	2018	2019
liczba rodzin	1 439	1 444	1 458
kwota świadczeń (w złotych)	12 740 207,00	13 291 733,00	18 816 085,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

W przypadku samotnego wychowywania dzieci, gdy jeden z rodziców uchyla się od płacenia alimentów na rzecz dzieci, obowiązek ten jest realizowany z funduszu alimentacyjnego. Na przestrzeni ostatnich trzech lat widoczny jest spadek liczby osób korzystających z omawianego świadczenia. W roku 2019 z były to 124 osoby, w 2018 roku – 144 osoby, z kolei w 2017 roku – 157 osób. Dane w tym zakresie przedstawione zostały na kolejnym wykresie.

Wykres 17. Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego na przestrzeni lat 2017-2019

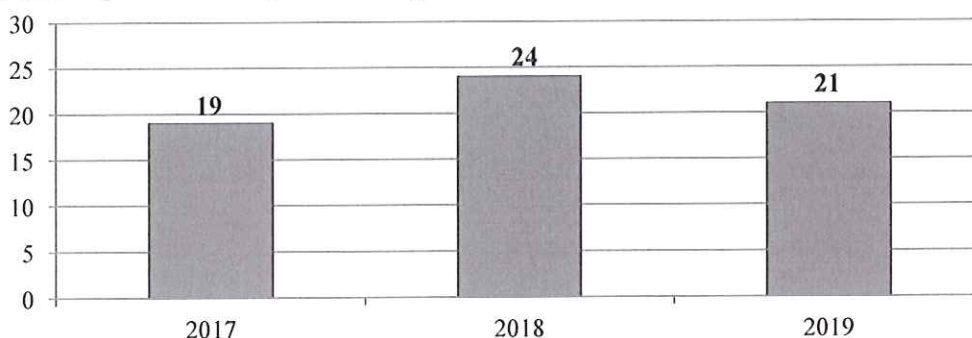

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

W 2019 roku bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych jako powód udzielania pomocy i wsparcia z pomocy społecznej znajdowała się na **piątym miejscu** pod względem liczby rodzin otrzymujących pomoc.

Na przestrzeni lat 2017-2019 liczba rodzin, którym udzielona została pomoc z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych ulegała wahaniom. W 2017 roku udzielono pomocy i wsparcia z tego powodu 19 rodzinom, w 2018 roku - 24, natomiast w 2019 roku - 21. Większość rodzin, którym zostało udzielone wsparcie z powodu bezradności opiekuńczo-wychowawczej stanowiły rodziny niepełne.

Wykres 18. Rodziny, którym zostało udzielone pomoc i wsparcie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2017-2019

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2017, 2018 i 2019 rok

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jelczu-Laskowicach realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2020 r. poz. 821). Ustawa kładzie nacisk na pracę z rodziną celem niedopuszczenia do odebrania dziecka. W związku z tym wprowadzona została instytucja asystenta rodziny, którego zadaniem jest poprawa całościowego funkcjonowania rodziny oraz udzielanie jej pomocy w wielu obszarach: socjalnym, psychologicznym, wychowawczym, czy też ekonomicznym.

W MGOPS w Jelczu-Laskowicach zatrudniony jest jeden asystent rodziny. W 2019 roku w ramach realizacji ustawowego zadania asystent rodziny prowadził pracę w 18 rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Na przestrzeni ostatnich lat liczba zatrudnionych asystentów rodziny pozostawała na stałym poziomie, natomiast liczba rodzin objętych jego wsparciem ulegała systematycznemu wzrostowi.

Wykres 19. Asystenci rodziny oraz liczba rodzin objętych ich wsparciem na przestrzeni lat 2017-2019

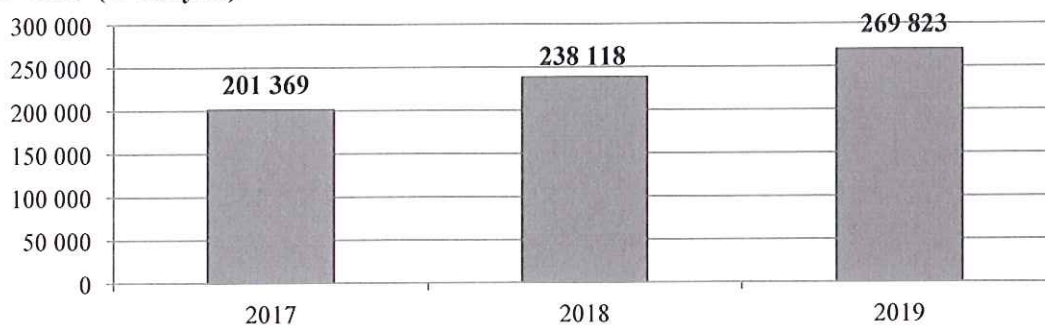

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w omawianym roku poniósł wydatki związane z odpłatnością za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych na łączną kwotę 269 823 zł. Możemy zauważyć, że kwota przekazana na pobyt dziecka w pieczy zastępczej na przestrzeni lat 2017-2019 ulegała systematycznemu wzrostowi.

Wykres 20. Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej na przestrzeni lat 2017-2019 (w złotych)

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2017, 2018 i 2019 rok

W ramach wspierania rodziny Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z innymi instytucjami takimi jak: placówki oświatowej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Zespół Interdyscyplinarny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe oraz placówki służby zdrowia.

■ Obszary problemowe

W oparciu o wnioski wynikające z prezentowanej powyżej analizy, wyróżniono najważniejsze obszary problemowe w dziedzinie planowania strategicznego:

- niewydolność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych wynikająca z niskich kompetencji rodzicielskich,
- problem alkoholizmu i związane z tym zjawisko przemocy występujące wśród rodzin,
- zaniedbanie wychowawcze dzieci i młodzieży oraz rozpad więzi rodzinnych (samotne rodzicielstwo).

Korelacje

Dziedzinami szczególnie powiązаныmi z dziedziną „Wspieranie rodziny” są:

- **edukacja** (w szczególności w kontekście wyrównywania szans edukacyjnych uczniów oraz wsparcia rodziców w edukowaniu ich dzieci i młodzieży);
- **promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu** (jednym z kluczowych czynników zwiększających ryzyko wystąpienia trudności w zaspokajaniu podstawowych potrzeb bytowych przez rodziny jest problem związany z bezrobociem);
- **wsparcie osób niepełnosprawnych** (szczególną uwagę należy zwrócić na rodziny z dziećmi z niepełnosprawnością, które spotykają się z wieloma ograniczeniami i trudnościami w codziennym życiu);
- **profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych** (uzależnienie jednego z członków rodziny prowadzi do występowania dysfunkcjonalności rodziny i problemów wszystkich ich członków).

Wsparcie osób niepełnosprawnych

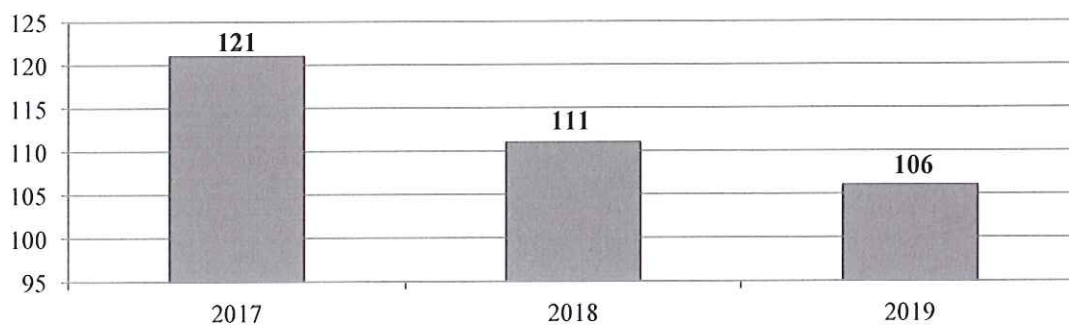
Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Dla potrzeb Strategii wykorzystano elementy definicji osoby niepełnosprawnej z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych i przyjęto, że: *osoby niepełnosprawne to osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnienie ról społecznych, a w szczególności do wykonywania pracy zawodowej*. Osoby niepełnosprawne dzieli się według różnych kryteriów: rodzaju niepełnosprawności, okresu życia, w którym ona wystąpiła oraz stopnia niepełnosprawności. Warty podkreślenia jest fakt, że osoby niepełnosprawne tworzą bardzo niejednorodną grupę, w związku z czym działania na ich rzecz powinny być adresowane z uwzględnieniem specyfiki występujących schorzeń i dysfunkcji.

W 2019 roku niepełnosprawność jako powód udzielania pomocy i wsparcia z pomocy społecznej znajdowała się na **czwartym miejscu** pod względem ogólnej liczby rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia.

W 2019 roku ogólna liczba rodzin korzystających ze wsparcia z powodu niepełnosprawności kształtowała się na poziomie 106. Z prezentowanych danych wynika, że w latach 2017-2018 liczba rodzin, którym udzielono pomocy z tego powodu uległa spadkowi (o 8%), a następnie w 2019 roku spadła w stosunku do roku ubiegłego o 5%.

Wykres 21. Liczba rodzin, którym zostało udzielone pomoc i wsparcie z powodu niepełnosprawności w latach 2017-2019

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2017, 2018 i 2019 rok

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące przyznanych zasiłków pielęgnacyjnych dla niepełnosprawnego dziecka na przestrzeni lat 2017-2019. W 2017 roku przyznano 1 535 świadczeń na łączną kwotę 234 855,00 zł, w 2018 roku liczba świadczeń wyniosła 1 718 na kwotę 271 745,00 zł, z kolei w 2019 roku kształtowała się na poziomie 1 960 świadczeń na kwotę 369 891,00 zł. W omawianym okresie liczba przyznanych świadczeń ulegała wzrostowi.

Tabela 10. Zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka na przestrzeni lat 2017-2019

wyszczególnienie	2017	2018	2019
liczba świadczeń	1 535	1 718	1 960
kwota świadczeń (zł)	234 855,00	271 745,00	369 891,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

Liczba przyznanych zasiłków pielęgnacyjnych dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności od 2017 roku uległa spadkowi. W 2017 roku przyznano 3 193 świadczenia, w 2018 roku – 3 141, natomiast w 2019 roku – 2 705.

Tabela 11. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności na przestrzeni lat 2017-2019

wyszczególnienie	2017	2018	2019
liczba świadczeń	3 193	3 141	2 705
kwota świadczeń (zł)	488 529,00	496 313,00	512 402,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

W 2017 roku przyznano 1 807 świadczeń dla osób niepełnosprawnych powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia, w 2018 roku – 1 646, natomiast w 2019 roku – 1 817. W ostatnich latach można zauważyć wahania liczby przyznanych zasiłków w tym zakresie.

Tabela 12. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia na przestrzeni lat 2017-2019

wyszczególnienie	2017	2018	2019
liczba świadczeń	1 807	1 646	1 817
kwota świadczeń (zł)	276 471,00	259 881,00	343 878,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

Poniższa tabela zawiera dane dotyczące przyznawanego na przestrzeni ostatnich lat specjalnego zasiłku opiekuńczego (liczba i kwota świadczeń). Zasiłek ten przysługuje w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. W 2019 roku w ramach tego zasiłku wypłacono 57 świadczeń, a więc o 17 więcej niż w roku ubiegłym oraz o 10 więcej niż w roku 2017. Na przestrzeni ostatnich lat zwiększa się także kwota przyznanych świadczeń.

Tabela 13. Specjalny zasiłek opiekuńczy na przestrzeni lat 2017-2019

wyszczególnienie	2017	2018	2019
liczba świadczeń	47	40	57
kwota świadczeń (zł)	24 440,00	20 796,00	35 340,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

■ Obszary problemowe

W oparciu o wnioski wynikające z analizy sytuacji, wyróżniono najważniejsze obszary problemowe w dziedzinie planowania strategicznego, tj.:

- wysoka liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności,

- utrudniony dostęp do rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
- trudności w funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych ze względu na występowanie barier osobistych, społecznych i funkcjonalnych.

■ Korelacje

Dziedzinami, szczególnie powiązаныmi z dziedziną „Wsparcie osób niepełnosprawnych” są:

- **promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu** – trudności w podjęciu zatrudnienia przez osoby z niepełnosprawnością wynikające z braku umiejętności poruszania się po rynku pracy, niskich kwalifikacji oraz trudności związanych z powrotem na rynek pracy osób po przebytych kryzysach zdrowotnych; działalność w tym zakresie powinna być realizowana we współpracy z PUP.
- **aktywność i integracja społeczna seniorów** – wraz ze starzeniem się społeczeństwa wzrasta ilość osób z orzeczoną niepełnosprawnością. W związku z tym istnieje powiązanie skali i rodzaju zadań kierowanych do seniorów mających różne rodzaje niepełnosprawności, które będą wspierać ich zdrowe funkcjonowanie.
- **ubóstwo** – wynikające z niskiej wysokości świadczeń emerytalno-rentowych osób niepełnosprawnych oraz ograniczonej możliwości pozyskiwania nowych dochodów.
- **zdrowie** – przede wszystkim w kontekście dostępu do usług medycznych, w tym rehabilitacji oraz dostępności do świadczeń, których realizacja zależy od wysokości środków przekazywanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Zdrowie psychiczne

■ Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Zdrowie psychiczne jest dynamicznym stanem wewnętrznej równowagi, która umożliwia osobom wykorzystywanie ich umiejętności w harmonii z uniwersalnymi wartościami społecznymi. Podstawowe umiejętności poznawcze i społeczne, zdolność rozpoznawania, wyrażania i modulowania własnych emocji, a także współczucia dla innych, elastyczność i zdolność radzenia sobie z niekorzystnymi zdarzeniami w życiu i pełnienia funkcji w rolach społecznych, a także harmonijny związek między ciałem, a umysłem to istotne składniki zdrowia psychicznego, które przyczyniają się w różnym stopniu do stanu równowagi wewnętrznej. Według tej definicji równowaga wewnętrzna jest

uważana za „stan dynamiczny” głównie w celu odzwierciedlenia faktu, że różne okresy życia człowieka (dojrzewanie, rodzicielstwo, przejście na emeryturę) naruszają ową równowagę i mogą wymagać zmian¹².

Dotarcie do wiarygodnych danych dotyczących zdrowia psychicznego zazwyczaj stwarza wiele problemów. Dzieje się tak ponieważ termin „zdrowie psychiczne” jest bardzo płynny i zawierają się w nim pozostałe problemy społeczne, na temat których możemy znaleźć wyczerpujące statystyki.

Dla mieszkańców Gminy powinny być świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Usługi te winny przeznaczone dla osób dorosłych, wykazujących zaburzenia wymienione w art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego: chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychotyczne), upośledzonych umysłowo, osób wykazujących inne poważne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga takiej formy pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym. W wyjątkowych przypadkach pomoc taka świadczona jest dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi. **W latach 2017-2019 mieszkańcy Gminy nie korzystali ze specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi.**

Problemy w zakresie zdrowia psychicznego mogą nasilać się w najbliższych latach ze względu na pandemię COVID-19. Pandemia wiąże się z poczuciem zagrożenia, lękiem, niepewnością oraz niepokojem. W skrajnych przypadkach mogą pojawić się stany paniki oraz poczucie beznadziei. Konsekwencją tego mogą być narastające zaburzenia psychiczne, począwszy od teraz, po ustąpieniu zagrożenia, a nawet ujawniające się przez kolejne lata. Biorąc pod uwagę, że już przed wybuchem pandemii statystyki dotyczące problemów ze zdrowiem psychicznym były dramatyczne, a obecna sytuacja może je znacznie pogorszyć, istnieje pilna potrzeba podejmowania szerokich działań w tym zakresie.

■ Obszary problemowe

W oparciu o wnioski wynikające z analizy sytuacji, wyróżniono najważniejsze obszary problemowe w dziedzinie planowania strategicznego, tj.:

- zagrożenie wykluczeniem społecznym i zawodowym osób z zaburzeniami psychicznymi,

---

¹² www.psychiatriapolska.pl

- nasilenie się problemów ze zdrowiem psychicznym osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży będące konsekwencją pandemii COVID-19.

■ Korelacje

Dziedzinami, szczególnie powiązаныmi z dziedziną „zdrowie psychiczne” są:

- **promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu** – trudności w podjęciu zatrudnienia przez osoby nie będące w pełni sił psychicznych powinny być przewyżczone we współpracy ze specjalistami z zakresu psychoterapii i szeroko rozumianego zdrowia psychicznego;
- **aktywność i integracja społeczna seniorów** – wraz ze starzeniem się społeczeństwa wzrasta ilość osób osamotnionych, pozbawionych jakichkolwiek aktywności społecznych czy kontaktów towarzyskich. Poczucie osamotnienia i bezużyteczności pozostaje w ścisłym związku z percepcją swojej osoby, poczuciem własnej wartości, a co za tym idzie – ze stanem zdrowia psychicznego;
- **ubóstwo** – wynikające z niskiej wysokości świadczeń emerytalno-rentowych osób niezdolnych do pracy z powodu chorób/zaburzeń na tle psychicznym. Długotrwałe ubóstwo powstrzymuje człowieka przed realizacją celów, stawia go w sytuacji bez wyjścia, potrafi również skutecznie sparaliżować funkcjonowanie rodziny, jako podstawowej komórki społecznej;
- **zdrowie** – przede wszystkim w kontekście dostępu do usług medycznych, w tym grup samopomocowych, psychoterapii, których realizacja zależy od wysokości środków przekazywanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia;
- **przemoc i uzależnienia** – trwanie w obu tych sytuacjach – zarówno w uzależnieniu lub współuzależnieniu, doznawaniu przemocy lub bycia sprawcą przemocy związane jest z szeregiem negatywnych uczuć oraz bardzo silnym stresem, co bezpośrednio i trwale wpływa na jakość zdrowia psychicznego.

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych

■ Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Alkoholizm jest problemem zdrowotnym i społecznym. Specjaliści z różnych profesji poszukują sposobu rozwiązywania tego problemu. Chcą poznać przyczyny powstawania alkoholizmu i działania, które mogłyby zapobiec rozprzestrzenianiu się tego zjawiska.

Uzależnienie od alkoholu jest uznawane za chorobę spełniając trzy zasadnicze kryteria. Pierwsze kryterium dotyczy naruszonej równowagi między zdrowiem a patologią. Drugim kryterium jest swoista etiologia uzależnienia. Trzecim wskaźnikiem choroby są to zmiany patologiczne, w których obecny jest czynnik fizyczny¹³. Posługując się wskaźnikami europejskimi oraz na podstawie danych szacunkowych PARPA, można szacować, iż liczba uzależnionych od alkoholu w Polsce wynosi 600-800 tys., z czego 80% stanowią mężczyźni. Z kolei populacja osób pijących ryzykownie i szkodliwie szacowana jest w Polsce na około 2-3 mln osób. Dorośli członkowie rodzin alkoholowych tj. takich gdzie nadużywanie alkoholu zaburza życie rodzinne, stanowią w Polsce populację liczącą 1,5-2 mln osób. Dzieci i młodzież w rodzinach alkoholowych to w Polsce populacja licząca 1,5-2 mln osób.

Działaniami określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zadania przez nią podejmowane wynikają między innymi z przyjętego uchwałą nr XVII.138.2019 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 30 grudnia 2019 roku *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020*.

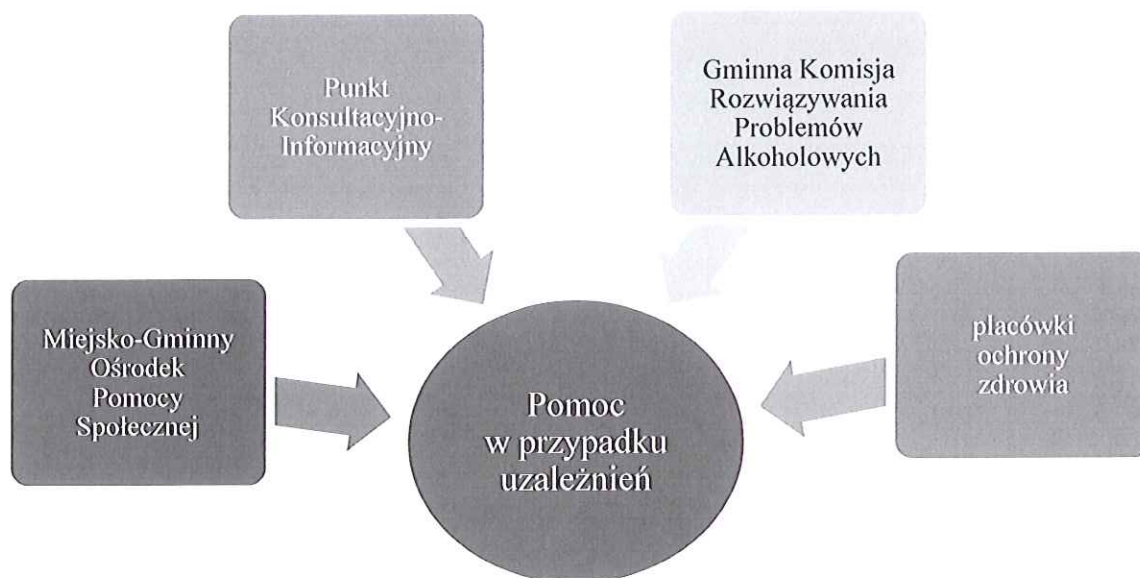
Do głównych kierunków działań zrealizowanych w 2020 roku przez GKRPA zawartych w Programie należą:

- Ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież,
- Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych,
- Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

---

¹³ Kinney J., Leaton G., *Zrozumieć alkohol*, Warszawa 1996 r.

Poniżej przedstawione zostały miejsca, w których na terenie Gminy Jelcz-Laskowice mieszkańcy mogą uzyskać pomoc w przypadku problemu uzależnienia.

W 2019 roku 16 rodzin korzystało z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, a 3 rodziny z powodu narkomanii.

Ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom odgrywają podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jelczu-Laskowicach działania, w ramach przysługujących jej uprawnień. Według stanu na koniec 2019 roku Komisja liczyła 7 członków. W 2019 roku jej członkowie przeprowadzili rozmowy z 26 osobami uzależnionymi od alkoholu oraz 37 członkami rodzin osób uzależnionych. Jednocześnie w omawianym roku Komisja podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w placówce uzależnienia wobec 54 osób uzależnionych od alkoholu, a wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wobec 4 osób. W stosunku do roku ubiegłego odnotowany został spadek liczby osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy oraz wzrost liczby osób, w stosunku do których podjęto czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia. Dane dotyczące działań GKRPA w Jelczu-Laskowicach podejmowanych wobec osób uzależnionych w latach 2017-2019 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jelczu-Laskowicach wobec osób uzależnionych w latach 2017-2019

wyszczególnienie	2017	2018	2019
------------------	------	------	------

		8	
liczba osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	38	32	26
liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	3	9	37
liczba osób w stosunku do których podjęto czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia	20	19	54
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	4	2	4

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2017, 2018 i 2019 rok

W przypadku doświadczania problemu uzależnień, mieszkańcy Gminy mogą uzyskać pomoc w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym. Dyżury pełni tam specjalista psychoterapii uzależnień. W Punkcie pomoc i wsparcie uzyskują osoby uzależnione oraz współuzależnione

W 2019 roku w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym udzielono porad 103 osobom z problemem alkoholowym oraz 120 dorosłym członkom rodziny osoby z problemem alkoholowym. Dane źródłowe wykazują, że na przestrzeni ostatnich lat liczba osób zgłaszających się po poradę do Punktu, uległa zwiększeniu. W 2017 roku udzielono porad 68 osobom z problemem alkoholowym i 15 dorosłym członkom rodzin z problemem alkoholowym, natomiast w 2018 roku 66 osobom z problemem alkoholowym i 27 członkom rodzin.

Wykres 22. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym w latach 2017-2019

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2017, 2018 i 2019 rok

GKRPA zajmuje się także profilaktyką zachowań ryzykownych. W poprzednich latach wśród uczniów nie prowadzono programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia

Psychicznego prowadzonego przez PARPA, ORE, KBdsPN, IPiN. Organizowane były natomiast inne, nierekomendowane programy z obszaru profilaktyki uniwersalnej. W 2019 roku wzięło w nich udział 279 uczniów oraz 11 nauczycieli. Ponadto, w przedmiotowym roku w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizowano pozalekcyjne zajęcia sportowe, spektakle profilaktyczne, konkursy (plastyczne, literackie, itp.) oraz festyny i inne imprezy plenerowe. Łączna liczba ich uczestników to 1 212 osób.

W ramach gminnego programu sfinansowano również szkolenia dla szerokiej kadry pracujących z rodzinami i dziećmi osób uzależnionych (nauczycieli, pedagogów, psychologów, pracowników socjalnych, asystenta rodziny i członków komisji).

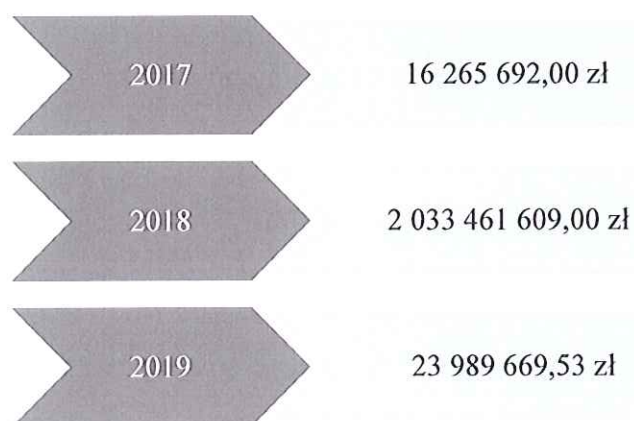
Na terenie Miasta działają 3 świetlice socjoterapeutyczne, pełniące role dziennych ośrodków wsparcia dla dzieci i młodzieży.

Na terenie Gminy działa Stowarzyszenie Abstynenckie „Tęcza”, którego celem jest:

1. Inicjowanie i prowadzenie grup spotkaniowych, grup wsparcia, grup terapeutycznych oraz innych form oddziaływań psychospołecznych i rehabilitacyjnych dla osób, które przeszły lub powinny przejść leczenie odwykowe i ich rodzin, oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
2. Szkolenie osób które pragną nieść pomoc i opiekę uzależnionym od alkoholu i pomagają ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie.
3. Prowadzenie stałej działalności informacyjnej, jak również profilaktycznej i wychowawczej wśród młodzieży w zakresie następstw używania alkoholu oraz promocji zdrowego trzeźwego życia.
  - a) Organizowanie punktów informacyjno – konsultacyjnych, spotkań z przedstawicielami różnych środowisk celem przedstawienia form pracy Stowarzyszenia i jego programu działania
  - b) Organizowanie środowisk abstynenckich poprzez tworzenie klubów i grup samopomocowych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.
  - c) Współdziałanie z instytucjami państwowymi i samorządowymi w zakresie tworzenia przepisów prawnych zmierzających do ograniczenia dostępności do alkoholu.
  - d) Niesienie pomocy psychologicznej, terapeutycznej i socjalnej osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym.

W dalszej części przedstawione zostały dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w Gminie Jelcz-Laskowice. W roku 2019 wartość alkoholu sprzedanego na terenie Gminy Jelcz-Laskowice wyniosła łącznie 23 989 669,53 zł, w tym: 11 238 061,06 zł o zawartości alkoholu do 4,5% (oraz piwa), 1 918 191,89 zł o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) oraz 10 833 416,58 zł o zawartości alkoholu powyżej 18%. W stosunku do roku poprzedniego, łączna wartość sprzedanego na terenie Gminy alkoholu uległa zwiększeniu.

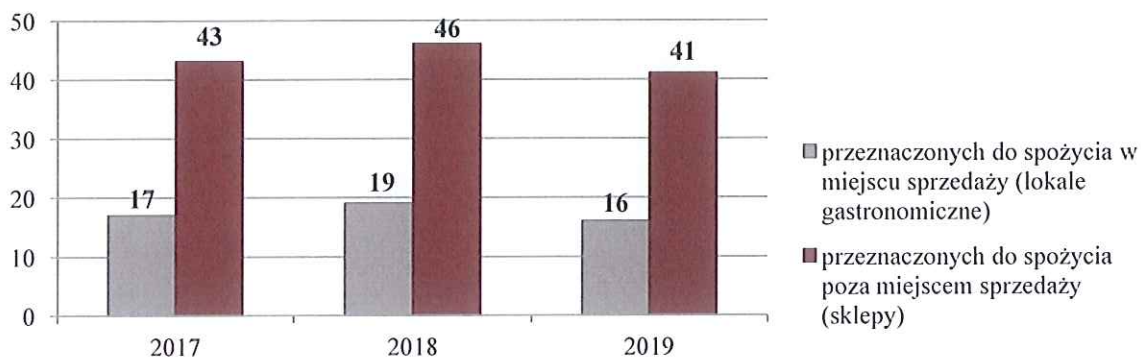
Rysunek 2. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie Gminy Jelcz-Laskowice w latach 2017-2019

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2017, 2018 i 2019 rok

W 2019 roku na terenie Gminy Jelcz-Laskowice znajdowało się łącznie 57 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 41 przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) i 16 przeznaczone do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne). Na przestrzeni lat 2017-2019 liczba sklepów prowadzących sprzedaż alkoholu oraz liczba lokali gastronomicznych wahała się.

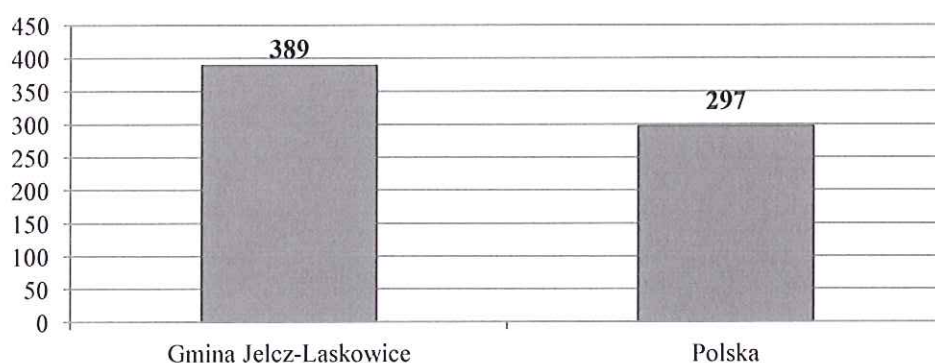
Wykres 23. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Jelcz-Laskowice na przestrzeni lat 2017-2019

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2017, 2018 i 2019 rok

Kolejną analizowaną kwestią dotyczącą rynku napojów alkoholowych jest liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Jelcz-Laskowice, w porównaniu do całej Polski. Jak wynika z przedstawionych na poniższym wykresie danych, w Gminie liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt jest znacznie większa niż ma to miejsce w całej Polsce.

Wykres 24. Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Jelcz-Laskowice i całej Polsce w 2019 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1

Pandemia COVID-19 oraz związane z nią ograniczenia aktywności społecznej, izolacji, niepokoju o zdrowie swoje i najbliższych, a także bezpieczeństwo ekonomiczne, w istotny sposób zwiększy obciążenie zdrowotne i społeczne związane z uzależnieniami. Konsekwencją pandemii może być wzrost liczby osób uzależnionych zarówno od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, jak i urządzeń elektronicznych.

■ Obszary problemowe

W oparciu o wnioski wynikające z prezentowanej powyżej analizy, wyróżniono najważniejsze obszary problemowe w dziedzinie planowania strategicznego, tj.:

- gwałtowny wzrost sprzedanego alkoholu w Gminie,
- wysoki odsetek osób uzależnionych od alkoholu,
- zagrożenie wzrostem liczby osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych w związku z występowaniem pandemii COVID-19.

Korelacje

Dziedzinami, szczególnie powiązаныmi z dziedziną „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych” są:

- **wspieranie rodziny** – przede wszystkim w kontekście negatywnego wpływu zjawiska uzależnienia na prawidłowe pełnienie ról rodzicielskich, zapewnienie stabilnego środowiska wychowawczego oraz wypełnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez rodzinę. Życie w chronicznym stresie i zagrożeniu przemocą w przypadku np. żon alkoholików często prowadzi do znacznego obniżenia ich sprawności psychofizycznej i do zaburzeń emocjonalnych. Zachowanie osób uzależnionych często nacechowane jest przemocą, agresją, zaniedbywaniem podstawowych obowiązków rodzinnych, przyczynia się do destrukcji życia ich rodzin, zaburzeń zdrowia somatycznego i psychicznego oraz stygmatyzacji społecznej. Zagrożeniem są także uszkodzenia rozwoju psychofizycznego dzieci i młodzieży pijących alkohol oraz używających środki psychoaktywne,
- **ubóstwo** – małżonkowie i najbliżsi osób uzależnionych często doświadczają niedostatku materialnego z powodu utraty zdolności do pracy lub niskich wynagrodzeń czy dużych wydatków, np. na alkohol. Często dochodzi do marnowania wsparcia w ramach pomocy społecznej,
- **promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu** – osoby uzależnione na skutek postępującej degradacji psychofizycznej tracą zdolność do efektywnego funkcjonowania w rolach społecznych i zawodowych, tracą posiadane miejsca pracy i mają ograniczone zdolności do skutecznego poszukiwania zatrudnienia,
- **przeciwdziałanie przemocy w rodzinie** – przede wszystkim poprzez bardzo częste współwystępowanie zjawiska przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym,
- **zdrowie psychiczne** – przede wszystkim poprzez bardzo częste współwystępowanie zjawiska przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

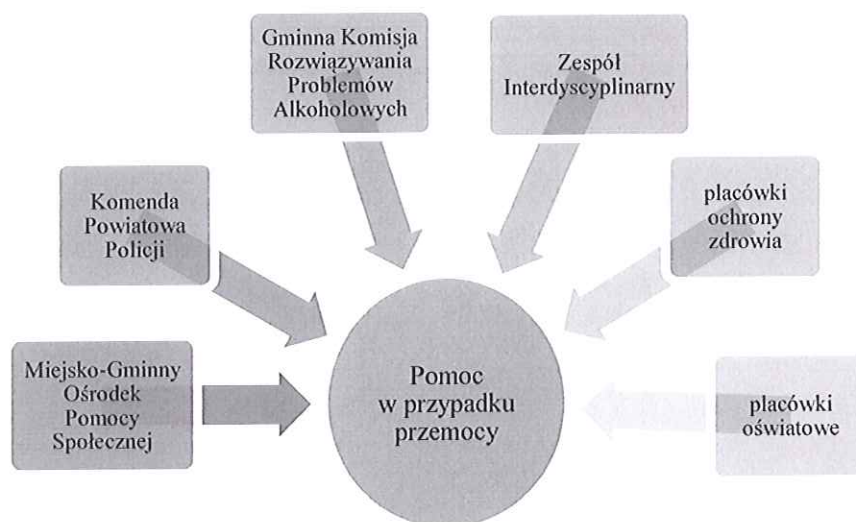
■ Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Przemoc jest intencjonalnym i zamierzonym działaniem człowieka, które ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Definicja przemocy w rodzinie wg *ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* mówi, że: „*przemoc w rodzinie należy rozumieć jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa albo dobra osobiste osób najbliższych lub innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, narażające szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą*”.

Przemoc jest jednym ze zjawisk współwystępujących z innymi problemami funkcjonowania rodziny. W celu rozwiązania problemu przemocy jest potrzeba podejmowania interwencji socjalnej i psychologicznej niezależnie od możliwości podejmowania działań prawnych. Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w Gminie Jelcz-Laskowice zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W skład ZI wchodzi przedstawiciele:

- jednostki organizacyjnej pomocy społecznej,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Policji,
- oświaty,
- ochrony zdrowia,
- kuratora sądowego,
- organizacji pozarządowych.

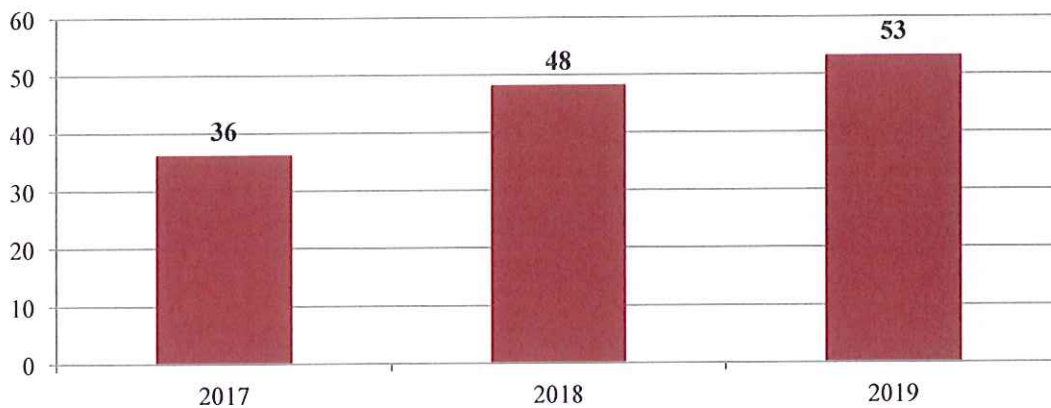
Celem działania Zespołu jest skoordynowanie wszystkich działań instytucji i organów zaangażowanych w niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Poniżej przedstawione zostały miejsca, gdzie na terenie Gminy Jelcz-Laskowice mieszkańcy mogą uzyskać pomoc i wsparcie w przypadku doświadczania przemocy w rodzinie.

W 2019 roku pięć rodzin z Gminy Jelcz-Laskowice korzystało z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie.

W latach 2017-2019 wzrosła liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”. W 2019 roku prowadzono 53 postępowania – stanowi to wzrost w porównaniu do 2017 roku o 47%.

Wykres 25. Liczba prowadzonych procedur „Niebieskich Kart” w latach 2017-2019

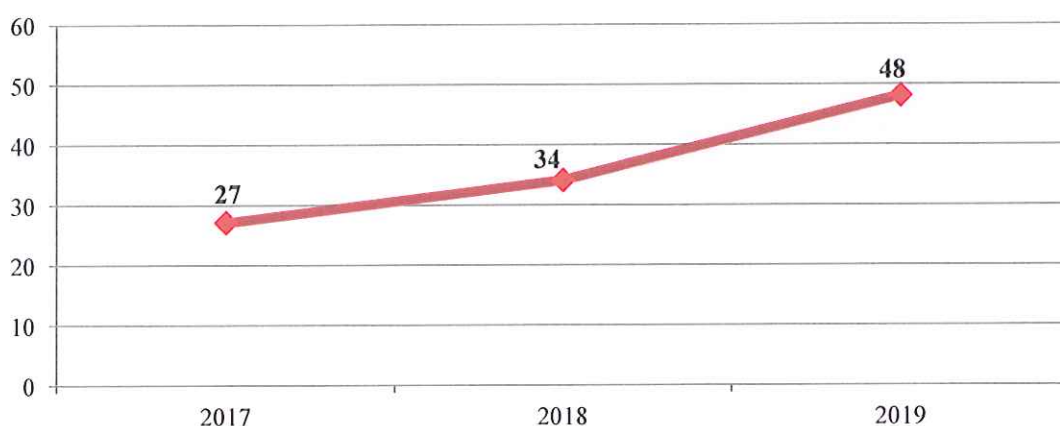

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego za lata 2017-2019

W 2019 roku wszczęto 48 procedur „Niebieskich Kart”. Jest to znaczny wzrost w porównaniu do roku 2018 (o 29%) i 2017 (o 44%).

Wykres 26. Liczba zainicjowanych procedur „Niebieskich Kart” w latach 2017-2019

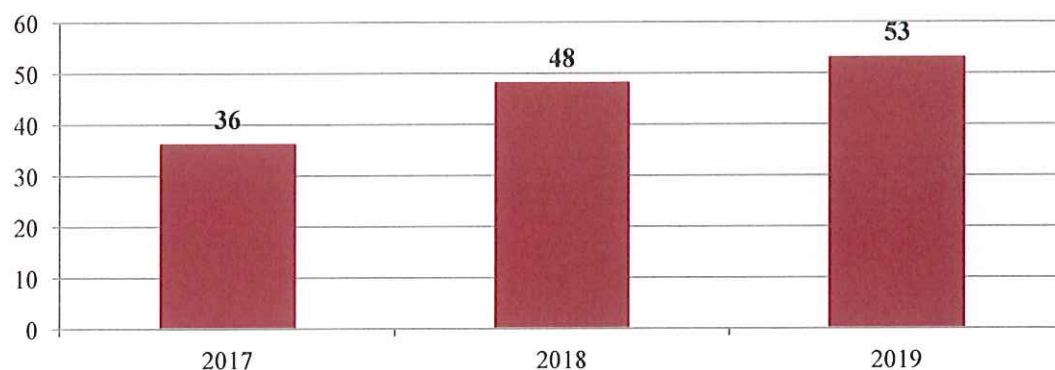

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego za lata 2017-2019

Można również zauważyć wzrostową tendencję występowania przemocy w rodzinie w Gminie Jelez-Laskowice w latach 2017-2019. W 2019 roku przemocy doznały 53 rodziny, czyli o 5 więcej niż 2018 roku i o 17 więcej niż w 2017 roku.

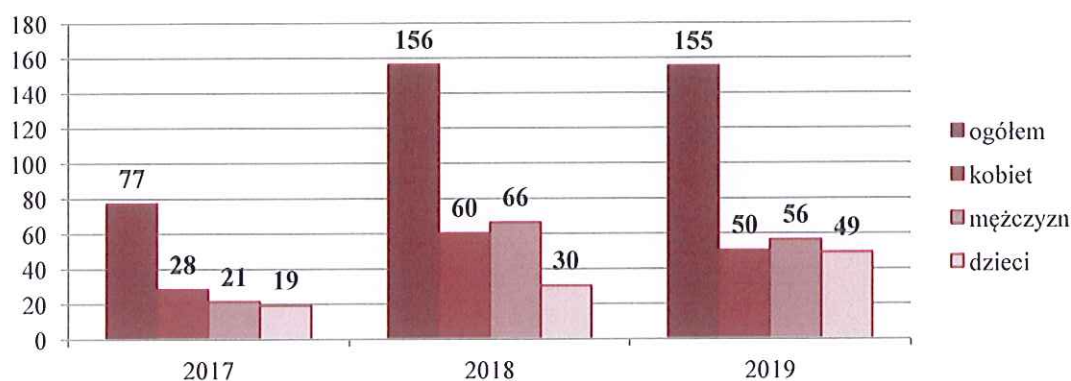
Wykres 27. Liczba rodzin dotkniętych przemocą w latach 2017-2019

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego za lata 2017-2019

W porównaniu do 2017 roku, w roku 2018 i 2019 zauważalny jest gwałtowny wzrost liczby osób w rodzinach doznających przemocy. W rodzinach dotkniętych przemocą większość stanowią mężczyźni.

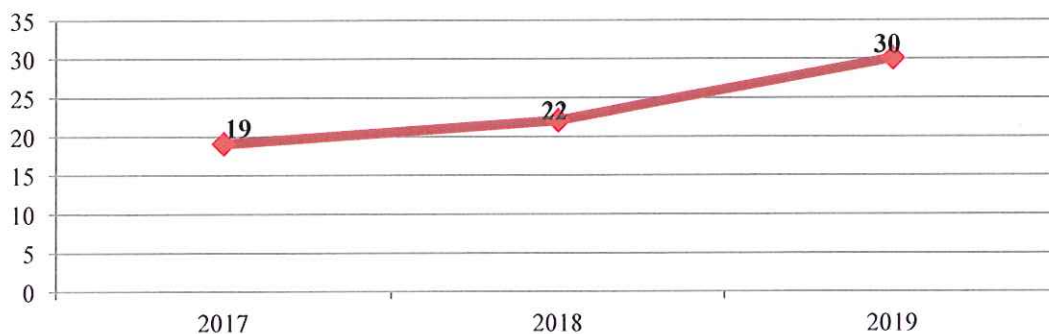
Wykres 28. Liczba osób w rodzinach dotkniętych przemocą w Gminie Jelez-Laskowice

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego za lata 2017-2019

W latach 2017-2019 wzrosła również liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w których występuje problem alkoholowy. Szczegółowe dane przedstawia poniższy wykres.

Wykres 29. Liczba rodzin dotkniętych przemocą z problemem alkoholowym w latach 2017-2019

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego za lata 2017-2019

Zespół Interdyscyplinarny realizując działania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie rozpowszechnia informacje dotyczące procedury dziecka krzywdzonego, pomocy dla ofiar przemocy przy Punkcie Konsultacyjnym, który był czynny w każdą środę miesiąca od 16.00–18.00 a także w Ośrodku Interwencji Kryzysowej działającym w Oławie i świadczącym bezpłatną pomoc prawną, socjalną, psychologiczną, schronienie, udział w grupach wsparcia oraz w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy.

W latach 2017–2019 przeprowadzono szereg szkoleń członków Zespołu Interdyscyplinarnego pogłębiających wiedzę i umiejętności.

Działania podejmowane w ramach zapewnienia kompleksowej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie:

- przygotowanie i udostępnienie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym w celu ułatwienia dostępu do podstawowych informacji z zakresu

przeciwdziałania przemocy oraz podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice na temat przemocy domowej,

- dystrybucja materiałów w placówkach oświatowych, instytucjach publicznych (biblioteki, świetlice), przychodniach, poradniach w postaci plakatów, ulotek pn. „Stop przemocy”,
- organizacja konkursu plastycznego w szkołach na terenie Gminy (stworzenie plakatu promującego „Stop przemocy”), który miał na celu kształtowanie wśród uczniów empatii i szacunku do drugiego człowieka oraz propagowanie zachowań wolnych od agresji,
- kierowanie i motywowanie osób stosujących przemoc do udziału w programie korekcyjno–edukacyjnym.

■ Obszary problemowe

W oparciu o wnioski wynikające z prezentowanej analizy wyróżniono najważniejsze obszary problemowe w dziedzinie planowania strategicznego, tj.:

- duży odsetek dzieci doświadczających przemocy w rodzinie,
- gwałtowny wzrost liczby rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

■ Korelacje

Dziedzinami szczególnie powiązаныmi z obszarem „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie” są:

- **wspieranie rodziny** – działania instytucji zaangażowanych w pracę z rodziną, profilaktyka wystąpienia przemocy poprzez bezpłatny dostęp do poradnictwa specjalistycznego, poradnictwa rodzinnego i terapii, usługi asystenta rodziny, oddziaływań profilaktycznych wpływają wzmacniająco na funkcjonowanie rodziny zmniejszając ryzyko wystąpienia dysfunkcji, w tym zachowań przemocowych w rodzinie, ale pozwalają także podejmować wczesną interwencję i udzielanie stosownej pomocy w sytuacji zdiagnozowania problemu przemocy w rodzinie;
- **profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych** – przede wszystkim poprzez wpływ skuteczności profilaktyki nadużywania alkoholu, a tym samym zapobieganie wystąpieniu czynników

osłabiających relacje rodzinne i jednocześnie sprzyjających wystąpieniu przemocy w rodzinie.

- **aktywność i integracja społeczna seniorów** – wzmacnianie pozycji osób starszych poprzez promowanie projektów rozwijających integrację międzypokoleniową, co sprzyja podmiotowemu traktowaniu seniorów w ich otoczeniu. Powyższe działania mogą wpłynąć na obniżenie ryzyka wystąpienia negatywnych zachowań wobec seniorów, w tym stosowania przemocy w rodzinie.
- **ubóstwo oraz promocja zatrudnienia** – brak poczucia bezpieczeństwa ekonomicznego, powoduje narastanie napięcia związanego z utratą stałego dochodu przyczyniając się do powstania okoliczności sprzyjających odczuwaniu braku wpływu na otaczającą rzeczywistość, tym samym sprzyjając wystąpieniu zachowań przemocowych w rodzinie.
- **edukacja** – poprzez wpływ działań edukacyjnych z zakresu bezpiecznego życia w rodzinie, kształtowania relacji bez przemocy, a także przekazywanie wiedzy o instytucjach pomagających w sytuacji przemocy w rodzinie kierowanych do dzieci i młodzieży, uczniowie zyskują wiedzę podnoszącą świadomość ich praw oraz będą potrafili poszukiwać pomocy w sytuacji przemocy w rodzinie. Ponadto szkoła powinna pełnić aktywną rolę obserwatora funkcjonowania dziecka oraz instytucji mającej możliwość reakcji w sytuacji przemocy w rodzinie wobec ucznia.
- **ochrona zdrowia** – poprzez udzielanie pomocy medycznej i właściwe reagowanie w sytuacji kontaktu osoby dotkniętej przemocą w rodzinie z instytucjami ochrony zdrowia, w połączeniu z niezwłocznym udzieleniem pomocy przez instytucje realizujące pomoc w formie interwencji kryzysowej zwiększy się skuteczność reagowania wskazanych instytucji w sytuacji przemocy w rodzinie.

Aktywność i integracja społeczna seniorów

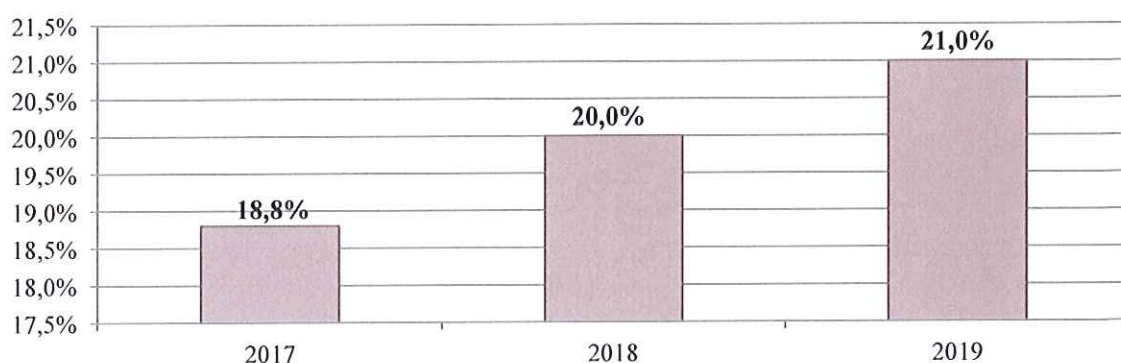
■ Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Aktywność i integracja społeczna seniorów stanowią niezwykle ważny i wymagający obszar dla Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Dzięki postępowi medycznemu żyjemy coraz dłużej, coraz dłużej chcemy być aktywni i korzystać z życia w pełni. Pomimo tego w starszych osobach często nie dostrzega się

potencjału i korzyści płynących dla społeczności lokalnej, należy pamiętać, że to właśnie seniorzy dzięki swej wiedzy i życiowemu doświadczeniu mogą stanowić niezwykle cenne źródło nauki dla młodych pokoleń. Równie często projektując infrastrukturę rekreacyjną pomija się potrzeby osób starszych, co negatywnie wpływa na ich samopoczucie, a co za tym idzie – na ich odbiór przez resztę społeczeństwa. Należy kreować zupełnie nowy wizerunek osoby starszej – jako osoby aktywnej, sprawnej i będącej pełnoprawnym obywatelem Gminy.

Na przestrzeni ostatnich lat możemy zauważyć wzrost udziału osób, które ukończyły 60 lat w populacji ogólnej. Zjawisko to nazywane starzejącym się społeczeństwem ma miejsce zarówno w Polsce, jak i w większości uprzemysłowionych krajów. Niesie to za sobą konieczność intensyfikacji działań skierowanych w stronę wsparcia i integracji seniorów. Z danych GUS wynika, że odsetek osób będących w wieku poprodukcyjnym w Gminie Jelcz-Laskowice systematycznie się zwiększa. Różnica między 2017, a 2019 rokiem w Gminie Jelcz-Laskowice wynosi 2,2 pp. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 30. Zestawienie udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w Gminie Jelcz-Laskowice na przestrzeni lat 2017-2019

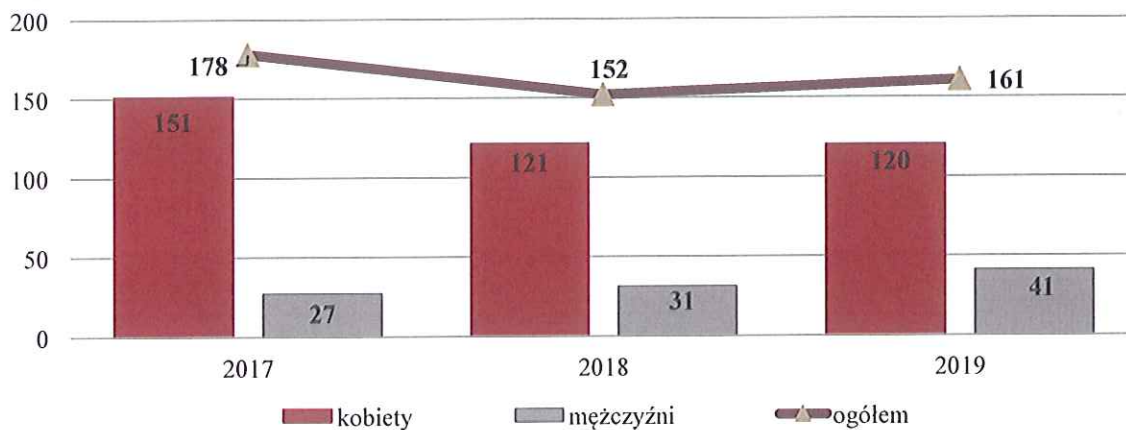

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Ogólna liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy i wsparcia z pomocy społecznej wyniosła w 2019 roku - 161. Zdecydowaną większość stanowiły kobiety – było ich 120, natomiast korzystających ze wsparcia mężczyzn - 41. W stosunku do 2017

roku dostrzec można nieznaczny spadek liczby korzystających z pomocy społecznej mieszkańców Gminy będących w wieku poprodukcyjnym.

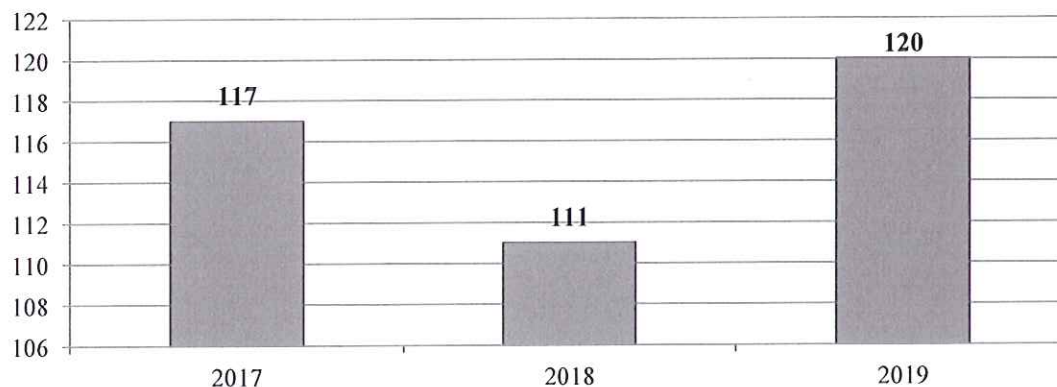
Wykres 31. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć w latach 2017-2019

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jelczu-Laskowicach realizował usługi opiekuńcze dla osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione lub pomoc świadczona przez rodzinę jest niewystarczająca. W 2019 roku objętych tego typu usługami było 120 osób, w roku ubiegłym 111 i w 2017 roku 117. Rozpatrując dynamikę zmian w tym zakresie, widoczne jest wahanie liczby osób objętych usługami opiekuńczymi. Oznacza to, że w Gminie występuje zapotrzebowanie na tego typu pomoc. Ma to związek między innymi ze wzrostem odsetka osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej populacji Gminy, a także w wielu przypadkach brakiem wsparcia rodziny w opiece nad osobami starszymi ze względu na podejmowanie aktywności zawodowej to uniemożliwiającej.

Wykres 32. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych na przestrzeni lat 2017-2019

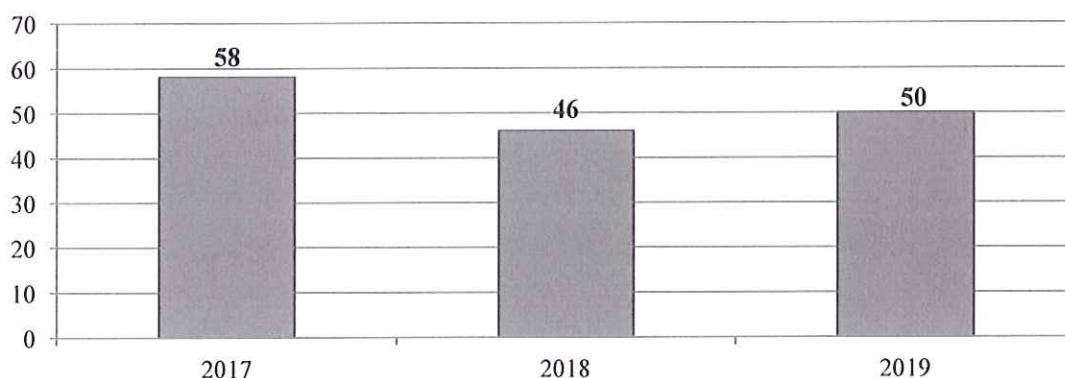

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

Osoba, która ukończyła 75. rok życia, jest uprawniona do dodatku pielęgnacyjnego bez potrzeby weryfikowania jej stanu zdrowia w drodze badania lekarza orzecznika ZUS, jak to ma miejsce wobec pozostałej grupy uprawnionych. W 2019 roku zasiłek pielęgnacyjny został przyznany 50 mieszkańcom Gminy powyżej 75 roku życia. W porównaniu do lat poprzednich dostrzegalne jest wahanie liczby przyznanych świadczeń w tym zakresie – w 2017 roku przyznano go 58 osobom, natomiast w 2018 roku 46.

Wykres 33. Zasilki pielęgnacyjne przyznane osobom, które ukończyły 75 lat na przestrzeni lat 2017-2019 (liczba świadczeń)

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

Liczbę osób, którym opłacono pobyt w domach pomocy społecznej oraz przeznaczone na to środki prezentuje poniższa tabela. Domy pomocy społecznej świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności i nie są zdolne do samodzielnej egzystencji. Kierowanie do DPS i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym Domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. W 2019 roku, w porównaniu do poprzednich lat, liczba osób przebywających w DPS wzrosła (z 30 osób w 2017 roku do 35 osób w 2019 roku).

Tabela 15. Odpłatność Gminy za pobyt w Domu Pomocy Społecznej na przestrzeni lat 2017-2019

wyszczególnienie	2017	2018	2019
liczba osób	30	34	35
kwota świadczeń (zł)	599 762	740 509	820 558

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2017, 2018 i 2019 rok

Obszary problemowe

W oparciu o wnioski wynikające z analizy sytuacji, wyróżniono najważniejsze obszary problemowe w dziedzinie planowania strategicznego, tj.:

- zagrożenie izolacją społeczną i samotnością osób starszych,

- stały wzrost na przestrzeni lat udziału osób starszych w ogólnej liczbie ludności.

Korelacje

Dziedzinami, szczególnie powiązаныmi z obszarem „Aktywność i integracja seniorów” są:

- **wsparcie osób niepełnosprawnych** – przede wszystkim poprzez związane z wiekiem i starzeniem się organizmu, stopniowe i postępujące ograniczenie pełnej sprawności i samodzielności w codziennym funkcjonowaniu i konieczność zapewnienia adekwatnej pomocy;
- **zdrowie psychiczne** – przede wszystkim w kontekście pojawiających się zaburzeń psychicznych typowych dla osób w podeszłym wieku np. zespoły otępienne, demencja itp., wskazane są działania realizowane we współpracy z placówkami ochrony zdrowia w zakresie wymiany informacji o dostępnych formach wsparcia, w szczególności w zakresie dostępnych usług.
- **zdrowie** – osoby starsze w większości są osobami cierpiącymi na różnego rodzaju schorzenia wynikające z ich wieku, a poprzez wspólne działania podmiotów leczniczych oraz pomocy społecznej możliwe jest jak najdłuższe utrzymanie osoby w jej środowisku naturalnym, bez konieczności zapewniania opieki całodobowej.
- **wspieranie rodziny** – osoby starsze są osobami o ogromnym potencjale, posiadają wiedzę i doświadczenie potrzebne osobom młodszym do dobrego funkcjonowania w życiu rodzinnym i zawodowym.

Promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Wśród głównych zjawisk kryzysowych zachodzących w sferze społecznej jest bezrobocie. Bezrobocie, w szczególności długotrwałe (przekraczające 12 miesięcy), jest bardzo niekorzystne społecznie, gdyż wpływa negatywnie zarówno na warunki bytowe jednostki lub rodziny (długotrwały brak stałego wynagrodzenia, uzależnienie od wsparcia z systemu pomocy społecznej), jak również kondycję psychofizyczną (zaburzenia zdrowia psychicznego, dolegliwości psychosomatyczne) oraz społeczną (pogłębiająca się izolacja społeczna, spadek aktywności osoby pozostającej bez pracy). Czynniki te bardzo często skutkują wzrostem ubóstwa, pogłębiają stan wykluczenia zawodowego i społecznego

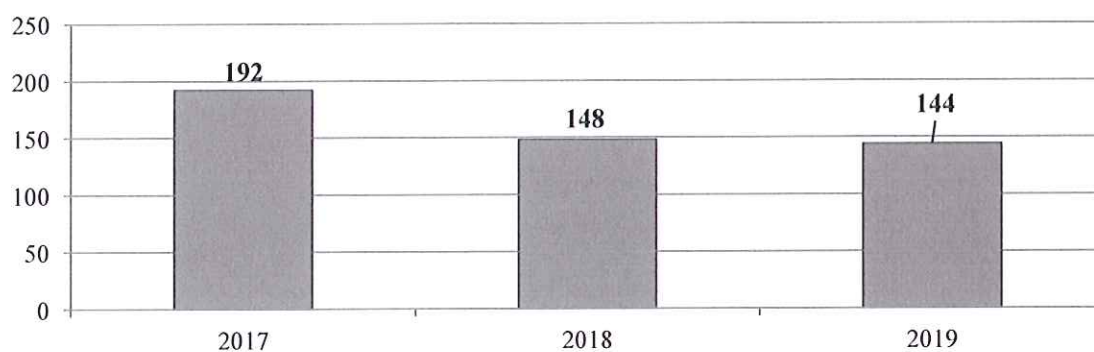

(np. zanik posiadanych kwalifikacji zawodowych i trudności w przystosowaniu się do zmieniających się zasad funkcjonowania rynku pracy), a także mogą prowadzić do pojawienia się patologicznych zjawisk takich jak: nadużywanie alkoholu i przestępczość. Negatywne skutki bezrobocia odciskają również piętno na funkcjonowaniu rodziny osoby pozostającej bez pracy. W szczególności dotyczy to dzieci osoby bezrobotnej, które odczuwając własną sytuacją materialną jako gorszą, w porównaniu do swoich rówieśników, stopniowo mogą izolować się, co jest dotkliwym ograniczeniem naturalnych potrzeb związanych z rozwojem intelektualnym i społecznym. Bezrobocie jest również przyczyną zaniechania uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym.

W 2019 roku bezrobocie jako powód udzielania pomocy i wsparcia z pomocy społecznej znajdowało się na **trzecim miejscu** pod względem ogólnej liczby rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia.

W 2019 roku liczba rodzin korzystających ze wsparcia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jelczu-Laskowicach z powodu bezrobocia kształtowała się na poziomie 144. Na przestrzeni lat 2017-2019 można zauważyć tendencję spadkową liczby rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z tego powodu. W porównaniu do 2017 roku liczba rodzin spadła o 33%.

Wykres 34. Liczba rodzin, którym zostało udzielone pomoc i wsparcie z powodu bezrobocia w latach 2017-2019

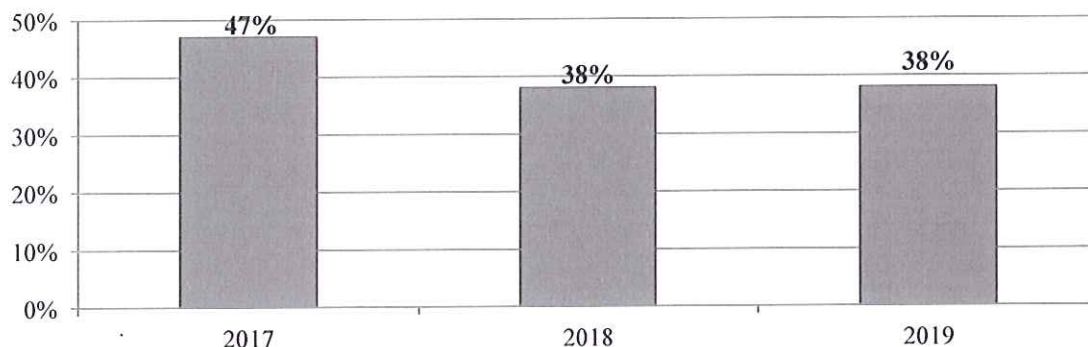

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej lata 2017-2019

Dostrzegalna jest pozytywna tendencja jeśli chodzi o zmianę wskaźnika bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik ten obliczany jest jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia, do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem. W porównaniu do lat poprzednich obserwowany jest jego spadek – z 47% w 2017 roku do 38% w 2018 i 2019 roku.

Wykres 35. Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej na przestrzeni 2017-2019

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

W 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 2,8% mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice, przy czym udział kobiet był większy (3,2%). Udział bezrobotnych mieszkańców Gminy w stosunku do 2017 roku zmniejszył się o 0,1 pp. W całej Polsce osoby bezrobotne stanowiły w 2019 roku 3,8% wszystkich mieszkańców, a więc sytuacja w Gminie była pod tym względem korzystniejsza.

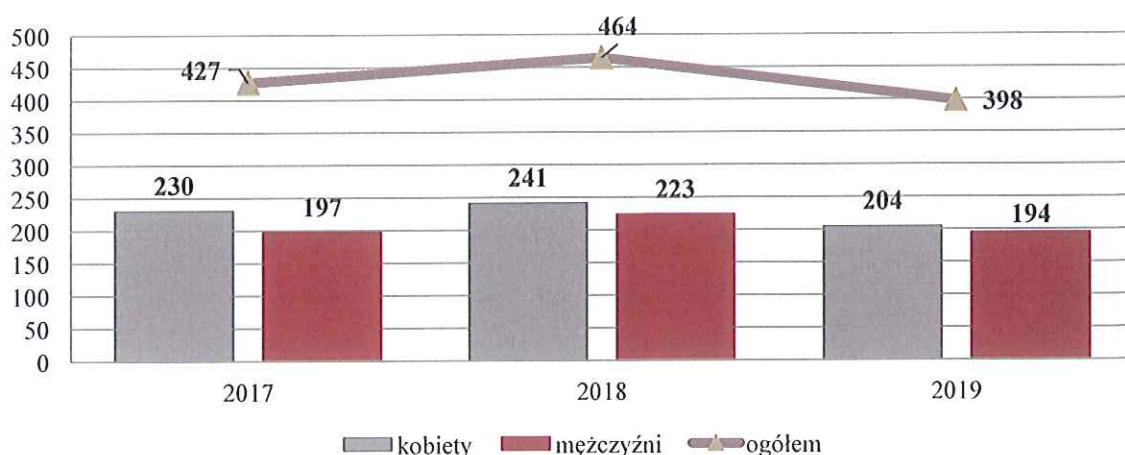
Tabela 16. Udział bezrobotnych mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice zarejestrowanych w PUP w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci w latach 2017-2019 (w procentach)

wyszczególnienie	2017	2018	2019
ogółem	2,9	3,2	2,8
mężczyźni	2,5	2,9	2,5
kobiety	3,5	3,7	3,2

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Na koniec 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było łącznie 398 mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice. Oznacza to spadek w stosunku do roku poprzedniego o 17%, a w porównaniu do roku 2017 o 7%. Pod względem płci widoczna jest dysproporcja – pozostających bez pracy kobiet było w 2019 roku więcej niż mężczyzn (liczba kobiet - 204, liczba mężczyzn - 194).

Wykres 36. Mieszkańcy Gminy Jelcz-Laskowice zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy z podziałem na płeć na przestrzeni lat 2017–2019

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Rozpatrując kwestię liczby bezrobotnych osób z podziałem na grupę wiekową możemy zauważyć, że liczba osób mających więcej niż 50 lat w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy utrzymywała się na podobnym poziomie. Spadek dostrzegalny jest natomiast w przypadku osób do 25 roku życia (w porównaniu do 2017 roku na poziomie 2 pp.) oraz osób do 30 roku życia (w stosunku do 2017 roku o 2 pp.). W całej Polsce udział bezrobotnych mieszkańców powyżej 50 roku życia wyniósł w 2019 roku 27%, a więc mniej niż w Gminie Jelcz-Laskowice, natomiast udział osób do 25 roku życia - 11%, co jest wartością nieco większą niż w Gminie (9%).

Tabela 17. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice w podziale na wiek oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w latach 2017-2019

kategoria wiekowa	31 grudnia 2017		31 grudnia 2018		31 grudnia 2019	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
do 25 roku życia	45	11%	40	9%	34	9%
do 30 roku życia	94	22%	106	23%	81	20%
powyżej 50 roku życia	142	33%	146	31%	126	32%

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Ze zjawiskiem długotrwałego bezrobocia mamy zatem do czynienia w przypadku osoby zarejestrowanej w urzędzie pracy jako bezrobotnej przez okres powyżej 12 miesięcy. Jest to zjawisko niekorzystne z punktu widzenia rynku pracy, ponieważ najczęściej świadczy o tym, że bezrobotny nie ma zamiaru czy możliwości podjęcia zatrudnienia bądź uzyskuje dochody z nielegalnych źródeł. Poniższa tabela przedstawia liczbę długotrwanie bezrobotnych mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy. Dynamika zmian

w omawianych latach prezentuje się następująco: nastąpił spadek udziału osób długotrwale bezrobotnych - z 51% w 2017 roku do 49% w 2019 roku. W całej Polsce udział osób długotrwale bezrobotnych wyniósł w 2019 roku 52%, a więc sytuacja w Gminie Jelcz-Laskowice jest pod tym względem korzystniejsza.

Tabela 18. Liczba długotrwale bezrobotnych mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w latach 2017-2019

wyszczególnienie	31 grudnia 2017	31 grudnia 2018	31 grudnia 2019
liczba osób	216	208	197
%	51%	45%	49%

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

W związku z pandemią COVID-19 oraz związanymi z nią obostrzeniami, pogorszeniu uległa sytuacja na rynku pracy. W czasie pandemii pracę straciło wiele osób, przede wszystkim pracujących w branżach szczególnie dotkniętych wprowadzaniem obostrzeń oraz mających umowy cywilno-prawne. Skutki pandemii na rynku pracy mogą być jednak odroczone w czasie i dostrzegalne w dłuższej perspektywie czasowej, między innymi kryzys występujący w wielu branżach. Radzenie sobie z epidemią, a w jej następstwie z kryzysem gospodarczym i pogorszeniem sytuacji na rynku pracy, będzie wymagało w perspektywie najbliższych lat, zwrócenia szczególnej uwagi na podejmowanie działań wspierających mieszkańców w tym zakresie.

■ Obszary problemowe

W oparciu o wnioski wynikające z prezentowanej powyższej analizy wyróżniono najważniejsze obszary problemowe w dziedzinie planowania strategicznego, tj.:

- duży udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców,
- znaczny udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców,
- ryzyko pogorszenia się sytuacji na rynku pracy spowodowane pandemią COVID-19.

■ Korelacje

Dziedzinami, szczególnie powiązаныmi z obszarem „Promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu”, są:

- **wspieranie rodziny** – utrata pracy zawodowej jest szczególnie dotkliwa dla osób, które mają na utrzymaniu rodzinę, skutki bezrobocia dotyczą wówczas nie tylko

jednostki, ale również najbliższego otoczenia – rodziny, utrata pracy zawodowej wpływa najczęściej na powstanie atmosfery napięcia i zagrożenia, prowadzącej do lęku, niepewności czy beznadziejności, a ograniczenie możliwości materialnego zabezpieczenia rodziny prowadzi do ograniczenia stopnia zaspokojenia poszczególnych potrzeb; opisane sytuacje w sposób szczególny mają wpływ na dzieci w rodzinach;

- **ubóstwo** – brak pracy, a w związku z tym wynagrodzenia, bezpośrednio wpływa na obniżenie poziomu życia i niesamodzielność finansową; podstawowym czynnikiem odpowiedzialnym za powstawanie biedy jest brak pracy, czyli bezrobocie lub bierność zawodowa, brak dochodów z pracy często uniemożliwia zaspokajanie podstawowych potrzeb;
- **wsparcie osób niepełnosprawnych** – przede wszystkim w kontekście ograniczonej liczby ofert pracy skierowanej do osób niepełnosprawnych;
- **profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych** – przede wszystkim w kontekście używania nałogowych schematów rozładowania napięcia wynikającego z doświadczenia problemu bezrobocia;
- **zdrowie psychiczne** – przede wszystkim w kontekście występowania bezrobocia jako tzw. czynnika wyzwalającego zaburzenia psychiczne;
- **edukacja** – w kontekście możliwości wykorzystania narzędzi przekwalifikowania, podniesienia kompetencji, kształcenia ustawicznego, zmiany profilu zawodowego jako czynniki zapobiegające utracie pracy oraz mający wpływ na szybki powrót na rynek pracy w sytuacji jej utraty.

Wsparcie osób z problemem ubóstwa

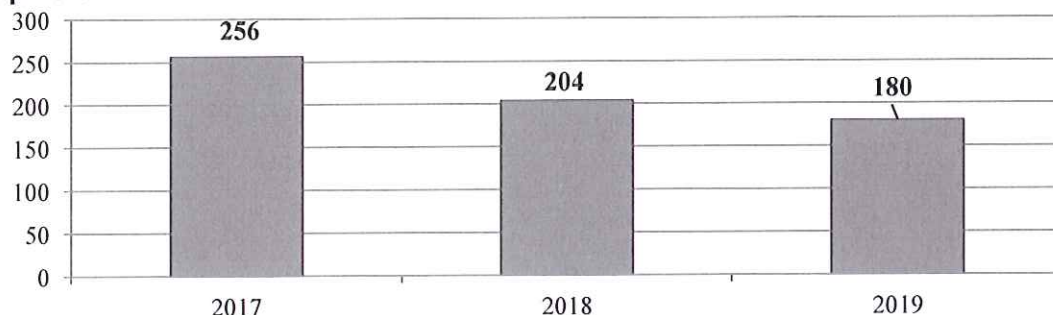
■ Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Diagnozy w zakresie poziomu ubóstwa dokonano na podstawie danych statystycznych dotyczących liczby beneficjentów pomocy społecznej oraz przyznanych świadczeń z pomocy społecznej. Ich zakres umożliwił zarówno opis stanu najbardziej aktualnego, jak również porównanie dynamiki zachodzących procesów poprzez porównanie zmian na przestrzeni lat. W tym celu analizie poddano liczbę osób, które uprawniane były do korzystania ze świadczeń ogółem oraz tych, które uprawnione były do pomocy z tytułu ubóstwa.

W 2019 roku ubóstwo jako powód udzielania pomocy i wsparcia z pomocy społecznej znajdowało się na **pierwszym miejscu** pod względem ogólnej liczby rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia.

Dane źródłowe pokazują, że ogólna liczba rodzin zamieszkujących Gminę, którym zostały udzielone pomoc i wsparcie z powodu ubóstwa uległa na przestrzeni lat 2017-2019 spadkowi. W 2017 roku z tego powodu z pomocy skorzystało 256 rodzin, w 2018 roku – 204, natomiast w 2019 roku – 180. W stosunku do 2017 roku oznacza to spadek o 30%.

Wykres 37. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu ubóstwa na przestrzeni lat 2017-2019

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2017, 2018 i 2019 rok

W 2019 roku zasiłki stałe pobierało 113 osób, tj. o 20% mniej niż w 2017 roku. W przypadku zasiłków okresowych, w 2019 roku liczba ich świadczeniobiorców kształtowała się na poziomie 34 – co oznacza spadek o 41% w stosunku do roku 2017. Zasiłek celowy z kolei, został przyznany w 2019 roku 346 osobom, czyli większej liczbie osób niż w 2017 i 2018 roku.

Tabela 19. Liczba osób, którym przyznano zasiłek stały, okresowy i celowy oraz kwota świadczeń na przestrzeni lat 2017-2019

rodzaj zasiłku	2017		2018		2019	
	liczba osób	kwota świadczeń	liczba osób	kwota świadczeń	liczba osób	kwota świadczeń
zasiłek stały	141	672 218	124	638 473	113	599 264
zasiłek okresowy	58	117 499	42	89 426	34	76 867

zasilek celowy   332   566 659   314   551 687   346   486 744

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2017, 2018 i 2019 rok

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jelczu-Laskowicach od stycznia 2019 roku realizuje program „Posilek w szkole i w domu”, który zastąpił realizowany w latach poprzednich program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się trudnej sytuacji materialnej, osób samotnych, w podeszłym wieku i niepełnosprawnych. W 2019 roku świadczenie pieniężne w ramach tego Programu przyznane zostało 89 osobom, natomiast niepieniężne w formie posiłku – 51 osobom. W ciągu ostatnich trzech lat liczba osób otrzymujących świadczenie pieniężne ulegała wzrostowi, natomiast otrzymujących świadczenie niepieniężne – spadła.

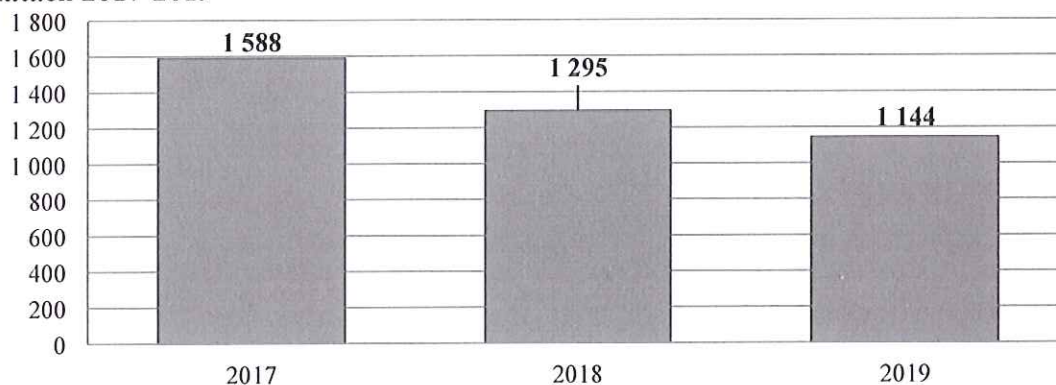
Tabela 20. Liczba osób korzystających ze świadczenia pieniężnego i niepieniężnego przyznane w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” i „Posilek w szkole i w domu” w latach 2017-2019

Wzrost	2017	2018	2019
nie pieniężne	43	44	89
pieniężne	112	60	51

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2017, 2018 i 2019 rok

Osoby uzyskujące niskie dochody lub pozbawione dochodów mają możliwość ubiegania się o dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych z związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. W 2019 roku świadczenie pieniężne w formie dotatków mieszkaniowych otrzymało 1 144 gospodarstwa domowe – najmniej na przestrzeni ostatnich trzech lat. Od roku 2017 obserwuje się tendencję spadkową w zakresie liczby gospodarstw domowych objętych tą formą pomocy.

Wykres 38. Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dodatki mieszkaniowe w latach 2017-2019

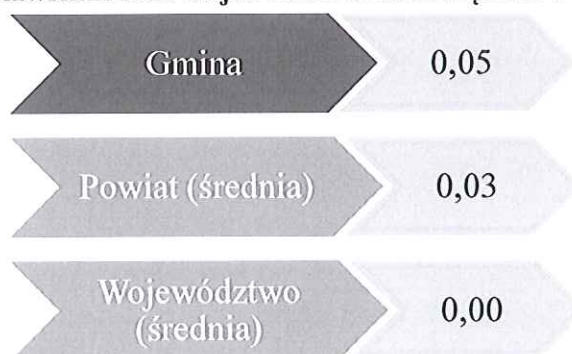

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2017, 2018 i 2019 rok

Wartość wskaźnika ubóstwa w wymiarze finansowym kształtuje się w Gminie Jelcz-Laskowice na wyższym poziomie, niż ma to miejsce zarówno na terenie całego powiatu, jak i województwa. Na wartość wskaźnika ubóstwa w wymiarze finansowym składają się następujące wskaźniki: dochód w gminie przypadający na jednego mieszkańca, liczba osób, którym przyznano świadczenie (pieniężne/ niepieniężne) przypadająca na każde 1000 mieszkańców gminy oraz odsetek osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej do liczby wszystkich osób korzystających z pomocy społecznej. Im wyższa wartość wskaźnika, tym sytuacja Gminy jest korzystniejsza. W Gminie Jelcz-Laskowice jest on dodatni i wynosi on 0,05.

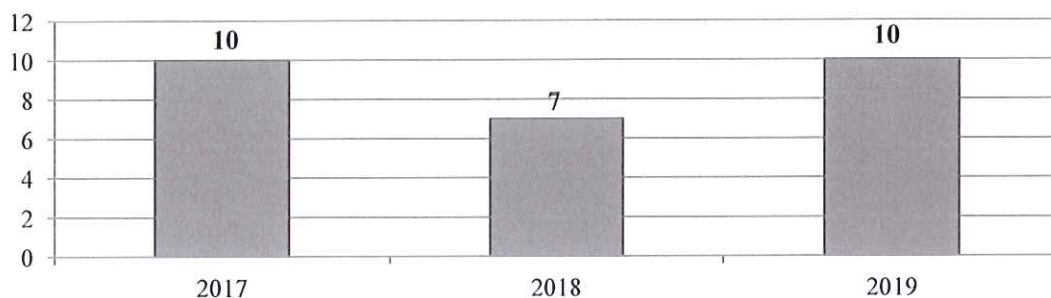
Rysunek 3. Wartość wskaźnika ubóstwa w wymiarze finansowym w Gminie Jelcz-Laskowice, powiecie olawskim oraz województwie dolnośląskim w 2019 roku

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

Bezpośrednio z ubóstwem wiąże się problem bezdomności – jest często zarówno przyczyną ubóstwa jak i jego skutkiem. W 2019 roku z powodu bezdomności pomoc i wsparcie otrzymało 10 rodzin. Informacje w tym zakresie na przestrzeni lat 2017-2019 przedstawia poniższy wykres. Dane statystyczne dotyczące liczby osób korzystających z pomocy i wsparcia z MGOPS wskazują na to, że problem bezdomności na terenie Gminy w stosunku do 2017 roku nie uległ zmniejszeniu.

Wykres 39. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu bezdomności na przestrzeni lat 2017-2019

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2017, 2018 i 2019 rok

Obszary problemowe

W oparciu o wnioski wynikające z prezentowanej analizy wyróżniono najważniejsze obszary problemowe w dziedzinie planowania strategicznego, tj.:

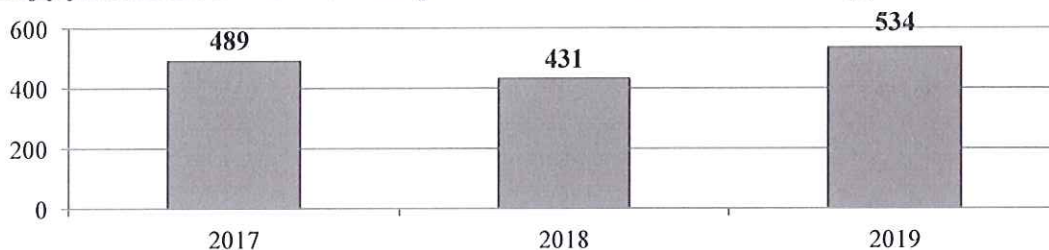
- ograniczenie możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb bytowych w wyniku niedoboru środków finansowych, skutkujące funkcjonowaniem w sytuacji zagrożenia egzystencji;
- ograniczona aktywność zawodowa i społeczna wśród osób dorosłych; przyjmowanie pozycji społecznej „osoby ubogiej” jako stałej formy funkcjonowania społecznego, która prowadzi do zjawiska wyuczzonej bezradności.

Problem przestępczości

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

W 2019 roku w Gminie Jelcz-Laskowice stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 534 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 22,94 przestępstw. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa dolnośląskiego oraz znacznie większa od średniej dla całej Polski.

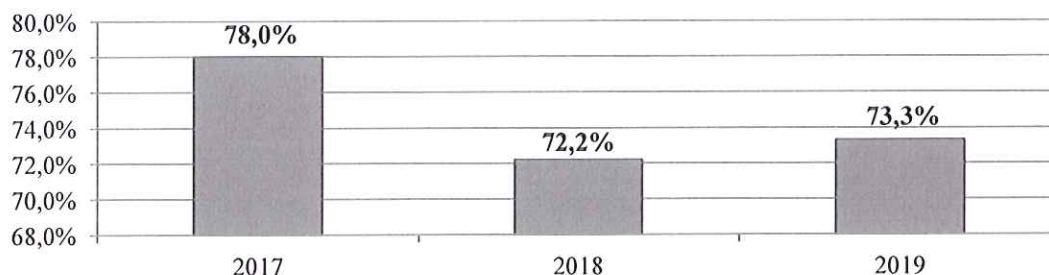
Wykres 40. Liczba przestępstw stwierdzonych w Gminie Jelcz-Laskowice na przestrzeni lat 2017-2019 (prezentowane dane są wartościami szacunkowymi bazującymi na ilości mieszkańców powiatu oraz mieszkańców Gminy)

Źródło: <https://www.polskawliczbach.pl/>

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w Gminie Jelcz-Laskowice wynosi 73,30% i jest znacznie większy od wskaźnika wykrywalności dla województwa dolnośląskiego oraz porównywalny do wskaźnika dla całej Polski.

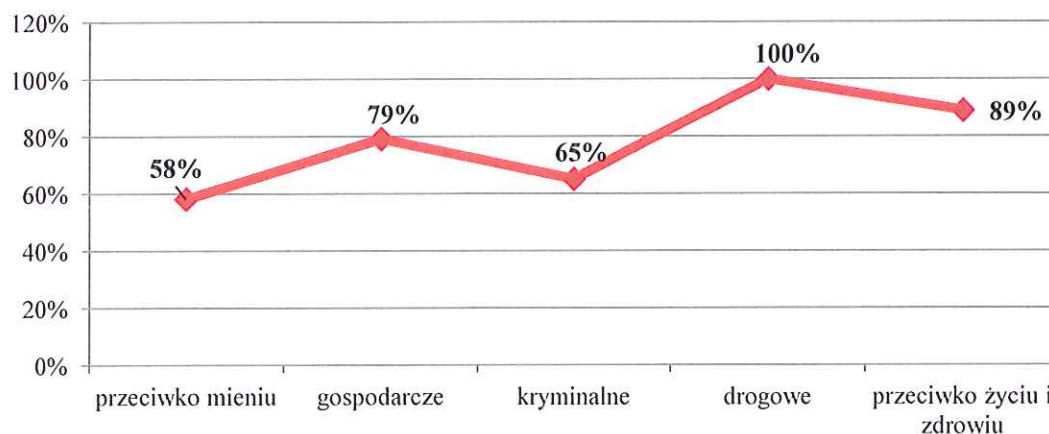
Wykres 41. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw w Gminie Jelcz-Laskowice w latach 2017-2020

Źródło: <https://www.polskawliczbach.pl/>

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice najczęściej stwierdzono przestępstw o charakterze kryminalnym - 15,03 (wykrywalność 65%) oraz przeciwko mieniu - 12,96 (wykrywalność 58%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa o charakterze gospodarczym - 4,51 (79%), drogowe - 2,36 (100%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,36 (89%).

Wykres 42. Wykrywalność przestępstw na terenie Gminy Jelcz-Laskowice w 2019 roku

Źródło: Serwis Polska w Liczbach

■ Obszary problemowe

W oparciu o wnioski wynikające z analizy sytuacji, wyróżniono najważniejsze obszary problemowe w dziedzinie planowania strategicznego, tj.:

- stosunkowo niski wskaźnik wykrywalności przestępstw w Gminie.

■ Korelacje

Dziedzinami, szczególnie powiązаныmi z obszarem „Przestępczość” są:

- **bezrobocie i ubóstwo** – długotrwałe bezrobocie prowadzić może do obniżenia poczucia własnej sprawczości, z kolei ubóstwo skutkować może przeniesieniem odpowiedzialności za swoje życie i czyny na obecnie panujący ustrój/władze/konkretne instytucje;
- **wspieranie rodziny** – w zakresie przekazywania pozytywnych norm i wartości życia w bezpiecznym, nie przestępczym społeczeństwie;
- **przemoc** – przemoc ściśle związana jest z pojęciem przestępczości; przemoc w rodzinie, która nie jest zgłaszana, utwierdzać może sprawcę w poczuciu bezkarności;
- **uzależnienia** – zarówno w kontekście handlu nielegalnymi towarami, jak i zwiększeniem dokonywanych przestępstw pod wpływem substancji psychoaktywnych.

Analiza SWOT

Jedną z powszechnie stosowanych metod i technik służących budowaniu strategii jest analiza SWOT. Analiza SWOT polega na zbadaniu silnych i słabych podmiotów działających w sferze polityki społecznej, a następnie ich konfrontacji z szansami i zagrożeniami tkwiącymi w jej bliższym i dalszym otoczeniu. Pozwala oszacować możliwości i potencjał, jakim dysponuje dany podmiot.

**GRUPY CZYNNIKÓW W METODZIE SWOT SĄ DEFINIOWANE
W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB:**

MOCNE STRONY

- 1 2. Wzrost liczby mieszkańców na przestrzeni ostatnich lat.
3. Wzrastająca liczba podmiotów gospodarczych działających na terenie Gminy.
4. Spadek udziału bezrobotnych mieszkańców zarejestrowanych w PUP w ogólnej liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym.
5. Funkcjonowanie na terenie Gminy organizacji pozarządowych o profilu działalności skierowanej na pomoc w rozwiązywaniu problemów

SŁABE STRONY

1. Znaczny wzrost udziału osób starszych w ogólnej liczbie ludności na przestrzeni ostatnich lat.
2. Ujemne saldo migracji wewnętrznych.
3. Wzrost liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej.
4. Wysoki odsetek rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby, niepełnosprawności oraz bezrobocia.
5. Niewystarczająco rozwinięta baza sportowo-rekreacyjna dla mieszkańców oraz niewystarczająca oferta spędzania czasu

- społecznych.
6. Szkoły podstawowe – prowadzone zajęcia dodatkowe, programy profilaktyczne i wychowawcze oraz działalność specjalistów (pedagog, psycholog, logopeda).
  7. Baza instytucji prowadzących działalność w zakresie polityki społecznej oraz innych działań wspierających mieszkańców: MGOPS, GKRPA, MGCK, BP.
  8. Spadek liczby osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej.
  9. Dostęp do pomocy i wsparcia dla osób uzależnionych dzięki funkcjonowaniu Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego.
  10. Prowadzenie warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w szkołach.
  11. Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców.
- wolnego dla osób starszych i niepełnosprawnych.
  6. Wzrost zapotrzebowania na zasilki pielęgnacyjne i opiekuńcze.
  7. Samotność i izolacja osób starszych.
  8. Występowanie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych.
  9. Brak realizacji programów rekomendowanych wśród dzieci i młodzieży.
  10. Brak mieszkań chronionych w Gminie.
  11. Zbyt mało rodziców objętych działaniami profilaktycznymi związanymi z używaniem substancji psychoaktywnych oraz zjawiskiem przemocy.
  12. Brak działających klubów samopomocowych dla osób współuzależnionych, DDA oraz osób doznających przemocy.
  13. Problem alkoholizmu występujący wśród rodzin.
  14. Wzrost liczby rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.
  15. Rosnące bezrobocie wśród osób powyżej 50 roku życia.

SZANSE

1. Rozwój gospodarczy Gminy.
2. Pozyskanie środków unijnych na rozwój Gminy.
3. Promocja Gminy w całej Polsce.
4. Utworzenie nowych miejsc pracy.
5. Aktywizacja społeczna mieszkańców, rozwój fizyczny i sportowy.
6. Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.
7. Zewnętrzne źródła finansowania, między innymi z Unii Europejskiej.
8. Rozwój cywilizacyjny, nowe technologie informatyczne.
9. Polityka senioralna oraz prorodzinna państwa.
10. Rozwój usług społecznych na rzecz osób starszych.
11. Szkolenia i podnoszenie kompetencji kadry działającej w obszarze rozwiązywania problemów społecznych.
12. Rozwiązywanie problemów społecznych mieszkańców we współpracy z organizacjami pozarządowymi.
13. Dostęp mieszkańców do informacji na temat możliwych form pomocy

ZAGROŻENIA

1. Starzejące się społeczeństwo.
2. Konsekwencje gospodarcze i zdrowotne spowodowane pandemią koronawirusa.
3. Przepisy prawne utrudniające wprowadzania nowych rozwiązań.
4. Odływ ludzi młodych z terenu Gminy.
5. Niedostosowanie oferty kształcenia do zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy.
6. Wzrost zapotrzebowania na ośrodki wsparcia oraz zakłady opiekuńczo-lecznicze dla osób starszych i niepełnosprawnych.
7. Zwiększenie się liczby mieszkańców potrzebujących pomocy społecznej.
8. Narastanie zjawiska wyuczonej bezradności.
9. Zagrożenie izolacją społeczną i samotnością osób starszych.
10. Wzrost liczby osób długotrwale bezrobotnych.
11. Zwiększenie skali problemu przemocy w stosunku do dzieci.
12. Wzrost problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach, zaburzenie więzi rodzinnych.
13. Ryzyko zaburzeń psychicznych i zachowań suicydalnych wśród dzieci i młodzieży.

w przypadku problemów uzależnień i przemocy.

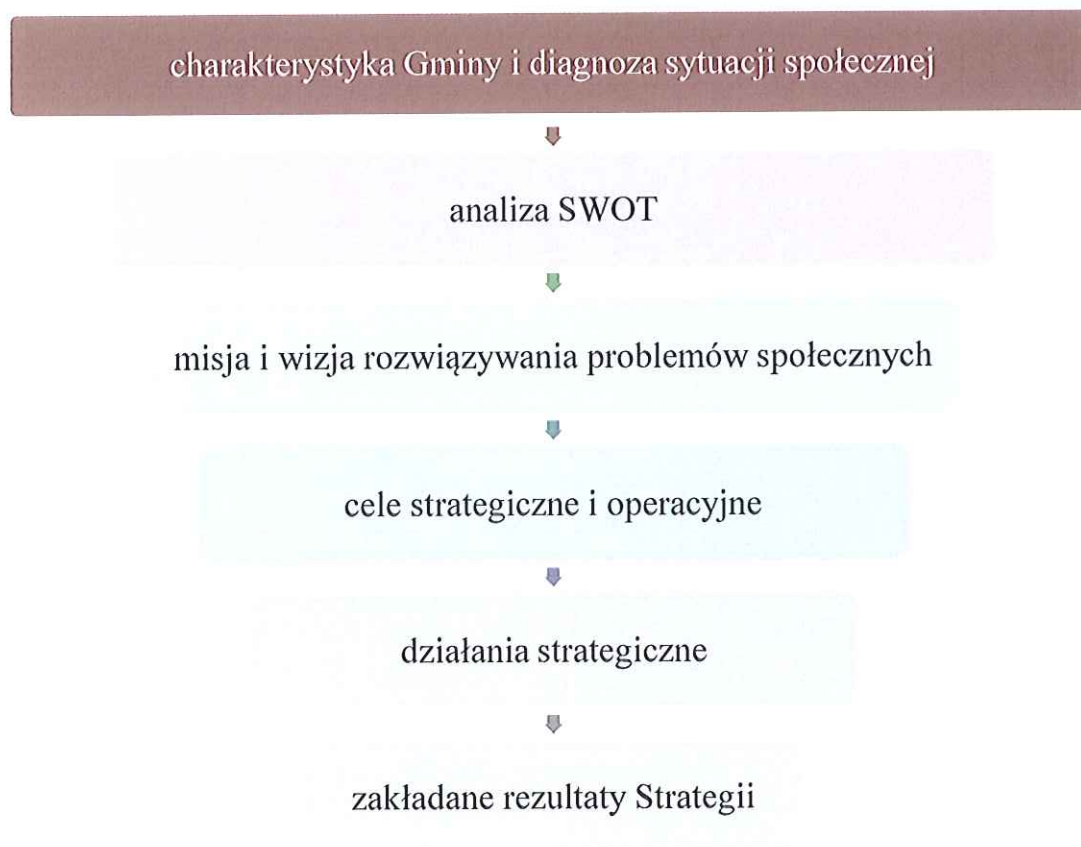
14. Skuteczność w rozwiązywaniu problemów społecznych oraz przeciwdziałaniu im dzięki współpracy międzyinstytucjonalnej.

Część programowa

Część programowa Strategii składa się z następujących elementów: misji i wizji rozwiązywania problemów społecznych, celów strategicznych i operacyjnych, zaplanowanych do realizacji działań, zakładanych rezultatów Strategii, sposobów aktualizacji, monitorowania i ewaluacji, ram finansowych oraz przepisów dotyczących wdrażania. Punktem wyjściowym dla przedstawionych w tej części prognoz, jest diagnoza sytuacji społecznej oraz analiza SWOT, będąca skutecznym narzędziem oceny uwarunkowań strategicznych. Przeprowadzona analiza przyniosła informacje niezbędne do podjęcia decyzji planistycznych i sformułowania kierunków rozwiązywania problemów społecznych.

Rysunek 4. Elementy procesu planowania strategicznego

Źródło: opracowanie własne

Misja i wizja rozwiązywania problemów społecznych

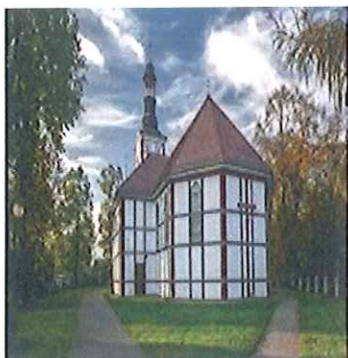
Wizja Strategii służy do opisu obrazu Gminy w relatywnie odległej przyszłości. Przedstawia stan, który chcemy uzyskać w najbardziej korzystnych warunkach rozwoju. Wyznacza ona określony punkt orientacyjny. **Wizja** rozwiązywania problemów społecznych na terenie Gminy Jelcz-Laskowice została opracowana w oparciu o analizę sytuacji społecznej oraz identyfikację obszarów problemowych w części diagnostycznej. Brzmi ona następująco:

Gmina Jelcz-Laskowice będąca miejscem sprzyjającym mieszkańcom, zaspokajającym potrzeby rodzin, oraz zapewniająca im zintegrowany system wsparcia, stwarzająca warunki do rozwoju i integracji społecznej osób starszych, niepełnosprawnych, a także wszystkich zagrożonych wykluczeniem społecznym mieszkańców.

Tak sformułowana wizja pozwala na zdefiniowanie **misji**, czyli ogólnego celu, który pokazuje kierunek, w którym Gmina zmierza. Brzmi ona:

Misją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jelcz-Laskowice jest zapewnienie mieszkańcom jak najlepszej jakości życia, dostępności do skutecznego i kompleksowego wsparcia, a także wzmacnianie rodzin i włączenie grup zagrożonych wykluczeniem do życia społecznego.

Cele strategiczne i operacyjne

W oparciu o wnioski wynikające z analizy danych dotyczących poszczególnych dziedzin sformułowano cele strategiczne, których realizacja da możliwość zredukowania niekorzystnych zjawisk społecznych. Dla każdego z celów strategicznych, wyznaczono cele operacyjne, przy których zaprezentowane zostały planowane zadania (kierunki działań). Przyczynią się one do realizacji celów strategicznych. Określone zostały także podmioty odpowiedzialne, podmioty współpracujące, wskaźniki realizacji zadań, termin realizacji poszczególnych zadań, zakładane rezultaty oraz źródła finansowania.

Cel strategiczny nr 1

- Sprawny i efektywny system wspierania rodziny.

Cel strategiczny nr 2

- Stworzenie warunków służących zaspokajaniu potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych.

Cel strategiczny nr 3

- Aktywna profilaktyka zdrowotna oraz rozwój sieci wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Cel strategiczny nr 4

- Kompleksowa i profesjonalna pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Cel strategiczny nr 5

- Aktywizacja osób pozostających bez pracy.

Cel strategiczny nr 6

- Ograniczenie marginalizacji społecznej osób zagrożonych ubóstwem.

Cel strategiczny nr 7

- Poprawa dobrostanu psychicznego mieszkańców.

CEL STRATEGICZNY NR 1

Sprawny i efektywny system wspierania rodziny.

Cel operacyjny nr 1

Podniesienie poziomu i jakości funkcjonowania rodzin oraz wzmocnienie ich kompetencji opiekuńczo-wychowawczych.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Termin realizacji	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
--------------------------------------	-----------	------------------------------	-------------------	--	---------------------

Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze pomocy asystenta rodziny.	Poprawa sytuacji rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.	2021-2027	MGOPS	Budżet Gminy
Inicjowanie działań mających na celu utworzenie rodziny wspierającej na terenie Gminy.	Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze dzięki pomocy rodziny wspierającej.	Liczba podjętych działań mających na celu utworzenie rodziny wspierającej.	2021-2027	MGOPS	Budżet Gminy
Rozpowszechnianie informacji dla rodzin na temat możliwości poradnictwa rodzinnego, psychologicznego i prawnego oraz uzyskania pomocy w przypadku doświadczenia problemów.	Wzrost świadomości mieszkańców na temat możliwości uzyskania wsparcia na terenie Gminy.	Liczba rozpowszechnionych informacji.	2021-2027	MGOPS, UM, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Organizowanie warsztatów dla rodziców wzmacniających kompetencje wychowawcze.	Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców z terenu Gminy.	Liczba rodziców biorących udział w warsztatach wzmacniających kompetencje wychowawcze. Liczba zorganizowanych warsztatów.	Rok: 2021, 2023, 2025, 2027	MGOPS, UM, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Zabezpieczenie pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.	Poprawa sytuacji dzieci znajdujących się w rodzinach zastępczych.	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.	2021-2027	MGOPS, PCPR, Sąd	Budżet Gminy
Utworzenie publicznego żłobka/klubu dziecięcego.	Zapewnienie opieki dzieciom do lat 3 oraz umożliwienie rodzicom podjęcie zatrudnienia.	Liczba miejsc dostępnych w żłobku/klubie dziecięcym.	2024	UM	Budżet Gminy, Budżet Państwa

Cel operacyjny nr 2

Wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży zgodnie z ich potrzebami oraz integracja rodzin.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Termin realizacji	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin dysfunkcyjnych poprzez współpracę z placówkami oświatowymi oraz świetlicami.	Poprawa sytuacji życiowej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych poprzez pomoc ze strony placówek oświatowych oraz świetlic.	Liczba placówek oświatowych, z którymi podejmowano współpracę w celu monitorowania sytuacji dziecka.	2021-2027	MGOPS, placówki oświatowe	Bez kosztów
Utworzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.	Poprawa funkcjonowania społecznego dzieci i młodzieży, a także zagospodarowanie ich czasu wolnego, zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach placówki wsparcia dziennego.	2023	MGOPS, UM	Budżet Gminy, Budżet Państwa, Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Współpracowanie z placówkami oświatowymi w celu dostosowywania podejmowanych działań do występujących wśród dzieci, młodzieży oraz ich rodzin problemów.	Poprawa jakości i stopnia dostosowania usług skierowanych do dzieci i młodzieży.	Liczba placówek z którymi podjęto współpracę.	2021-2027	MGOPS, placówki oświatowe	Bez kosztów
Systematyczne doposażanie placówek oświatowych w profesjonalny sprzęt.	Wzrost poziomu edukacji w szkołach.	Liczba działań podjętych w celu doposażenia placówek oświatowych.	2021-2027	UM, placówki oświatowe	Budżet Gminy, Budżet Państwa

Rozwój świetlic wiejskich i wspieranie ich działalności.	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży.	Liczba działań podjętych w celu wspierania działalności świetlic.	2021-2027	UM, MGOPS	Budżet Gminy, Budżet Państwa
Organizowanie, wspieranie i promocja imprez/wydarzeń adresowanych do rodzin z dziećmi.	Wzrost integracji rodzin z dziećmi.	Liczba zorganizowanych imprez. Liczba uczestników.	2021-2027	UM, MGOPS, placówki oświatowe, MGCK, BP.	Budżet Gminy, Budżet Państwa
Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży, podejmowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez uczniów.	Liczba dostępnych obiektów sportowo-rekreacyjnych.	2021-2027	UM, MGOPS, placówki oświatowe, MGCK, BP.	Budżet Gminy, Budżet Państwa

CEL STRATEGICZNY NR 2

Stworzenie warunków służących zaspokajaniu potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych.

Cel operacyjny nr 1					
Poprawa funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych oraz wzrost ich jakości życia.					
Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Termin realizacji	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Dostosowywanie infrastruktury gminnej (punktów handlowych, usługowych, kulturowych, sportowych itp.) do potrzeb osób niepełnosprawnych.	Zwiększenie możliwości przemieszczania się osób niepełnosprawnych po obiektach infrastruktury gminnej.	Liczba obiektów infrastruktury gminnej dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.	Rok: 2021, 2023, 2025, 2027	UM, MGOPS	Budżet Gminy, PFRON, Fundusze Europejskie
Współpraca z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych oraz wspieranie ich działalności.	Zintensyfikowanie działań mających na celu współpracę z NGO.	Liczba działań podjętych we współpracy z organizacjami pozarządowymi.	2021-2027	MGOPS, NGO	Budżet Gminy

Inicjowanie działań mających na celu utworzenie warsztatów terapii zajęciowej lub/i środowiskowego domu samopomocy dla osób z terenu Gminy poprzez podpisanie stosownych porozumień z podmiotami prowadzącymi.	Utworzenie warsztatów terapii zajęciowej i/lub środowiskowego domu samopomocy.	Liczba uczestników warsztatów terapii zajęciowej, liczba uczestników środowiskowego domu samopomocy.	2021-2027	MGOPS, NGO	Budżet Gminy, PFRON, Budżet Państwa
Stworzenie warunków do integracji społecznej osób starszych i niepełnosprawnych poprzez realizację projektów socjalnych i programów adresowanych do tych osób.	Zwiększenie realizowanych projektów na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych o 20%.	Liczba zrealizowanych projektów/programów. Liczba uczestników.	2021-2027	MGOPS, UM, NGO, BP.	Budżet Gminy, Budżet Państwa
Udzielanie pomocy materialnej osobom niepełnosprawnym i starszym.	Poprawa warunków bytowych osób niepełnosprawnych i starszych.	Liczba osób objętych pomocą materialną.	2021-2027	MGOPS	Budżet Gminy, Budżet Państwa
Podniesienie jakości i dostępności usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych.	Poprawa jakości usług opiekuńczych i stopnia ich rozpowszechnienia o 20%.	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi. Liczba zrealizowanych godzin usług opiekuńczych.	2021-2027	MGOPS, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy, Budżet Państwa
Propagowanie i organizowanie wolontariatu w odpowiedzi na potrzeby osób starszych, niepełnosprawnych.	Zapewnienie pomocy i towarzystwa osobom starszym i niepełnosprawnym oraz wspieranie ich w codzienności.	Liczba podjętych działań propagujących wolontariat. Liczba osób uczestniczących w wolontariacie.	2021-2027	MGOPS, UM, NGO	Budżet Gminy
Zapewnienie miejsc w Domach Pomocy Społecznej.	Poprawa warunków bytowych osób	Liczba mieszkańców przebywających	2021-2027	MGOPS	Budżet Gminy

Prowadzenie i promocja nowoczesnych rozwiązań opieki nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi (np. teleopieka, teleaniol itp.).	wymagających całodobowej opieki.	w Domach Pomocy Społecznej.			
	Poprawa dostępności do nowoczesnych usług opieki dla osób niepełnosprawnych i starszych.	Liczba osób objętych nowoczesnymi rozwiązaniami w zakresie opieki.	2021-2027	MGOPS, NGO	Budżet Gminy, Budżet Państwa, PFRON

Cel operacyjny nr 2

Wzrost aktywności i integracji społecznej seniorów oraz osób niepełnosprawnych, a także kształtowanie pozytywnych postaw mieszkańców Gminy wobec osób starszych i niepełnosprawnych.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Termin realizacji	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Organizacja zajęć: rekreacyjno-sportowych, kulturalnych, promujących zdrowy i aktywny tryb życia oraz edukacyjnych, mających na celu integrację społeczną, a także rozwijanie kompetencji i umiejętności seniorów oraz osób niepełnosprawnych.	Poprawa dostępności do zajęć sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych dla seniorów oraz osób niepełnosprawnych, wzrost ich aktywności społecznej oraz umiejętności.	Liczba seniorów oraz osób niepełnosprawnych uczestniczących w zajęciach.	2021-2027	MGOPS, UM, BP, MGCK, NGO	Budżet Gminy, Fundusze Europejskie
Promowanie pozytywnego wizerunku osoby starszej i niepełnosprawnej w społeczności lokalnej.	Zmiana postaw i zachowań środowiska lokalnego wobec seniorów oraz osób niepełnosprawnych.	Liczba podjętych działań promujących.	2021-2027	MGOPS, UM, BP, MGCK, NGO, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Prowadzenie akcji informacyjnych/ warsztatów w zakresie bezpieczeństwa osób starszych.	Wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród osób starszych.	Liczba podjętych akcji informacyjnych/ przeprowadzonych warsztatów.	Rok: 2022, 2024, 2025, 2027	MGOPS, UM, BP, MGCK, NGO, KPP	Budżet Gminy
Wspieranie działania Klubu Seniora.	Zagospodarowanie czasu wolnego dla osób starszych oraz ich integracja społeczna.	Liczba uczestników Klubu Seniora. Liczba dostępnych zajęć.	2021-2027	MGOPS, UM, Klub Seniora, MGCK.	Budżet Gminy, Budżet Państwa

CEL STRATEGICZNY NR 3

Aktywna profilaktyka zdrowotna oraz rozwój sieci wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Cel operacyjny nr 1					
Zwiększenie skuteczności systemu pomocy dla osób uzależnionych oraz ich rodzin.					
Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Termin realizacji	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Udzielanie pomocy materialnej i niematerialnej rodzinom z problemem uzależnienia.	Poprawa warunków bytowych rodzin z problemem uzależnienia.	Liczba rodzin, którym udzielona została pomoc materialna i niematerialna.	2021-2027	MGOPS	Budżet Gminy
Kontynuowanie prowadzenia Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin.	Dostęp do pomocy i wsparcia rodzin z problemem uzależnienia.	Liczba udzielonych porad. Liczba osób, którym udzielono porad.	2021-2027	MGOPS, GKRPA	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Inicjowanie powstania grup samopomocowych skierowanych do osób uzależnionych od alkoholu (AA), dorosłych dzieci alkoholików (DDA) oraz osób współuzależnionych.	Powstanie grupy samopomocowej dla osób uzależnionych i ich rodzin.	Liczba osób uczestniczących w grupach samopomocowych.	2021-2027	MGOPS, GKRPA, NGO	Budżet Gminy, Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Motywowanie osób uzależnionych	Wzrost liczby osób	Liczba osób wobec, których podjęte	2021-2027	MGOPS, GKRPA	Środki pochodzące

i współzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego typu stacjonarnego i ambulatoryjnego.

podjmujących terapię w placówkach leczenia odwykowego.

zostały rozmowy motywujące.

z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Wspieranie placówek leczenia uzależnienia od alkoholu, między innymi w zakresie ponadpodstawowych programów terapeutycznych dla osób uzależnionych.

Rozszerzenie zakresu świadczonych usług dla mieszkańców Gminy w placówkach leczenia uzależnień, wzrost skuteczności terapii.

Liczba środków finansowych przekazanych placówkom leczenia uzależnień.

2022-2027

GKRPA

Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

<p>Podjęmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu; kierowanie wniosków do biegłych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia oraz kierowanie wniosków do sądu.</p> <p>Wspieranie działań placówek leczenia odwykowego poprzez finansowanie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych uzupełniających ofertę świadczeń zdrowotnych NFZ.</p>	<p>Zwiększenie liczby osób kończących leczenie odwykowe.</p>	<p>Liczba wniosków skierowanych do sądu. Liczba wydanych opinii.</p>	<p>2021-2027</p>	<p>GKRPA</p>	<p>Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych</p>
<p>Wspieranie działań placówek leczenia odwykowego poprzez finansowanie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych uzupełniających ofertę świadczeń zdrowotnych NFZ.</p>	<p>Zwiększenie dostępności do udziału w programach terapeutycznych.</p>	<p>Liczba sfinansowanych programów. Liczba uczestników programów.</p>	<p>2021-2027</p>	<p>GKRPA</p>	<p>Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych</p>

Cel operacyjny nr 2

Wzrost świadomości dzieci i młodzieży w zakresie zdrowego stylu życia oraz opóźnienie inicjacji alkoholowej.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Termin realizacji	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
<p>Realizacja w szkołach programów profilaktycznych rekomendowanych przez PARPA, ORE, KBdsPN, IPiN związanych z tematyką uzależnień.</p>	<p>Podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie uzależnień, rozwój psychospołeczny uczniów.</p>	<p>Liczba uczestników rekomendowanych programów profilaktyki. Liczba przeprowadzonych programów.</p>	<p>2021-2027</p>	<p>GKRPA, MGOPS, placówki oświatowe</p>	<p>Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych</p>
<p>Realizacja w szkołach oraz świetlicach warsztatów i innych form edukacyjnych uwzględniających zagadnienia dotyczące uzależnień oraz pozalekcyjnych</p>	<p>Podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie uzależnień, rozwój psychospołeczny uczniów.</p>	<p>Liczba uczestników warsztatów i innych form edukacyjnych.</p>	<p>2021-2027</p>	<p>GKRPA, placówki oświatowe, świetlice wiejskie</p>	<p>Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych</p>

zajęć
z elementami
profilaktyki.

Organizowanie
wypoczynku
z programem
i profilaktycznym dla
dzieci z rodzin
dotkniętych
problemami
uzależnień.

Ograniczenie
zachowań
ryzykownych
wśród dzieci i
młodzieży.

Liczba dzieci
biorących udział
w wypoczynku
z programem
profilaktycznym.

2021-
2027

MGOPS,
GKRPA

Budżet
Gminy Środki
pochodzące
z opłat za
wydawanie
zezwoleń na
sprzedaż
napojów
alkoholowych

Realizacja
warsztatów
profilaktycznych dla
rodziców
dotyczących
profilaktyki
uzależnień.

Podniesienie
poziomu wiedzy
rodziców na temat
uzależnień.

Liczba rodziców
biorących udział
w warsztatach
profilaktycznych.

2021-
2027

MGOPS,
GKRPA,
placówki
oświatowe

Środki
pochodzące
z opłat za
wydawanie
zezwoleń na
sprzedaż
napojów
alkoholowych

Realizacja szkoleń dla
właścicieli punktów
sprzedaży napojów
alkoholowych i dla
sprzedawców
dotyczącego
konsekwencji
prawnych, moralnych
i społecznych
wynikających
z nieodpowiedzialnej
sprzedaży alkoholu.

Spadek
dostępności
alkoholu dla
dzieci.

Liczba właścicieli
punktów sprzedaży
napojów
alkoholowych oraz
sprzedawców
objętych
szkoleniami.

2021-
2027

GKRPA,
MGOPS

Środki
pochodzące
z opłat za
wydawanie
zezwoleń na
sprzedaż
napojów
alkoholowych

Cel operacyjny nr 3

Promowanie właściwych postaw wśród mieszkańców w zakresie używania substancji psychoaktywnych.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Termin realizacji	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
--------------------------------------	-----------	------------------------------	-------------------	--	---------------------

Realizowanie działań profilaktycznych wśród mieszkańców mających na celu uświadomienie konsekwencji spożywania alkoholu, a przede wszystkim: spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży oraz prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu.

Zmniejszenie skali prowadzenia pojazdów przez osoby nietrzeźwe oraz spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży.

Liczba zorganizowanych działań profilaktycznych.
Liczba uczestników.

2021-2027

GKRPA

Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Organizowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innych grup zawodowych (m.in. pedagogów, nauczycieli, wychowawców, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, policjantów) z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Wzrost wiedzy specjalistów z zakresu profilaktyki uzależnień, zwiększenie skuteczności oddziaływać profilaktycznych.

Liczba uczestników zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

2021-2027

GKRPA, MGOPS, KPP, placówki oświatowe

Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień.

Zmiana postaw mieszkańców względem używania substancji psychoaktywnych.

Liczba ogólnopolskich i lokalnych kampanii informacyjno-edukacyjnych.

2021-2027

GKRPA, MGOPS, UM, KPP, NGO

Budżet Gminy Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Organizowanie imprez, festynów,

Wzrost świadomości

Liczba zorganizowanych

2021-2027

GKRPA, MGOPS, UM,

Budżet Gminy Środki

konkursów, wydarzeń propagujących zdrowy styl życia przy współpracy międzyinstytucjonalnej.

mieszkańców w zakresie wartości zdrowotnych oraz korzyści zdrowego stylu życia.

impresz, festynów, konkursów, wydarzeń propagujących zdrowy styl życia. Liczba uczestników.

KPP, NGO, BP, MGCK

pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

CEL STRATEGICZNY NR 4

Kompleksowa i profesjonalna pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Cel operacyjny nr 1

Podniesienie dostępności do specjalistycznej pomocy osobom doznającym przemocy oraz rozwój istniejącego systemu wsparcia.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Termin realizacji	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Pomoc rodzinom doznającym przemocy w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	Spadek liczby rodzin, w których występuje przemoc.	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”. Liczba wszczętych procedur. Liczba zakończonych procedur.	2021-2027	MGOPS, GKRPA, KPP, ZI, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, Sąd	Budżet Gminy
Zamieszczanie informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w lokalnych mediach oraz kolportaż materiałów informacyjnych dotyczących form specjalistycznej pomocy możliwej do uzyskania w sytuacji wystąpienia przemocy w rodzinie.	Zwiększenie dostępu do informacji na temat pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Liczba działań informacyjnych. Liczba rozpowszechnionych informacji.	2021-2027	MGOPS, GKRPA, ZI	Budżet Gminy, Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Organizacja szkoleń dla pracowników instytucjonalnych w zakresie przepisów prawa regulujących problematykę przemocy w rodzinie oraz procedury „Niebieskie Karty”.	Poszerzenie wiedzy pracowników instytucji pomocowych z zakresu realizacji procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba uczestników szkoleń.	2021-2027	MGOPS, GKRPA, ZI, placówki oświatowe, placówki służby zdrowia, Sąd	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Rozszerzenie	Poprawa	Liczba udzielonych	2021-	MGOPS,	Środki

działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego o wsparcie dla osób doznających i stosujących przemoc w rodzinie.	dostępności do wsparcia dla osób doznających i stosujących przemoc.	porad. Liczba osób, którym udzielono porad.	2027	GKRPA, ZI	pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.	Dostosowanie oferty pomocowej do potrzeb mieszkańców i skali problemu.	Liczba działań podjętych w celu diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie.	2021-2027	MGOPS, GKRPA, ZI	Budżet Gminy, Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Cel operacyjny nr 2

Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie przemocy w rodzinie oraz wzrost wrażliwości społecznej na jej przejawy.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Termin realizacji	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dla rodziców w celu podnoszenia ich kompetencji wychowawczych oraz promowania metod wychowawczych bez użycia przemocy.	Poszerzenie kompetencji wychowawczych, wzrost wiedzy rodziców na temat wychowania bez przemocy.	Liczba rodziców uczestniczących w działaniach informacyjno-edukacyjnych, liczba zorganizowanych działań.	Rok: 2022, 2024, 2026	MGOPS, UM, KPP, GKRPA, ZI placówki oświatowe	Budżet Gminy, Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach społecznych przeciw przemocy w rodzinie.	Wzrost poziomu wiedzy mieszkańców na temat przemocy w rodzinie oraz możliwości	Liczba działań podjętych w ramach kampanii. Liczba osób uczestniczących w kampanii.	2021-2027	MGOPS, GKRPA, ZI, KPP, UM, PCPR, placówki oświatowe	Budżet Gminy, Środki pochodzące z opłat za wydawanie

	pomocy, a także wzrost wrażliwości społeczności lokalnej na jej przejawy.				zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Realizacja warsztatów dla uczniów dotyczących, przemocy w rodzinie, komunikacji interpersonalnej, umiejętności rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy.	Podniesienie umiejętności psychospołecznych uczniów, wzrost wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie przemocy.	Liczba uczniów biorących udział w warsztatach, liczba zorganizowanych warsztatów.	2021-2027	GKRPA, ZI placówki oświatowe	Budżet Gminy, Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

CEL STRATEGICZNY NR 5

Aktywizacja osób pozostających bez pracy.

Cel operacyjny nr 1

Wspieranie zatrudnienia i reintegracji osób bezrobotnych, w tym zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Termin realizacji	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie: poradnictwa zawodowego, organizacji szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe osób bezrobotnych oraz	Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych w Gminie.	Liczba zorganizowanych szkoleń. Liczba osób biorących w nich udział.	2021-2027	MGOPS, PUP	Budżet Gminy, Budżet Państwa Fundusze Europejskie

zwiększających szanse na podjęcie zatrudnienia.

Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie: organizowania prac interwencyjnych, robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych.

Wzrost liczby bezrobotnych mieszkańców Gminy biorących udział w pracach interwencyjnych, robotach publicznych i pracach społecznie użytecznych.

Liczba osób biorących udział w pracach interwencyjnych, robotach publicznych oraz pracach społecznie użytecznych.

2021-2027

MGOPS, PUP

Budżet Gminy, Budżet Państwa

Prowadzenie działalności informacyjnej w zakresie dostępnych form wsparcia i aktywizacji osób bezrobotnych.

Wzrost wiedzy wśród osób bezrobotnych na temat dostępnych form wsparcia.

Liczba podjętych działań informacyjnych.

2021-2027

MGOPS, PUP, UM

Budżet Gminy

Wykorzystanie w pracy socjalnej kontraktów socjalnych służących aktywizacji zawodowej i zwiększenia szans na podjęcie zatrudnienia, szczególnie osób długotrwale bezrobotnych.

Zwiększenie liczby kontraktów socjalnych w aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych.

Liczba beneficjentów pomocy społecznej, z którymi zostały zawarte kontrakty socjalne.

2021-2027

MGOPS, PUP

Budżet Gminy

CEL STRATEGICZNY NR 6

Ograniczenie marginalizacji społecznej osób zagrożonych ubóstwem.

Cel operacyjny nr 1

Poprawa sytuacji życiowej osób i rodzin, żyjących w niewystarczających warunkach materialnych i społecznych.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Termin realizacji	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Zapewnienie dostępu do świadczeń pomocy społecznej w celu umożliwienia zaspokojenia przez osoby i rodziny podstawowych potrzeb bytowych	Zaspokojenie potrzeb bytowych mieszkańców Gminy.	Liczba osób/rodzin objętych pomocą materialną.	2021-2027	MGOPS	Budżet Gminy, Budżet Państwa

z uwzględnieniem współpracy w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej.					
Udzielanie pomocy w zakresie dożywiania w formie zasiłków na zakup żywności oraz w formie pomocy niepieniężnej – posiłku.	Zwiększenie dostępności do pomocy w zakresie dożywiania.	Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie zasiłku. Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie posiłku.	2021-2027	MGOPS, placówki oświatowe	Budżet Gminy, Budżet Państwa
Udzielanie uczniom pomocy w formie stypendiów i zasiłków szkolnych.	Poprawa funkcjonowania dzieci z rodzin o ograniczonych środkach materialnych.	Liczba uczniów, którym została udzielona pomoc w formie stypendiów i zasiłków szkolnych.	2021-2027	MGOPS	Budżet Gminy, Budżet Państwa
Realizacja działań mających na celu wyrównywanie szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych lub zagrożonych problemem ubóstwa.	Zniwelowanie nierówności edukacyjnych dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych ubóstwem.	Liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami mającymi na celu wyrównywanie szans edukacyjnych.	2021-2027	MGOPS, UM, placówki oświatowe	Budżet Gminy, Budżet Państwa
Tworzenie warunków do powstawania nowych organizacji pozarządowych działających na rzecz polityki społecznej.	Zapewnienie kompleksowego wsparcia osobom potrzebującym oraz wzrost aktywności obywatelskiej.	Liczba funkcjonujących organizacji pozarządowych.	2021-2027	UM, MGOPS	Budżet Gminy, Budżet Państwa, Fundusze Europejskie

CEL STRATEGICZNY NR 7

Poprawa dobrostanu psychicznego mieszkańców.

Cel operacyjny nr 1

Zwiększenie świadomości społecznej na temat zdrowia psychicznego oraz zapewnienie dostępności do pomocy osób z zaburzeniami psychicznymi.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Termin realizacji	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Prowadzenie działań informacyjno-	Zwiększenie liczby	Liczba przeprowadzonych	2021-2027	MGOPS, UM	Budżet Gminy

<p>edukacyjnych o dostępnych formach pomocy dla osób z mających problemy w zakresie zdrowia psychicznego.</p> <p>Prowadzenie kampanii profilaktycznych, wykładów, spotkań ze specjalistami na temat zdrowia psychicznego oraz higieny psychicznej w odniesieniu do uwarunkowań związanych z pandemią COVID-19.</p> <p>Wczesna profilaktyka szkolna dotycząca kwestii zdrowia psychicznego – prowadzenie programów profilaktycznych dotyczących zdrowia psychicznego.</p> <p>Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży.</p> <p>Przeprowadzenie warsztatów dla uczniów dotyczących systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego.</p>	<p>mieszkańców mających problemem w zakresie zdrowia psychicznego zgłaszających się po pomoc.</p> <p>Zwiększanie świadomości społecznej na temat zdrowia psychicznego oraz higieny psychicznej.</p> <p>Zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży mających problemy w zakresie zdrowia psychicznego.</p> <p>Poprawa dobrostanu psychicznego dzieci i młodzieży.</p> <p>Wzrost poczucia bezpieczeństwa w zakresie zdrowia psychicznego wśród uczniów.</p>	<p>działań.</p> <p>Liczba przeprowadzonych kampanii/wykładów / spotkań.</p> <p>Liczba przeprowadzonych programów/ warsztatów.</p> <p>Liczba uczestników.</p> <p>Liczba osób, którym udzielono pomocy psychologiczno-pedagogicznej.</p> <p>Liczba uczestników warsztatów.</p>	<p>Rok: 2021 2023 2025 2027</p> <p>2021- 2027</p> <p>2021- 2027</p> <p>Rok: 2022 2024 2026</p> <p>2021- 2027</p>	<p>MGOPS, UM</p> <p>MGOPS, UM, placówki oświatowe, świetlice wiejskie</p> <p>MGOPS, placówki oświatowe</p> <p>MGOPS, UM, placówki oświatowe</p> <p>MGOPS, PCPR, PUP</p>	<p>Budżet Gminy</p> <p>Budżet Gminy</p> <p>Budżet Gminy</p> <p>Budżet Gminy</p> <p>Budżet Gminy, Budżet Państwa</p>
---	--	--	--	---	---

zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej osób z zaburzeniami psychicznymi.

Ramy finansowe Strategii

Potrzeba określenia ram finansowych Strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z treści art. 16b. ust 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876). Jednym z warunków realizacji wskazanych celów w Strategii rozwiązywania problemów społecznych jest jej finansowanie.

Podstawowym źródłem finansowania powyższej Strategii będą środki pochodzące z budżetu Gminy Jelcz-Laskowice. Zaplanowane zadania w niniejszej Strategii będą finansowane także przez:

- budżet Wojewody,
- budżet Samorządu Województwa,
- Fundusz Pracy,
- projekty systemowe i konkursowe w ramach środków z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- środki Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- środki finansowe pozyskiwane przez organizacje pozarządowe,
- środki własne podmiotów uczestniczących w realizacji Strategii.

Ramy finansowe Strategii uzależnione są od możliwości finansowych Gminy Jelcz-Laskowice. Realizacja poszczególnych celów i zadań wymienionych w Strategii uzależniona będzie od środków posiadanych przez Gminę oraz pozyskanych ze źródeł zewnętrznych.

Prognozy wykorzystane do sporządzenia ram finansowych Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jelcz-Laskowice przyjęto w oparciu o procentową strukturę wydatków socjalnych w latach 2018-2019, która została opracowana na podstawie oceny zasobów pomocy społecznej. Prognoza uwzględnia także ryzyka finansowe tj. zmianę przepisów, wzrost wydatków, inflację.

W prognozie na lata 2021-2027 zastosowano średnią wzrostu 2,5% w skali roku wydatków na pomoc społeczną przewidywanego na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jelczu-Laskowicach.

Tabela 21. Ramy finansowe Strategii

L.P.	Rok	Wysokość środków finansowych w zakresie pomocy społecznej (dział 852) i pozostałych zadań w zakresie polityki społecznej (dział 853)
------	-----	--

1	2018	4 682 824
2	2019	4 089 177

L.P.	Rok	Prognoza wydatków finansowych w zakresie pomocy społecznej (dział 852) i pozostałych zadań w zakresie polityki społecznej (dział 853)
------	-----	---

1	2021	4 191 406,42
2	2022	4 296 171,58
3	2023	4 403 575,86
4	2024	4 513 665,25
5	2025	4 626 506,88
6	2026	4 742 169,55
7	2027	4 860 723,78

L.P.	Rok	Wysokość środków finansowych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii (dział 851: 85153 przeciwdziałanie narkomani, 85154 przeciwdziałanie alkoholizmowi)
------	-----	---

1	2018	368 159
2	2019	357 686

L.P.	Rok	Prognoza wydatków finansowych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii (dział 851: 85153 przeciwdziałanie narkomani, 85154 przeciwdziałanie alkoholizmowi)
------	-----	--

1	2021	366 628,15
2	2022	375 793,85
3	2023	385 188,69
4	2024	394 818,40
5	2025	404 688,86
6	2026	414 806,08
7	2027	425 176,23

L.P.	Rok	Wysokość środków finansowych w zakresie edukacyjnej opieki wychowawczej (dział 854) i rodziny (dział 855)
------	-----	---

1	2018	20 216 291
2	2019	26 838 939

L.P.	Rok	Prognoza wydatków finansowych w zakresie edukacyjnej opieki wychowawczej (dział 854) i rodziny (dział 855)
1	2021	27 509 912,47
2	2022	28 197 660,28
3	2023	28 902 601,78
4	2024	29 625 166,82
5	2025	30 365 795,99
6	2026	31 124 940,88
7	2027	31 903 064,40

Źródło: opracowanie własne

System wdrażania Strategii

Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jelcz-Laskowice to wprowadzenie w życie zintegrowanego modelu polityki społecznej. Z uwagi na fakt, że opracowana Strategia jest dokumentem długookresowym i zawiera podstawowe cele perspektywiczne, musi być poddana okresowej weryfikacji, a także niezbędnym zmianom.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jelcz-Laskowice zawiera zadania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji publicznych oraz niepublicznych, które działają na polu polityki społecznej w Gminie. Taka zasada partnerstwa i współpracy jest jednym z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Jednak wdrażanie Strategii, zawierającej zadania będące w kompetencjach wielu lokalnych i ponadlokalnych instytucji, organizacji i środowisk, wymaga ścisłej koordynacji, a także współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami. Stąd też efektywność realizacji zadań wyodrębnionych w Strategii, w dużej mierze zależała będzie od instytucji zarządzającej jej wdrażaniem – Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jelcz-Laskowicach.

Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2021-2027 obejmować będzie pięć etapów, przedstawionych w poniższej tabeli.

Tabela 22. Harmonogram wdrażania Strategii

Etap	Wyszczególnienie	Termin realizacji
Etap I	Podjęcie uchwały przez Radę Miejską w Jelczu-Laskowicach o przyjęciu do realizacji	I kwartał 2021 r.

„Strategii Rozwiązywania Problemów
Społecznych Gminy Jelcz-Laskowice na lata
2021-2027”.

Etap II	Koordinacja realizacji działań objętych Strategią.	I kwartał 2021 r. – IV kwartał 2027 r.
Etap III	Monitoring i ewaluacja Strategii.	Na koniec każdego roku w okresie od 2021 r. do 2027 r.
Etap IV	Uzupełnianie Strategii o nowe zadania i programy.	Sukcesywnie w okresie wdrażania Strategii czyli od I kwartału 2021 r. do IV kwartału 2027 r.
Etap V	Podsumowanie i ocena Strategii.	IV kwartał 2027 r.

Źródło: opracowanie własne

System aktualizacji Strategii

Strategia jest dokumentem „żywym” i wprowadzanie zmian w jej zapisach jest nie tylko możliwe, ale w niektórych sytuacjach wręcz konieczne, to jednak należy pamiętać, że zmiany te nie powinny dotyczyć zasadniczych kierunków Strategii. Przeglądy strategiczne powinny być realizowane cyklicznie. Konsekwencje pojawienia się koronawirusa SARS-CoV-2 i wywołanej przez nią choroby COVID-19 mogą spowodować konieczność zredefiniowania zaplanowanych działań. Skutki ekonomiczne, gospodarcze i społeczne pandemii będą dostrzegalne w dłuższej perspektywie czasowej. W związku z tym mogą pojawić się nowe wyzwania dla polityki lokalnej. Najlepszą metodą na wprowadzenie zmian w dokumencie Strategii jest jej weryfikacja w społecznym procesie zbliżonym do tego, który towarzyszył tworzeniu Strategii. Kierownik MGOPS przy wyborze zadań do realizacji będzie brać pod uwagę zarówno nowe oczekiwania społeczności lokalnej i określonych grup społecznych, jak również zmieniające się czynniki środowiska zewnętrznego oraz możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych. Dlatego podczas aktualizacji dokumentu Strategii kierownik MGOPS powinien uwzględniać nie tylko istniejące zapisy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jelcz-Laskowice, ale również nowe, nie ujęte w niej zadania, których w obecnym czasie uczestnicy nie byli w stanie przewidzieć. Bezpośrednim koordynatorem jest kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jelczu-Laskowicach. Zadaniem koordynatora jest ciągły nadzór nad pracami MGOPS w zakresie wdrażania i aktualizacji Strategii.

Komunikacja społeczna i promocja Strategii

W celu sprawnego funkcjonowania Strategii należy umożliwić społeczności lokalnej udział w procesie jej tworzenia i realizacji. Partnerzy mają możliwość zgłoszenia zmian w treści Strategii w zakresie wymagającym ich współpracy. Władze samorządowe w trakcie wdrażania Strategii muszą znaleźć skuteczną metodę przekazywania informacji do otoczenia. Powinny także zwrócić baczną uwagę na sprawny system przyjmowania informacji z otoczenia, od partnerów społecznych.

Władze samorządowe muszą kontaktować się z jednej strony z otoczeniem wewnętrznym, obejmującym pracowników, którzy uczestniczą bezpośrednio w administrowaniu Gminą (ich wiedza, motywacja, umiejętności praktyczne, kompetencje interpersonalne) lecz także technologie i zasoby organizacji.

Z drugiej strony muszą również komunikować się z otoczeniem zewnętrznym obejmującym: ogół mieszkańców Gminy, grupy, organizacje, stowarzyszenia, instytucje czy przedsiębiorstwa.

Otoczenie zewnętrzne dalsze to natomiast otoczenie Gminy, jako wspólnoty terytorialnej: sąsiednie gminy, struktury powiatowe, wojewódzkie i ogólnopolskie. Obszarami działań w zakresie komunikacji społecznej to:

- możliwość wnioskowania zmian zapisów Strategii przed jej uchwaleniem;
- informacja o postępach wdrażania Strategii;
- współpraca z mediami – podawanie informacji o wdrażanych projektach w mediach lokalnych;
- informacje zamieszczane na stronach internetowych.

Promocja Strategii ma na celu stanowienie i utrzymywanie wzajemnej współpracy między samorządem a społeczeństwem. Informowanie oraz promocja odbywać się będzie poprzez podawanie w prasie lokalnej oraz w Internecie danych na temat zaangażowania finansowego Unii Europejskiej w realizację projektów oraz stanie zaawansowania realizacji zadań i ich efektów w ramach Strategii.

Monitoring

Proces monitoringu Strategii będzie służył identyfikacji osiągniętych rezultatów oraz porównaniu ich zgodności z założeniami. Będzie on polegał na gromadzeniu

i opracowywaniu informacji i danych zebranych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację działań strategicznych. Punktem odniesienia będą przede wszystkim wskaźniki określone w Strategii odnoszące się do poszczególnych zadań. Dla oceny zmian zachodzących w wybranych, niemożliwych do opisu za pomocą wskaźników bazowych obszarach, służyć będą wskaźniki kontekstowe (pokazujące dane zjawisko w szerszym kontekście, zwykle w odniesieniu do dłuższych okresów czasu). Dane do pomiaru wskaźników pozyskiwane będą z: danych statystycznych GUS, jednostek organizacyjnych UM, Policji, PUP, ze sprawozdań MGOPS, GKRPA, sprawozdań z realizacji gminnych programów i projektów oraz od organizacji pozarządowych. Monitorowanie umożliwi bieżącą ocenę realizacji zaplanowanych kierunków działań lub też pozwoli na modyfikację i dokonywanie korekt w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą zaistnieć w wyniku, np. zmiany regulacji prawnych lub nasilenia niektórych problemów społecznych. Informacja nt. realizacji Strategii przygotowywana będzie przez MGOPS i zawarta w corocznie składanych sprawozdaniach z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jelczu-Laskowicach. Wnioski z monitoringu będą stanowić jeden z elementów aktualizacji Strategii.

Ewaluacja

Końcowa ewaluacja Strategii posłuży samorządowi Gminy Jelcz-Laskowice w ocenie realnej sytuacji i stanu rozwiązywania problemów społecznych w Gminie, a także będzie pomocnym narzędziem pomagającym w podejmowaniu właściwych decyzji dotyczących kształtu polityki i pomocy społecznej Gminy w kolejnych latach. Wskaźniki realizacji działań, czyli policzalne zmienne podlegające obserwacji i ocenie, wskazane zostały w dokumencie strategicznym przy poszczególnych zadaniach/działaniach. Zostały one określone w oparciu o przewidywane rezultaty zadań/działań. Wskaźniki realizacji działań, jak i ramy finansowe zostały zaplanowane w oparciu o szacunkowe przewidywane dane, zaplanowane do osiągnięcia w całym czasookresie realizacji działań. Zostały one szczegółowo przedstawione w oparciu o aktualny stan faktyczny.

W ramach końcowej ewaluacji Strategii zostanie przygotowany raport zawierający dane liczbowe, ukazujący kumulatywne osiągnięcie założonych wartości wskaźników realizacji działań ustalonych do każdego działania/zadania. Końcowa ewaluacja Strategii pozwoli ocenić w jakim stopniu założone wartości w zestawieniu kumulatywnym, kilkuletnim będą zrealizowane oraz ukáže realne nakłady finansowe, a w efekcie końcowym pozwoli odpowiedzieć na pytanie, czy założone kierunki działań były odpowiednio zaplanowane.

Wnioski i podsumowanie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jelcz-Laskowice jest dostosowana do zidentyfikowanych w procesie badawczym potrzeb społecznych. Planowane sposoby ich zaspokajania są kontynuacją istniejącego systemu wsparcia i tworzą możliwość jego uzupełnienia o nowe rozwiązania.

W związku z powyższym, z jednej strony Strategia proponuje zmianę stosowanych metod tak, by chronić przed zagrożeniami społecznymi, z drugiej zaś wskazuje na konieczność przejścia do prewencji trudnych sytuacji życiowych, tak aby nie dopuścić do ich wystąpienia lub maksymalnie skrócić czas ich trwania. Cele strategiczne i cele operacyjne sformułowane zostały w oparciu o analizę systemu pomocy społecznej, sytuacji rodzin, profilaktyki uzależnień, problemu przemocy w rodzinie, sytuacji seniorów i osób niepełnosprawnych, systemu ochrony zdrowia psychicznego, problemu ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz problemu bezrobocia.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych zakłada rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, szeroką współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze polityki społecznej. W myśl ustawy o pomocy społecznej, podejmowane działania powinny doprowadzić, w miarę możliwości, do życiowego usamodzielnienia się objętych nią osób i rodzin oraz do ich integracji ze środowiskiem. W ramach wypracowanej Strategii przyjmuje się podejście nastawione przede wszystkim na: wzmocnienie postaw aktywnych, wdrożenie modelu pomocy zintegrowanej, partnerskich działań instytucji i organizacji pozarządowych w stworzeniu lokalnego systemu rozwiązywania problemów społecznych. Analiza problemów społecznych będących przedmiotem niniejszej Strategii zwraca również uwagę na tzw. nowe ryzyka socjalne, czyli trudne sytuacje, nie tylko materialne, które pojawiły się w efekcie zmian zwłaszcza demograficznych.

Zapisy zawarte w Strategii realizowane będą zgodnie z wytyczonymi działaniami, ale w skali i harmonogramie zależnych od możliwości finansowych. Strategia będzie podlegać okresowym weryfikacjom i niezbędnym modyfikacjom związanym ze zmieniającą się rzeczywistością społeczno-ekonomiczną, zidentyfikowanymi potrzebami mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice i przepisami prawa. Wielość i różnorodność potrzeb społecznych, przy istniejących ograniczeniach budżetowych, oznacza potrzebę zwiększenia efektywności pomocy społecznej poprzez racjonalne określenie wydatków, maksymalne wykorzystanie

istniejącego potencjału oraz stosowanie rozwiązań o charakterze bardziej systemowym niż akcyjnym.

Realizacja Strategii powinna przyczynić się do dobrej jakości życia mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży, osób starszych oraz grup osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Należy zaznaczyć, że zadania z zakresu szeroko rozumianej polityki społecznej realizowane są za pomocą wszelkich dostępnych kompetencji i możliwości Gminy, natomiast Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest wyborem priorytetowych obszarów i kierunków działań, które uznane zostały za kluczowe, a więc umożliwiające najskuteczniejsze i najbardziej efektywne osiągnięcie założonych rezultatów.

Bibliografia

---

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020.
2. <https://bdl.stat.gov.pl/>
3. <https://poradnik.ngo.pl/>
4. <https://www.polskawliczbach.pl/>
5. J. Oniszczyk, Współczesne państwo w teorii i praktyce. Wybrane elementy.

6. Kinney J., Leaton G., Zrozumieć alkohol, Warszawa 1996 r.
7. Kwaśniewski J., Rola diagnozy w rozwiązywaniu problemów społecznych.
8. M. Yaziji, J. Doh, Organizacje pozarządowe a korporacje.
9. R. W. Gryffin (2004), Podstawy zarządzania organizacjami, Warszawa: PWN.
10. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1876).
11. www.psychiatriapolska.pl

Spis rysunków, tabel i wykresów

Spis rysunków

Rysunek 1. Liczba podmiotów zarejestrowanych na terenie Gminy Jelcz-Laskowice według klas wielkości (stan na koniec 2019 roku) na 1 00 mieszkańców²²

Rysunek 2. Łączna wartość sprzedanego na terenie Gminy Jelcz-Laskowice alkoholu w latach 2017-2019²²

Rysunek 3. Wartość wskaźnika ubóstwa w wymiarze finansowym w Gminie Jelcz-Laskowice, powiecie olawskim oraz województwie dolnośląskim w 2019 roku⁷²

Rysunek 4. Elementy procesu planowania strategicznego⁷⁹

Spis tabel

Tabela 1. Etapy opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych⁷

Tabela 2. Przyrost naturalny w Gminie Jelcz-Laskowice na przestrzeni lat 2017-2019 na 1 000 ludności¹⁷

Tabela 3. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2017-2019 (w procentach)¹⁸

Tabela 4. Rodzaj prowadzonej działalności osób fizycznych w Gminie Jelcz-Laskowice (stan na koniec 2019 roku)²¹

Tabela 5. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć według liczby wypłaconych świadczeń w latach 2017-2019³³

Tabela 6. Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2017-2019³⁴

Tabela 7. Liczba osób długotrwale pobierających świadczenie w podziale na płeć w latach 2017-2019³⁴

Tabela 8. Rodzaje świadczeń, z których korzystały poszczególne typy rodzin z dziećmi w 2019 roku³⁸

Tabela 9. Średnia liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego oraz kwota świadczeń na przestrzeni lat 2017-2019 (dane dotyczą okresu od stycznia do czerwca)³⁹

Tabela 10. Zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka na przestrzeni lat 2017-2019⁴³

Tabela 11. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności na przestrzeni lat 2017-2019⁴³

Tabela 12. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia na przestrzeni lat 2017-2019⁴⁴

Tabela 13. Specjalny zasiłek opiekuńczy na przestrzeni lat 2017-2019⁴⁴

Tabela 14. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jelczu-Laskowicach wobec osób uzależnionych w latach 2017-2019⁴⁹

Tabela 15. Odpłatność Gminy za pobyt w Domu Pomocy Społecznej na przestrzeni lat 2017-2019⁶³

Tabela 16. Udział bezrobotnych mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice zarejestrowanych w PUP w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci w latach 2017-2019 (w procentach)⁶⁶

Tabela 17. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice w podziale na wiek oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w latach 2017-2019⁶⁷

Tabela 18. Liczba długotrwale bezrobotnych mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w latach 2017-2019⁶⁸

Tabela 19. Liczba osób, którym przyznano zasiłek stały, okresowy i celowy oraz kwota świadczeń na przestrzeni lat 2017-2019⁷⁰

Tabela 20. Liczba osób korzystających ze świadczenia pieniężnego i niepieniężnego przyznane w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” i „Posilek w szkole i w domu” w latach 2017-2019⁷¹

Tabela 21. Ramy finansowe Strategii⁹⁹

Tabela 22. Harmonogram wdrażania Strategii¹⁰⁰

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba mieszkańców Gminy Jelcz-Laskowice w latach 2017-2019¹⁶

Wykres 2. Liczba kobiet i mężczyzn zamieszkujących Gminę Jelcz-Laskowice na przestrzeni lat 2017-2019¹⁷

Wykres 3. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy¹⁸

Wykres 4. Liczba osób bezrobotnych z podziałem na wiek¹⁹

Wykres 5. Liczba osób bezrobotnych długotrwale w latach 2017-2019¹⁹

Wykres 6. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia z powodu bezrobocia w latach 2017-2019²⁰

Wykres 7. Liczba osób pracujących na 1000 ludności w Gminie Jelcz-Laskowice na przestrzeni lat 2017-2019²⁰

Wykres 8. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w latach 2017-2019²¹

Wykres 9. Ludność Gminy Jelcz-Laskowice według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2019 roku²³

Wykres 10. Współczynnik skolaryzacji netto dla szkolnictwa podstawowego na terenie Gminy Jelcz-Laskowice²³

Wykres 11. Kadra MGOPS w Jelczu-Laskowicach na przestrzeni lat 2017-2019³²

Wykres 12. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w Gminie Jelcz-Laskowice w latach 2017-2019³²

Wykres 13. Wskaźnik deprivacji lokalnej na przestrzeni lat 2017-2019³³

Wykres 14. Powody udzielania świadczeń w 2019 roku (liczba rodzin)³⁴

Wykres 15. Liczba rodzin, z którymi przeprowadzono wywiady środowiskowe na przestrzeni lat 2017-2019³⁵

Wykres 16. Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2017-2019³⁸

Wykres 17. Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego na przestrzeni lat 2017-2019³⁹

Wykres 18. Rodziny, którym zostało udzielone pomoc i wsparcie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2017-2019⁴⁰

Wykres 19. Asystenci rodziny oraz liczba rodzin objętych ich wsparciem na przestrzeni lat 2017-2019⁴⁰

Wykres 20. Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej na przestrzeni lat 2017-2019 (w złotych)⁴¹

Wykres 21. Liczba rodzin, którym zostało udzielone pomoc i wsparcie z powodu niepełnosprawności w latach 2017-2019⁴³

Wykres 22. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym w latach 2017-2019⁵⁰

Wykres 23. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Jelcz-Laskowice na przestrzeni lat 2017-2019⁵²

Wykres 24. Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Jelcz-Laskowice i całej Polsce w 2019 roku⁵³

Wykres 25. Liczba prowadzonych procedur „Niebieskich Kart” w latach 2017-2019⁵⁶

Wykres 26. Liczba zainicjowanych procedur „Niebieskich Kart” w latach 2017-2019⁵⁶

Wykres 27. Liczba rodzin dotkniętych przemocą w latach 2017-2019⁵⁷

Wykres 28. Liczba osób w rodzinach dotkniętych przemocą w Gminie Jelcz-Laskowice⁵⁷

Wykres 29. Liczba rodzin dotkniętych przemocą z problemem alkoholowym w latach 2017-2019⁵⁸

Wykres 30. Zestawienie udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w Gminie Jelcz-Laskowice na przestrzeni lat 2017-2019⁶¹

Wykres 31. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć w latach 2017-2019⁶²

Wykres 32. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych na przestrzeni lat 2017-2019⁶²

Wykres 33. Zasiłki pielęgnacyjne przyznane osobom, które ukończyły 75 lat na przestrzeni lat 2017-2019 (liczba świadczeń)⁶³

Wykres 34. Liczba rodzin, którym zostało udzielone pomoc i wsparcie z powodu bezrobocia w latach 2017-2019⁶⁵

Wykres 35. Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej na przestrzeni lat 2017-2019⁶⁶

Wykres 36. Mieszkańcy Gminy Jelcz-Laskowice zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy z podziałem na płeć na przestrzeni lat 2017–2019⁶⁶

Wykres 37. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu ubóstwa na przestrzeni lat 2017-2019⁷⁰

Wykres 38. Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dodatki mieszkaniowe w latach 2017-2019⁷¹

Wykres 39. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu bezdomności na przestrzeni lat 2017-2019⁷²

Wykres 40. Liczba przestępstw stwierdzonych w Gminie Jelcz-Laskowice na przestrzeni lat 2017-2019 (prezentowane dane są wartościami szacunkowymi bazującymi na ilości mieszkańców powiatu oraz mieszkańców Gminy)⁷³

Wykres 41. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw w Gminie Jelcz-Laskowice w latach 2017-2019⁷⁴

Wykres 42. Wykrywalność przestępstw na terenie Gminy Jelcz-Laskowice w 2019 roku⁷⁴

tel. +48 12 422 82 30

tel. kom. 534 303 240

e-mail: biuro@nowa-perspektywa.pl

Uzasadnienie
do Uchwały Nr ...
Rady Miejskiej w Jelczu – Laskowicach
z dnia.....

w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jelcz – Laskowice na lata 2021 – 2027.

Obowiązek opracowania i realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika wprost z art. 16b oraz 17 ust.1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej i jest zadaniem własnym o charakterze obowiązkowym Gminy. Jest to dokument uwzględniający wszystkie te programy, które mają na celu integrację osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka, a zatem programy pomocy społecznej, wspierania rodziny, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych .

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych uwzględnia m. in. diagnozę sytuacji społecznej, prognozę zmian w obszarze objętym strategią, określa misję oraz cele strategiczne i operacyjne projektowanych zmian, sposoby ich realizacji, a także ramy finansowe strategii. Jest najważniejszym dokumentem pozwalającym podejmować szczegółowe działania w zakresie lokalnej polityki społecznej w Gminie Jelcz – Laskowice.

BURMISTRZ
Bogdan Szczęśniak